

ÆSOPI PHRYGIS

F A B U L A E,

Junc demùm ex collatione optimorum Exemplarium ab infinitis penè mendis repurgatæ.

Ina cum nonnullis variorum Authorum Fabulis adjectis.

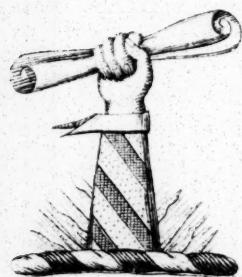
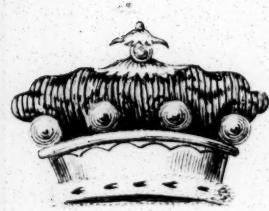
Et Indice correctiori prefijo.

L O N D I N I :

Impensis Societatis Stationariorum.

1700.

Bolger.

Million Gallons

Boys

Boys

William Strutt
His Book
1767

ÆSOPI PHRTGIS FABULÆ,

Nunc demùm ex collatione optimorum Exemplarium ab infinitis penè mendis repurgatæ.

Ina cum nonnullis variorum Authorum Fabulis adjectis.

Et Indice correctiori prefiso.

LONDINI:
Impensis Societatis STATIONARIORUM.

1700.

ÆSOPI Vita brevissime ex Maximo
Platide selecta.

Erum humanarum naturam persecuti sunt & alii, &
posterioris tradiderunt: *Æsopus* vero videtur non absq;
divino afflato, cum moralem disciplinam attigisset, magno
intervallo multos eorum superasse. Genus quidem traxit ex
Ammorio, oppido Phrygiae, cognomento Magnæ, sed fortuna
fuit servus: verum servitus non poruit animum ejus libe-
rum corrumpere. Fuit autem non solum servus sed & de-
formosissimus omnium sive ætatis hominum: nam acuto fuit
capite, pressis naribus, depresso collo, prominentibus la-
bris, niger, unde & nomen adeptus est, ventrosus, valgus
& incurvus, & quod erat omnium pessimum, tardilo-
quentia, & voce obscurâ simul & inarticulata, qua omnia
servitutem ei parasse videri possunt. Sed cum tali esset,
tamque deformi corpore, animo tamen fuit natura solerterissi-
mo, & ad omne commentum felicissimo. Homo igitur tam
deformis ad fodiendum agrum ab heros suo immittitur; quo
digressus alacriter operi incumbebat. Cumque ejus dominus
ficus agricola quidam dono dedisset, ejus dominus servus cui
dam Agathopo domo ferendas commisit. Qui agathopius con-
filium inibi cum servo ut ipsas ficas illicite devorarent,
causarenturque postea *Æsopum* fureo ablatas edisse, ut
hero domum redeunte accusarentur. *Æsopum* paratus
flagra, procumbit ad heros pedes miser, dilationem petat: quia
imperata aquam calidam afferre, cuius pariem cibit, reli-
quam propinat conservis. *Æsopus* præter aquam nibil
evomit; servi una cum bumore ficus in terram ejiciuntur.
Nudi nebulones flagro miserè conciduntur, laudato mi-
rificè ingenio *Æsopi*. Cum sacerdotes Dianae convenis-
sent *Æsopum*, rogassentque ut viam illis monstraret qua
in urbem ducebat; is prias frugali cœna refocillatos tñ
viam dux ipse ducit. Ob quam hospitalitatem sacerdotes
precibus orant Dianam, ut ipsa gratiam referat homini tu-
bend de ipsis merito. Quo factore reversus *Æsopus*, in somnium
que lapsus, visus est videre Fortunam astare sub quatuor cœli

ejus linguam, atque fabularum largientem doctrinam. Quare
mirificè latratus, *Æsopus* expurgiscitur, beneficiūmque in hos-
pitalitatis observationem rejicit. Non enim amplius lo-
quendo tardus erat, sed lingua soluta expeditè loquebatur.
Quod cum Zenas quidam agri præfetus intellexisset, timens
ne quando iniquitatis apud dominum ab *Æsopo* accusaretur,
hominem prævenit, atque gravissimā accusatione in odium
domini induxit, adeò ut eidem Præfeto ab herbo *Æsopus* tra-
deretur. Cumque in potestate Zenæ foret *Æsopus*, convenit
Zenam mercator quispiam, rogans, num jumentum aliquod
velit divendere. Respondit Zenas, Jumentorum se potest a-
rem non habere: verū *Æsopum* monstrat. Si iunc velit,
adesse quidem. Quem cùm vidisset mercator: Unde hæc tibi
olla, inquit; anne truncus est vel homo? Ni vocem emitteret
utrem inflatum arbitrarer; atque indignatus abiit. *Æsopus*
ipsum sequens, Mane, inquit. Ille verò conversus, Abi,
inquit, Jordidissime canis. At *Æsopus* inquit, Eme me, mer-
cator; non inutile tibi sum futurus mancipium: nam tibi
domi sunt mali pueri, & in otio fluentes; bis me præfice
pedagogum, omnino eis ero pro larva. Ridens igitur mer-
cator, ad Zenam dicit, Quantū vas hoc malum vendis? Ille,
Tribus, ait, obolis. Mercator tres obolos exponens, Nihil emi,
inquit, nihil exposui. Mercator ille, cùm Ephesi reliqua ven-
didisset mancipia, tres remanserunt illi: Grammaticus, Can-
tor, & *Æsopus*. Quos cùm ille nequiret divendere, Samum
petiit, atque ibi expositis bis tribus, Grammatico & Cantore
egregiè ornatis, *Æsopo* verò in medio sordidissimostante,
venit Philosophus Xanthus; atque hos tres probe contuens,
mercatoris commentum miratus est, curnam inter duos bel-
lissimos juvenes tam sordidum statuisset homuncionem? Xan-
thus igitur percontatur Cantorem cūjas esse? Respondit,
Cappadox sum: Quid sciret? Respondit, Omnia: Quo dicto
risit *Æsopus*. Quæsivit & à Grammatico Xanthus cūjas esset?
Dixit se Lydium esse: Quid facere sciret rogante Xanbo,
Omnia, inquit Grammaticus; atque iterum risit *Æsopus*.
Discedente Xanbo rogant discipuli, ut *Æsopum* emat, nam
reliquos nimis magno pretio estimarat mercator. Veniens

re
of- id **Æsopum** Xanthus, roget, Unde sit? Nigrum se esse respon-
lo- lit. Ille vero, Non hoc volebam, ait, sed, Unde natus sis? Ait,
ur. **Æsopus**, Ex ventre matris meæ. Non hoc dico, inquit Xan-
ens, bus, sed, In quo loco natus sis? **Æsopus** respondit, matrem non
ur, renunciasse sibi, an in sublimi vel humili loco eum genuerit.
um Xanthus, Quid facere sciret percontatur: Et ille, Nihil. Quo-
ra- modos dixit Xanthus? Quoniam bi duo se omnia professi sunt
rie, nōsse; mibi vero nihil reliquerunt. Laudatus est multis mo-
od **Æsopus** à Scholasticis ob hoc responsum, quoniam nullus
a- sit uspiam inter mortales, cui cognita explorataque sunt om-
nit, bia- nia. Xanthus empturus **Æsopum** dixit, Si emero te anne-
et es fugitus? Cui **Æsopus** respondebat, Hoc si facere volue-
us ro, haud quaquam te uterer consultore. Quæ cum maxime
i, placuissent Xantho, subintulit, Sed deformis es. Atque ille
bi respondit. O Philosopho, non faciem, sed mentem oportet in-
et spicere. Xanthus soluto à Scholasticis pretio, **Æsopum** ac-
us cipit. Inter deambulandum igitur, cum sol esset ardentissi-
i, mus, Xanthus miebat, nihilominus iter peragens. Id ani-
bi madvertens **Æsopus** dixit se confessim fugitum. Xantho,
ce Curnam id facere vellet exquirente? quoniam inquit si tu,
e cum herus sis naturæ non potes morem genere; quid seruo
i, mibi faciendum? nam si ad ministerium aliquod mitterer, num
l inter volandum cacare deberem? Post hæc, accidit Xanthum
e die quodam amicos ad convivium invitasse, quibus rem gra-
ratâ Et cocta, Xanthus eam jubet afferri. **Æsopus** iussa exe-
e quitur. Xanthus lente acceptâ probaturus anne cocta foret sa-
tis digitis eam attrivit: Et multas adhuc superesse putans,
e jussit **Æsopum** afferre. Præter aquam is nihil edportavit.
Xantho graviter indignante, quod lentes non apponeret men-
sæ, respondet, se veluti iussisset, non lentes, sed lentem, coxiisse.
referuntur sententiae aliquor **Æsopi** elegantissimæ; hæ videlicet

Deum ante omnia cole. Mulieri nunquam credas secreta
Regem honora. Ne pudeat te semper discere
Bene agentibus ne invi- (meliora.

(deas Fac quæ te non mœstificent.

Linguæ continens esto. Bonum esse non te pœnitit.

Æsopus cum apud Samios ageret, libertate donatus est
missusque Cræso regi bellum cum Samiis agenti, is sua cum
prudentia, cum urbanitate, effecit, ut Samiis placatus re-
conciliaretur. Samii multis honoribus redeuntem Æsopum
excepérunt: qui discondens ex insula orbem peragravit: cu-
maximam familiaritatem fuisse memorant cum Lycero rege
à quo statu aurea Æsopi iussa est erigi. Deinde, peragrat
Graciā, Delphos pervenit, à quibus nulla affectus est bo-
more, sed ab ipsis post salutaria præcepta, rupe præceps de-
volutus, mortuus est: eius mors gravi pestilentia ulta
injunctè occisi. Æsopi indicium Delphis exhibuit.

Index

est
cum
re
pon
cu
ge
at
bo
de
ulta

Index recens reformatus Fabularum omnium quae
in hoc Libro continentur, ordine Alphabetico.

A.

DE Abiete & Dumis	Agricola & elconia	24
Accipitre columbam inse- quente	Agricola mercaturam & militiam affectante	76
Accipitribus inter se ini- micis	Agricola & poeta	83
Adolescentibus duobus	Agricola filios suos docente	
Adolescente & cato	Agricola & pelargo	122
Adolescente ex coitu infir- mo, & lupo	Alcedine	153
Adolescente in funere ma- tris canente	Alite & pullis	37
Adolescente & coquo	Amicis Duobus & ursi	34,
Adolescente & hirundine	Amicis duobus & ursa	98
Ægroto & medico	Amne fium fontem convi- tiis lacescente	119
Ægyptio ad fideim hort.	Anguilla conquerente	76
Æthiope	Ansere	62
Agno & lupo	Ansere & grue	40
Agricola	Anseribus	146
Agricola & filiis	Anu & ancillis	29
Agricola & canibus	Anudæmon. aecusante	28
	Ape & Jove	67
	Apiario	131
	Apologo ex Petro Crinito	152
	Apologo Æsopi Phrygis	49
	Apologo ex Mantuano	46
	Apro & asino	26
	Apro	3

INDEX.

I N D E X.

Cancris matre & filio	32	Cerva & vite	147
Cane & umbra	2	Cervo	15
Cane & asino	5	Cervo & ove	10
Cane venatico	9	Cervo & bobus	17
Cane & Lanio	19, 102	Cervo & Leone	121
Cane invido & bove	25	Cicada & formica	41
Cane mordaci	33	Citharœdo	156
Cane & Leone	42	Cochleis	151
Cane & hero	69	Cochlea petente à Jove, ut suam domum secum fer- re posset	81
Cane oves domini occid.	84	Columba	163
Cane ad coenam vocato	112	Columba & pica	59
Cane & lupo	126	Columba & cornice	163
Cane carnes portante	127	Columbis & milvo	8
Cane & Gallo	143	Coriario emente pellam ursi à venatore nondum capti	73
Canibus	155	Cornice & ove	25
Canibus urbanis Villati- cum insequentibus	67	Cornice & urna	38
Catilena tabernario placita	172	Cornice & corvo	157
Caponibus pinguis & macro	60	Cornice & cane	157
Carbonario & fullone	21,	Corvo & Vulpecula	4
Carbonario & lotore	95	Corvo & Lupis	50
arduele & puer	113	Gorvo & Vulpes	125
astore virilia sibi ampu- tante	71	Corvo & ægroto	126
ssita & ejus pullis	101	Corvo & serpente	157
to & gallo	46,	Cuculo & accipitre	59
ta in foemina. mutata	145	Cucurbita & Pino	49
ra duritiem appetente	109	Culice cibum ab ape pe- tente	90
	116	Culice & Leone	165
	116	Cyervo	150
	75	Cyervo in morte canente reprehensio a ciconia	61
Cerva	146		
Cerva & Leone	146		

D. Derisione

INDEX.

D.

D Erisione hominis por-
cum occidere volen-
tis 170
Divite 163
Divite & servo 66

E.

E Pifolos Laurentii tri-
bus 54, 55, 56
Equite calvo 34
Equo & leone 13
Equo & asino 13, 98
Equo & cervo 18
Equo in culto, sed voloci &
cæteris eum irridenti-
bus 87
Eremita ægrotante 66
Eremita & milite 74

F.

F Abula ex Lamia Polit. 48
Fabula Mancini 176
Fabro & cane 123
Facetum de erudiend. as-
no dictum 172
Facetum minatii consilium 175
Fele in fœminam mutata 97
Filio senis & leone 104
Florentino qui equum e-
merat 171

Formica 27, 159
Formica & columba 131
Formicis & cicada 142
Furibus 156
Fure & cane 8

G.

G Allina & vulpe 136
Gallina & hirundine 162
Gallina auripara 164
Gallo gallinaceo 1
Gallo & cato 24
Gallo & vulpe 166
Gallis & perdice 111
Gallis duabus inter se cer-
tantibus 139
Gliribus quercum eruer-
volentibus 6
Graculo 1
H.

H Erinaceo viperam h 1
spitem ejiciente 1
Hirundine & aliis avicu 1
Hirundine & cornice 1
Hinnulo 1
Hœdo & lupo 10, 28, 1
Homine, quem canis 1
morderat 99, 1
Homine & ligneo deo 1
Homine, qui in somniis 1
rum reperiebat 1

I. Impossib 1

INDEX.

I.

Mpossibilita promittente	
	143
nimicis duobus	119
Jove	141, 158, 149
Jove & simia	30
Jove & corvo	122
uvenes senis curvitatem irrident	64

L.

Eæna & vulpe	129
Legato avaro tubici- nes decipiente	63
cone sene	5, 127
cone rustici filiam aman- te	128
cone & aliis	2, 28
cone & vulpecula	17
cone & Rana	27, 127
cone & Capra	29
cone & tauro	31, 128
cone & capella	38
cone & venatore	38
cone & mure	75
cone porcum sibi socium eligente	90
cone, asino, & vulpe	128
cone & homine	137
cone & urso	144
cone & Lupo	149
peribus	159
peribus & ranis	10, 134
pore sese vulpi præfe- rente	82

Lepore calliditatem & vul- pe celeritatem à Jove petentibus	87
Lepore & testudine	138
Lignatore	133
Lupo suadente histrici ut tela deponeret	81
Lupo ovis pelle induto	88
Lupo pisce fluvii, maris regnum affectante	85
Lugo & agnō	1, 129
Lupo & grue	2, 129
Lupo & fucula	9
Lupo & capite pi&o	11
Lupo & vulpe	14
Lupo & agnis	15
Lupo & cane	22
Lupo & ove	159
Lupo & vetula	165
Luscinia cantum accipitri pro vita pollicente	89

M.

Mrito & uxore	155
Medico & mort.	124
Medico qui insanos curabat	173
Membris & ventre	16, 50
Mercurio	158
Mercurio & statuario	154
Mercurio & Tirefia	154
Milite & duobus equis	70
Milite qui uxorem habuit litigiosam	168
Milvo ægrotto	7
Minacii lusoris responsione	
	175
Mone-	

I N D E X.

M onedula	158	N.
M onedula & columba	157	
M ula	124	N autis sanctorum auxi-
M uliere	149	lium implorantibus 62
M uliere virum morientem flente	61	Nuce, asino, & muliere, qui- bus singulis prosunt ver- bera
M uliere amatoris discessum flente	52	Nutrice & lupo
M uliere, quæ pro viro se mori velle dicebat	77	
M uliere ignem in domum mariti ferente	91	O.
M uliere & gallina, 99, 118,	135	O litore & cane 147
M uliere & Medico	117	Ollis duabus 34
M uliere & ancillis	151	Opilione & agricolis 23
M uliere benefica	151	Ove pastori conviciante 88
M uliere maritum pediculo- sum vocante	167	
M ulo & equo	72	P.
M ure & Rana	1	P Ardo & Vulpecula 41
M ure Urbano & Rustico	3	Partu montium
M ure in cista nato	58	Partu terræ
M ure amicitiam cum fele ineunte	80	Pastore
M ure liberante milvum	81	Pastore artem nauticam
M uribus & cato	121	exercente
M usca	132	Pastore & mari
M usca quæ quadrigis insi- dens pulverem se exci- tasse dicebat	62	Pastore & lupo
M usca & formica	12	Patre & filiis
M uscis	154	Patre filium ad virtutem
M ustela senicula & muri- bus	26	frustra hortante
		Pavone & pica
		Pavone & grue
		Pavone & Luscinia
		Pavonè & monedula
		Paupere monoculo
		Philomela & accipitre
		Pigritia adolescentis
		Piscatore 144, 1
		pi

INDEX.

Piscatoribus	44, 114, 115	Rege & simiis	43
Piscatore & pisciculo	31, 37	Ridenda de paucitate amicorum Dei responfio	
Piscatore & smaride	96	Rustico & colubro	3
Piscatore & smaride pisce	110	Rustico & angui	11
Piscibus	42	Rustico & equo	21
Piscibus è sartagine in prunas desilientibus	63	Rustico & fortuna	35
Porco & equo	73	Rustico & juvenco	39
Rætore repetundarum		Rustico & Hercule	40
damnato	91	Rustico impetrante, ut triticum absque aristis na-	
uero & fure	39	sceretur	58
uero & matre	104, 139	Rustico ann. transituro	
uero & fortuna	120	Rustico & mure	59
uero oves pascente	125	Rustico per vocem hœdi	
uero & scorpione	137	ad jurisconsultum ad-	
Salice	141	missio	88
Salice & homine	141		
Unica & malo, arboribus			
	140		
		S.	

Q.

Uadrupedibus societa-	
tem advers. aves, &c.	
	63
rtutercu & arundine	30, 36

R.

Anis	143, 152
Ranis & earum rege	7
ua & Bove	13
tre ua & vulpe	33, 135
is Anis Regem pœnitibus	
	144,

S acerdote & pyris	72
Sacerdote, qui caniculum sepelivit	168
Sacerdote Epiphania an-	
vir esset, vel fœmin. ignor.	172
Salice & securi	138
Sancti Antonii fratre, & lai-	
co & lupo	173
Satyro & Viatore	39
Satyro & Rustico	45
Scarabæo & aquila	45
Scurra & episcopo	71
Sene puellam in uxorem	
accipiente	64

Sene

I N D E X.

Sene ob impotentiam car-	Trabe boum pigritiam in-
nis libidinem relinquen-	crepante
te	71
Sene juvenem poma sibi	Tubicine
surripientem, saxis de-	100, 123
ficiente	Turdo amicitiam cum hi-
	rundine ineunte
	65
Sene mortem differre vo-	Thynno & Delphino,
lente	101
	124
Sene mortem vocante	V.
117	
Sene qui asin. portavit	V. Ate
169	130
Serpente	Vaticinatore
163	102
Serpente & agricola	Venatore & per di
136	cer
Serpente & cancro	38
148	Verme & Vulpe
Simia	164
141	Vespis, perdicibus & agri-
Simia & vulpecula	cola
16	140
Simia & ejus prole	Vespertilione, rubo & mer-
35	go
Simia & duobus ejus natis	144
	Vespertilione & mustela
	16
Simia & vulpe	Viatore
121	13
Simia & Delphino	Viatore & pera inventa
153	10
Singulari agresti & valpe	Viatoribus
	152, 16
Sole & aquilone	Vidua virum petente
	6
Sue & cane	Vidua & asino viridi
	8
Silva & rustico	Vipera & Lima
	1
	Viro Cardinali nuper cre-
	to gratulaturo
	Viro & uxore, bigamis
	Viro maligno & dæmo-
T	
Alpa & matre	Viro Zelotypo
142	
Tauro & capra	Viro clysteres recusante
35	
De Tauro & mure	Viro amicos experiri
40	
Tauris & Leone	lente
36	
Testudine & aquila	Viro arastrum portante
32, 146	
Testudine & ranis	Viro avaro sacculum nu-
68	
Tigride & vulpe	morum alloquente
36	
Trabe & bobus eam tra-	
bentibus	
60	

INDEX.

Viro jaſtabundo.	95	Vulpe carnem leporis cani	
Viro Apollin. tentate	95	laudante	87
Viro & Satyro	97	Vulpe & capro	93
Viro agricola	113	Vulpe & capite reperto	95
Viro inope & infirmo	115	Vulpe & trago	108
Viro & uxoribus	142	Vulpe sine cauda	110
Vitula & bove	126	Vulpe & rubo	110
Vitula & cerva	131	Vulpe & crocodilo	111
Ulmo & silere	75	Vulpe & venatoribus	111
Upupa indignè honora- ta	72	Vulpe & larva	112
Urſo & apibus	69	Vulpe esuriente	114
Vulpecula & ciconia	11	Vulpe & pardo	115
Vulpecula & mustela	18	Vulpe è ruſtico in palea ab- ſcondita	170
Vulpecula & pardale	43	Vulture aliisque avibus	29
Vulpe	87	Uxore in flumine perem- pta	168
Vulpe & leone	23, 94, 109		
Vulpe & Aquila	23		
Vulpe & Feli	43		
Vulpe & mulieribus gal- linas edentibus	60		

INTER.

INTERPRETES.

Adrianus Barlandus.
Angelus Politianus.
Anianus.
Aulus Gellius.
Erasmus Roterodamus
Gulielmus Gaudanus
Gulielmus Harmanus.
Johannes Antonius Campanus.
Laurentius Abstemius.
Laurentius Villa.
Nicholaus Gerbellius Phorcensis.
Petrus Crinitus.
Plinius fecundus Novocomensis.
Rimicius.

ÆSOPI FABULÆ.

De Gallo Gallinaceo.

Gallus gallinaceus, dum vertit stercoarium, offendit gemmam; quid, inquiens, rem, sic nitidam reperio? Si gemmarius reperisset, nihil sit eo lætius, ut qui pretium sciret. Mihi quidem nulli est usui, nec magni æstimo: imò equidem omnis gemmis granum hordei malim.

MOR. Per gemmam, artem sapientiamque intellige: gallum, hominem stolidum & voluptuarium. Nec stolidi artes liberales amant, cum usum earum nesciunt; nec voluptuarius, quippe cui una placeat voluptas.

De Lupo & Agno.

Upus, ad caput fontis bibens, vedit agnum procul infra bibentem; currit, agnum increpat, quod turbaret fontem. Trepidare agnus, supplicare ut parat innocentem; se, quando longe infra biberit, potum si ne potuisse quidem turbare, nendum voluisse. Lopus contrà intonat, Nihil agis, sacrilege: semper obes: ater, mater, omne tuum invisum genus sedulò mihi diversatur. Tu mihi dabis hodie poenas.

MOR. Vetus dictum est, Ut canem cædas, facile invenire baculum. Potens, si libet nocere, facile capit noendi causam: Satis peccavit, qui resistere non potuit.

De Mure & Rana.

Bellum gerebat mus cum rana. De paludis certabatur imperio. Pugna erat vehemens & ancesps. Mus allidus sub herbis latitans, ex insidiis ranam adoritur. Rana, viribus melior, pectore & insultu valens, aperto Marte hostem lacebat. Hasta utriusque erat juncea. Quod tertamine proculviso, milvus ad properat: dumque præudio pugnæ neuter sibi cavet, utrumque bellatorem milvus rapit ac laniat.

MOR. *Itidem evenire solet factiosis civibus, qui accen-
libidine dominandi, dum inter se certant fieri magistratu-
opes, plerumque etiam & vitam in periculo ponunt.*

De Cane & Umbra.

Canis tranans flumen, rictu vehebat carnem Sple-
dente sole, ita ut sit, umbra carnis lucebat in a-
quis: quam ille visam avidè captans, quod in fau-
cibus, perdidit. Itaque tum rei, tum spei jacturâ percu-
sus, primùm stupuit; deinde animum recipiens, i-
elatrvavit, Miser! deerat cupiditati tuæ modus. Sat
supérque erat, ni desipuisses; jam per tuam stultitiam
minus nihilo tibi est.

MOR. *Monemur bac fabula modestiæ, monemur pruden-
tiæ, ut cupiditati sit modus, ne certa pro incertis amittamu-
stutè certè Terentianus ille sannio, Ego, inquit, sper-
precio non emam.*

De Leone & quibusdam aliis.

Cum ove quibusdámq; aliis pepigerat leo, venatio
nem fore communem. Itur venatum; capitur ce-
vus; partiuntur. Singulis singulas partes tollere, ut con-
venerat, incipientibus, leo irruguit. Una, inquiens, pa-
mea est, quia sum dignissimus; altera itidem mea es
quia viribus præstantissimus; porrò, quia in capiend
cervo plus sudaverim, vendico tertiam; quartam di-
nique partem ni concesseritis, actum est de amicitia. So-
cii, hoc audito, discedunt vacui & taciti, non ausi mur-
re contra leonem.

MOR. *Rara semper fuit fides; apud hoc seculum rari-
est; apud potentes & est & fuit semper rarissima. Quocin-
ca satius est, ut vivas cum pari. Qui enim cum potentior
vivit, necesse habet sœpe de suo jure concedere. Cum æqua-
æquale tibi jus erit.*

De Lupo & Grue.

Lupo voranti ovem forte ossa hæsere in gula; ambi-
orat opem; opitulatur nemo. Omnes dicti tan-
tulisse eum pretium voracitatis. Tandem blanditiis mul-
tis plurib[us]que promissis gruem inducit, ut, collo lon-
gissim

gissimo in gulam inserto, os infixum eximeret; pente-
tenti autem præmium illusit: inepta, inquit, abi: non
sat habes quod vivis? vitam debes mihi: si libuisset,
licuit præmordere collum tuum.

MOR. *Tritum est, Perire quod facis ingratu.*

De Rustico & Colubro.

Rusticus repertum in nive colubrum, frigore prope
eneatum, domum tulit; adjectit ad focum. Coluber
ab igne vim virisque recipiens, deinde flamمام non
ferens, omne turgurium sibilando infecit. Accurrit
rusticus; correptâ sude verbis verberibusque cum eo
injuriam expostulat; num hanc referat gratiam? num
vitam erepturus sit illi, qui vitam ipsi dederit?

MOR. *Fit interdum ut obsunt tibi, quibus tu profue-
ris; male de te mereantur ii, de quibus tu bene sis meritus.*

De Apro & Asino.

Dum iners asinus irrideret aprum, ille indignans
frendebat: Malum quidem, ignavissime, fueras
meritus; sed etiam si tu poena fueras indignus, tamen
ego indignus qui à te poenas sumam. Irride tatus; im-
pune tibi licet; tatus enim es ob inertiam.

MOR. *Demus operam, ut, cum indigna nobis audiamus,
aut patiamur, ne indigna nobis dicamus aut faciamus. Ma-
li enim & perditi plerumque gaudent, si quispiam bonorum
eis resistat; magni pendunt, haberis dignos ultione. Imi-
temur equos & magnas bestias, qui oblatrantes caniculos
cum contemptu prætereunt.*

De Mure urbano & Mure rustico.

Ibitum est urbano muri deambulare rus. Videt hunc
mus rusticus; invitat; apparatur; itur coenatum.
Depromit rusticus quicquid reposuerat in hyemem, &
exhaurit omne penu, ut tanti hospitis expletat laetitiam.
Urbanus tamen, fronte in corrugans, ruris damnat mo-
piam, urbis subinde laudat copiam. Remeans, du-
cit secum in urbem rusticum, ut, quæ verbis jactitata,

re comprobaret. Ineunt convivium quod urbanus splendide compararat. Inter epulandum auditur in serâ murmur clavis. Trepidare illi & fugitare fugitando. Rusticus, & insuetus, & loci ignarus, ægre se tueri. Discedente famulo, redit urbanus ad mensam, vocat rusticum. Ille vix tandem metu deposito prorepit. Invitantem ad pocula urbanum percontatur, Num hoc periculum crebrum fit? Respondet ille, quotidianum esse; contemni oportere. Tum rusticus, Quotidianum? inquit: meherculè tuæ dapes plus fellis quam mellis sapiunt. Evidem malo cum securitate meam inopiam, quam cum tali anxietate illam copiam.

MOR. *Divitiæ quidem præ se ferunt voluptatem, sed si introspicias, habent periculum & amaritudinem.* Eutrapelus quidam fuit, qui, cum inimicis suis quam maxime nocere vellet, divites eos faciebat; dictans, ita se eos ulcisci, quippe accepturos cum divitiis ingentem sarcinam curarum.

De Aquila & Cornicula.

Aquila naæta cochleam, non vi aut arte quivit eruere piscem. Accedens cornicula dat consilium; suadet subvolare, & è sublimi cochleam in saxa præcipitare; sic enim fore ut concha frangatur. Humi manet cornicula ut præstoletur casum. Præcipitat aquila, frangitur testa, subripitur piscis à cornicula; dolet elusa aquila.

MOR. *Noli quibusvis habere fidem; & consilium, quod ab aliis acceperis, fac inspicias.* Multi enim consulti, non suis consulteribus, sed sibi consulunt.

De Corvo & Vulpeca.

Prædum nactus strepitat in ramis corvus. Videt vulpecula gestientem: accurrat. Corvum, inquit, plurimâ salute impertit vulpes. Sæpenumero audieram famam esse mendacem, jam re ipsa experior. Nam ut hac forte jam prætereo, suspiciens te in arbore, adyolo, culpans famam. Fama enim est, te nigriorem pice esse, & video candidiorem nive. Meo sane judicio cygnos vincis, & hederâ formosior albâ es. Quod si ut plumis, ita &

voce excellas, omnium avium equidem te dixerim reginam. Hac assentatiuncula illectus corvus, ad canendum apparat. Apparanti verò è rostro excidit caseus : quo correpto vulpecula cachinnum tollit. Tum demum miserum corvum pudet, pigetque, sui & jaeturà rei misto pudore dolet.

MOR. Nonnulli sic avidi laudis sunt, ut cum suo proprio & damno ament assentatorem : ejusmodi komunciones prædæ sunt parasitus. Quod si vitaveris jactantiam, facile assentatorum pestiferum genus vitaveris. Si tu voles esse Thraso, nusquam deerit tibi Gnatho. Terent.

De Leone senectute confessio.

Leo, qui in juventute complures sua ferocitate fecerat inimicos, in senectute exsolvi pœnas. Reddunt talionem bestiæ : dente aper, cornu petit taurus. Imprimis asellus, vetus ignaviae nomen cupiens abolere, verbis & calcibus strenue insultat. Tum gemebundus leo, Hi, quibus olim nocui, jam vicissim nocens, & merito : sed hi, quibus aliquando profui, jam vicissim non profunt, imo etiam immerito obsunt. Stultus fui, qui vultos fecerim inimicos ; stultior, qui falsis amicis confusus fuerim.

MOR. In secundis rebus non efferaris, non sis ferox. Nam si vultu mutarit fortuna, ulscisentur quos lessisti. Et inter amicos fac habeas discrimen : Sunt enim quidam amici, non tui, sed mensæ tuæ, sed fortunæ tuæ, quæ quidem fortuna simul ac mutata fuerit, & illi mutabuntur : bene tecum agum erit, si non inimici fuerint. Merito queritur Ovidius,

En! ego non paucis quondam munitus amicis,

Dum flavit velis aura secunda meis :

Ut fera nimboſo tumuerunt æquora vento,

In mediis lacerà puppe relinquor aquis.

De Cane & Asino.

Dum blandiretur canis hero & familiæ, herus & familia canem demulcent. Asellus id videns altius gemit : cœpit enim pigere fortis : iniquè putat comparatum, canem gratum esse cunctis, pascique de mensa heri

rili, idque otio ludóque consequi; sese contrà portare
clitellas, cædi flagello, nnnquam otiosum esse, & cunctis
tamen odiosum. Si hæc fiant blanditiis, eam artem, quæ
tam utilis sit, statuit sectari. Igitur quodam tempore
redeunti domum hero, rem tentaturus, procurrit obvi-
am, subsilit, pulsat unguis. Exclamante hero, accurrere
servi; & ineptus asellus, qui se urbanum credit, fuste
vapulat.

MOR. Non omnia possumus omnes, *ut ait Virgilius in Bucol.* Nec omnes omnia decent. Id quisque velit,
id tentet quod possit. *Nam scimus id quod Græcè signi-
ficantius dicitur ὁντος, id est, Afinus lyrarum, vel
lyræ. Sic autem Boëtius, Afinus ad lyram positus. Re-
pugnante naturâ irritus est labor.*

Tu nihil invitâ dices faciéſve Minervâ, teste Horatio.

De Leone & Mure.

Leo, æstu cursuque defessus, sub umbrâ, fronde super
viridi quiescebat. Murum autem grege tergum ejus
percurrente, experrectus, unum è multis comprehen-
dit. Supplicat captivus; indignum se esse cui leo irascatur,
clamitat. Reputans ille in nece tantillæ bestiolæ
nihil esse laudis, captivum dimittit. Nec verò itâ mul-
tò post, leo fortè dum per saltum currit, incidit in pla-
gas; rugire licet, exire non licet. Rugientem misera-
bilius Leonem mus audit, vocem agnoscit, repit in cu-
niculos, laqueorum quærit nodos, quæfitos invenit, in-
tentos corrodit. Leo è plagiis evadit.

MOR. Hæc fabula suadet potentibus clementiam. Ete-
nim, ut sunt res humanae instabiles, egent interdum iſſi po-
tentis ope humillimorum. Quare vir prudens, eti potest, ti-
mebit vel vili homini nocere; qui autem non timet nocere
alteri, valde despicit. Quid ita? Quia eti jam potentia fre-
sus, neminem metuit, forsitan olim erit ut metuerat. Constat
enim evenisse claris magnisque regibus, ut vilium homun-
cionum vel gratia indignerint, vel iram metuerint.

De Milvo ægroto.

Lecto decumbebat milvus, jam fermè moriens; Matrem orat precatum ire deos. Mater respondet, Nihil opis illi sperandum à diis, quorum sacra & aras suis rapinis toties violasset.

MOR. *Decet venerari superos; Illi enim piis juvare, impiis adversantur. In felicitate negligunt, in miseria non exaudient, Quare in secundis rebus sis eorum memor, ut in adversis rebus præsentes sunt vocati.*

De Hirundine & Aviculis.

Cum primum cœptum est seri linum, hirundo suadet aviculis impedire fementem, dictitans, sibi fieri insidias. Irrident illæ; stultam vatem hirundinem vocant. Surgente jam lino, & virescente, rursum monet evellere fata. Iterum irident. Maturescit linum, hortatur populari segetem. Cum ne tunc quidem consulentem audirent, hirundo, avium cœtu relicto, hominis sibi conciliat amicitiam; init cum eo fœdus, cohabitat, cantu demulcet. Cæteris è lino avibus sunt retia & laquei.

MOR. Multi nec ipsi consulere sibi nōrunt, nec recte consulentem audiunt. Sed cum in periculis sunt & damnis, tunc demum sapere incipiunt, & suam damnare socordiam. Tum sat supérque consilii est; Hoc, inquit, & illud factum oportuit. Sed præstat esse Prometheus, quam Epimetheus. Fuere hi fratres. Nomina sunt Græca. Alteri consilium ante rem fuit, alteri post rem; quod declarat interpretatio nominum.

De Ranis, & earum Rege.

Gens ranarum, cum esset libera. Juvi supplicabat dari sibi regem. Ridebat Jupiter vota ranarum. Illæ tamen iterum atque iterum instare, donec ipsum perpellerent. Dejecit ille trabem. Ea moles ingenti fratre quassat flavum. Territæ silent ranæ; regem venerantur. Accedunt pedetentim proprius; tandem abjecto metu, insultant & desultant. Iners rex lusui est, & contemptui. Lacebunt rursum Jovem; orant regem dari

dari qui strenuus sit. Dat Jupiter ciconiam : is per strenuè perambulans paludem, quicquid ranarum obviā fit, vorat. De hujus igitur savitia ranæ frustra questæ sunt. Jupiter non audit : nam & hodie adhuc queruntur. Vesperi enim ciconiæ cubitum eunte, ex antris egressæ rauco ululatu murmurant, sed surdo canunt. Vult enim Jupiter, ut quæ regem clementem sint deprecatae, jam ferant inclementem.

MOR. Perinde atque ranis, evenire solet plebi: quæ si regem paulo mansuetiorem habet, ignavum & inertem esse causatur: optat aliquando contingere sibi virum. Contra, si quando naœta est regem strenuum, hujus savitiam damnat, prioris laudat clementiam: sive quod semper præsentium nos pœnitet, sive quod verum est verbum, Nova veteribus esse potiora.

De Columbis & Milvo.

Columbae olim bellum gessere cum milvo, quem ut expugnarent, delegerunt regem sibi accipitrem: Ille rex factus, hostem agit, non regem. Non segnius ac milvus rapiat ac laniat. Pœnitet columbus incœpti, satius fuisse putantes, pati bella milvi, quam tyrannidem accipitris.

MOR. Neminem suæ sortis nimium pigrat. Nihil est (testie Flacco) ab omni parte beatum. Equitem meam sortem, modo tolerabilis fit, mutare non optem. Multi, nova forte qualitatâ, veterem rursus optarunt. Ita plerique ingenio vario sumus omnes, ut nosmet nosiri pœnitent.

De Fure & Cane.

Fulli aliquando panem (ut fileat) porrigenti, respondit canis, Infidias tuas novi: panem das quo desinam latrare; sed ego tuum munus odi; quippe si ego tulero panem, tu ex his tectis cuncta exportabis.

MOR. Cave parvi commodi causa amittas magnum. Cave cuivis homini fidem babeas. Sunt enim qui dolo non tantum benignè dicunt, sed & benignè faciunt.

De Lupo & Sucula.

PArturiebat sucula. Pollicetur lupus se custodem fore fœtūs. Respondet puerpera Lupi obsequio se non egere: si velit plus haberi, si cupiat gratum facere, longius abeat. Lupi enim officium constare non præsentia, sed absentiâ.

MOR. *Non sunt cuncta credenda cunctis. Multi suam operam pollicentur, non tui amore, sed sui: suum quarentes commodum, non tuum.*

De partu montium.

Olim rumor erat parturire montes: homines accurrunt, circumfistunt, monstria quippiam non fine pavore expectantes. Parturiunt tandem montes; exit mus. Tum omnes risu emori.

MOR. *Hanc fabellam tangit Horatius.*

Parturiunt montes, nascetur ridiculus mus.

Notat enim jailantiam. Factabundi enim cum magna profitentur & ostentant, vix parva faciunt. Quapropter Thraunes isti jure sunt materia joci & scommatum. Vitat item hæc fabula inanes timores. Plurimque enim gravior periculo est periculi metus: Imo, ridiculum est quod metuimus.

De Cane venatico qui ab hero contemnitur.

Canem venaticum, qui jam senuerat, instigat herus; frustra hortatur, tardi sunt pedes, non prooperat. Prehenderat feram, fera edentulo elabitur. Increpat herus verbere & verbo. Canis respondet, debere sibi jure ignosci; jam senuisse, at juvenem fuisse strenuum. Sed, ut video, inquit, nil placet sine fructu; juvenem amasti, senem odisti. Amasti prædabundum, odisti tardum, edentulum. Sed si gratus es, quem olim juvenem frugis causâ dilexisti; senem fructuosa juventutis gratiâ diligeres.

MOR. *Recte canis, nam teste Nasone, Nil, nisi quod prodest, charum est; enim detrahe menti Spem fructus avidæ, nemo petendus erit.*

Præteriti

Præteriti commodi nulla est memoria, futuri autem gratia non magna, præsentis commoda summa.

Turpe quidem dictu, sed si modo vera fatemur,
Vulgus amicitias utilitate probat.

De Leporibus & Ranis.

Sylva insolito mugiente turbine, trepidi lepores rapi-
de occipiunt fugere. Fugientibus cum obsisteret palus, stetere anxi, utrinque comprehensi periculis. Quodque majoris esset incitamentum timori, vident in palude mergi ranas. Tunc ex leporibus unus prudenter cæteris, ac disertior; Quid, inquit, inaniter timemus? Animo opus est; Corporum quidem agilitas nobis est, sed animus deest. Hoc periculum turbinis non fugiendum, sed est contemnendum.

MOR. *Omni in re opus est animo. Facet virtus sine confidentia, Confidentia enim dux & Regina virtutis est.*

De Hædo & Lupo.

Capra cum esset pastum itura, hædum domi conclu-
dit, monens aperire nemini dum redeat ipsa. Lu-
pus qui id procul audierat, post matris discessum pul-
sat fores; voce caprissat, jubens recludi. Hædus do-
lum præsentiens, Non aperio, inquit; nam etsi vox ca-
prissat, tamen equidem per rimulas lupum video.

MOR. *Obedire parenti filios, ipsis est utile; & juvenem seni decet auscultare.*

De Cervo & ove.

Cervus coram lupo ovem ream facit, modum tritici debere clamitans. Ovis debiti quidem erat inscia, tamen ob lupi præsentiam spondet se daturam. Dicitur solutioni dies; adeo; monet cervus ovem. Illa it infi-
cias. Quod enim promiserat, excusat, factum in metu, & ar-
præsentia lupi; Votum extortum non esse servandum.

MOR. *Sententia juris est, Vim vi repellere licet. Ex si
bâc fabula, nova quidem nascitur, Fraudem fraudi refel-
lere licet.*

De Rustico & Angui.

Rusticus quidam nutrierat Anguem. Iratus aliquando, bestiam petit securi. Evadit ille non sine vulnera. Postea Rusticus deveniens ad paupertatem, ratus est id infortunii, propter anguis injuriam sibi accidere. Igitur supplicat angui, ut redeat. Ille ait, Ignoscere, sed redire nolle; neque fore securum cum rustico, cui tanta sit domi securis; livorem vulneris desiisse, superesse tamen memoriam.

MOR. *Ei, qui semel fidem solvit, iterum habere fidem vix est tutum. Injuriam quidem condonare, id sanè misericordiae est. Cavere autem sibi, & decet & prudentia est.*

De Vulpecula & Ciconia.

Vulpecula vocavit ciconiam ad cœnam; Opsonium in mensam effundit; quod, cum liquidum esset, ciconiâ frustra rostra tentante, vulpecula lingit. Abiit elusa avis; pudetque pigetq; inuriæ. Post plusculum dierum redit, invitat vulpeculam. Vitreum vas situm erat plenum opsonii, quod quidem vas cum esset arcti gutturis, vulpeculæ opsonium licuit videre, & esurire, gustare non licuit; Ciconia rostro facile exhausit.

MOR. Risus risum, jocus jocum, dolus dolum, fraus meretur fraudem.

De Lupo & Capite piæ.

Lupus in Officina sculptoris caput humanum reper-tum versat; miratur, sentiens, id quod erat, nihil habere sensus: O Pulchrum, inquit, caput! est in re artis multum, sed sensus nihil.

MOR. *Externa pulchritudo, si adsit interna, grata est. Sin alterutram cavendum est, præstat externa, quam interna careas. Illa enim sine bac interdum incurrit odium, ut stolidus eo sit odiosior, quo formosior.*

De

De Graculo.

Graculus ornavit se plumis pavonis. Deinde pulchellus sibi visus, fastidito genere suo, contulit se ad pavonum genus. Illi tandem, intellecta fraude, stolidam avum coloribus nudarunt, & plagis affecerunt. Horatius hanc fabellam primo Epistolarum libro narrat de cornicula. Ait eam olim adornatam collectis quæ avibus exciderant, plumis: postea autem, cum unaquæque avium suam plumam decerpisset, ridiculam fuisse.

*Nesi fortè suas repetitum venerit olim
Grex avium plumas, moveat cornicula risum,
Furtivis nudita coloribus.*

MOR. *Notat hæc fabula eos qui se gerunt aequo sublimius; qui cum his vivunt, qui & ditiores sunt & magis nobiles; quare sæpè inopes sunt, & sunt ludibrio. Probè Juvenalis monet—E cælo descendit yra diæcavat dñ, hoc est, Nosce teipsum.*

De Musca & Formica.

Musca altercabatur cum formicâ, se nobilem, illam ignobilem: se volitare, illam repere; se versari in tectis regum, illam in cavernis latere, segetem rodere, aquam bibere; se splendidè epulari jañabat, & hæc tamen otio nancisci. E regione, formica se ignobilem esse, sed suis natalibus contentam: muscam wagam esse, se stabilem: sapere formicæ grana & fluentia, quod muscæ pastilli & vina; atque hæc se non segni otio, at strenua opera nancisci: porrò formicam lætam esse & tutam, charam omnibus, exemplar denique laboris; muscam anxiā, cum periculo esse cunctis infestam, cunctis invisam, exemplar denique segnitiei. formicam hyemis memorem alimenta reponere; muscam in diem vivere, hyeme aut esurituram aut certe morituram.

MOR. *Qui pergit quæ vult dicere, ea quæ non vult audiit. Musca si bene dixisset, bene audisset. Assentior autem formicæ. Videtur enim optabilior vita obscura & securitate, quam cum periculo splendida.*

De Rana & Bove.

Rana cupida æquandi bovem, se distendebat. Filius hortabatur matrem cœpto defistere: nihil enim esse ranam ad bovem. Illa secundum intumuit. Clamitat natus; Crepes licet mater, bovem nunquam vincet. Tertiū autem cùm intumuisse, crepuit.

MOR. Cuique sua dos est. Hic formà, ille viribus; hic opibus, ille pollet amicis: unumquemque suo decet esse contentum. Valet ille corpore, tu ingenio. Quocirca quisque semet consulat: nec invideat superiori, quod miserum est; nec quod stultitiae est, certare optet.

De Equo & Leone.

Venit ad equum comedendum leo; Carens autem præ senectà viribus, meditari cœpit artem; medicum se profitetur; verborum ambage equum moratur. Hic dolo dolum, artem opponit arti. Fingit se nuper in loco spinoso pupugisse pedem; orat ut inspiciens sentem medicus educat. Paret leo. At equus, quantâ potuit vi, calcem leoni impingit, & se continuò conjicit in pedes. Leo vix tandem ad se rediens (ictu enim propè exanimatus fuerat) *Preium, inquit, ob stultitiam fero;* & is jure effugit; dolum enim dolo ultus est.

MOR. *Odio digna est simulatio, & simulatione capienda. Non est timendus hostis, qui hostem præ se fert; sed qui, cum hostis sit, benevolentiam simulat, is demum timendus est, & odio dignissimus.*

De Equo & Asino.

Equus, phaleris sellaque exornatus, cùm ingenti hin- nitu per viam currebat. Currenti autem onustus asellus forte obstabat. Equus irà fremebundus, & *fræna ferox spumantia mandens:* Quid, inquit, tarde, ignave, obsistis equo? Cede, inquam, aut proculcabo te pedibus. Asellus contrà rudere non ausus, cedit tacitus. Equo autem provolanti & cursum intendentì crepat inguen-

inguen. Tum cursui & ostentui inutilis, ornamenti spoliatur; deinde carrario venditur. Postea cum caro venientem videt asellus, & affatur, Heus bone vir, quid isthuc ornati est? ubi aurata sella, burrata cingula? ubi nitidum frænum? Sic, amice, necesse fuit evenire superbienti.

MOR. Plerique in secundis rebus elati sunt, nec sui mores, nec modestiae; Sed quia prosperitate in solescunt, adversitatem incurunt. Eos, qui videntur felices, monuerim esse cautos; etenim si rota fortunæ circumacta fuerit, sentient miserrimum genus infortunii esse, fuisse felices. Accedit ad cumulum infelicitatis id quoque mali, contemnentur ab iis quos ipsi contempsere; Illudent eis ii, quos ipsi risere.

De Avibus & Quadrupedibus.

AVIBUS pugna erat cum quadrupedibus. Utrinque spes, utrinque metus, utrinque erat periculum. Vespertilio autem, relictis sociis, deficit ad hostes; vincunt aves duce & auspice aquilâ. Transfugam verò vespertilionem dominant, uti ne ad aves unquam illi sit redditio, uti ne luci unquam sit volatus. Hæc causa vespertilioni, ut non nisi noctu volet.

MOR. Qui cum sociis adversitatis & periculi particeps esse renuit, prosperitatis & salutis expers erit.

De Lupo & Vulpes.

LUPUS, cum prædæ sati esset, in otio degebat. Accedit vulpecula; Seiscitatur otii causam. Sensit lupus infidias fieri suis epulis; simulat morbum esse causam; orat vulpeculam deprecatum ire deos; illa, dolens dolum non succedere, adit pastorem, monet patere latebras lupi; hostem enim secum posse inopinato opprimi. Adoritur pastor lupum, inactat. Illa potitur antro & præda: sed fuit illi breve sceleris sui gaudium; nam, non ita multò post, idem pastor & ipsam capit.

MOR. Fæda res invidia est, & ipsi interdum autori quoque perniciosa: Flaccus Epistolarum lib. I.

Invidus alterius rebus marcescit opimis.

Invidia

Invidia Siculi non invenere tyranni
Majus tormentum.

De Cervo

Cervus in perspicuo fonte se conspicatus, probat procerum fronti & ramosa cornua, sed tibiarum exilitatem damnat. Forte, dum contemplatur, dum judicat, intervenit venator; fugit cervus *ocior pilis, & agente nimbos ocior Euro.* Insectantur fugientem canes. Sed cum intrasset condensam Sylvam, implicata sunt ramis cornua. Tum demum tibias laudabat, & cornua damnabat, quæ fecere ut præda esset canibus.

MOR. *Fugienda petimus; petenda fugimus. Placent quæ officiunt; quæ conferunt, displicant. Beatitudinem cupimus periusquam ubi sit intelligamus. Opum excellentiam & honorum celsitudinem querimus; in his beatitudinem fidam opinamur, in quibus tamen multum laboris est & doloris.*

Sæpius ventis agitator ingens
Pinus, & celsæ graviore casu
Decidunt turres, feriuntque summos.
Fulmina montes.

De Vipera & Lima.

IN fabrica offendens limam vipera cœpit rödere. Subrisit lima. Quid, inquiens, inepta? quid agis? tibi ante contriveris dentes, quam me atteras, quæ duritiem æris præmordere soleo.

MOR. *Etiam atque etiam vide quicum tibi res sit. Si in fortiorem dentes acuas, non illi, sed tibi nocueris.*

De Lupis & Agnis.

Lupis & agnis, quibus natura est discordia, fœdus aliquando fuit, datis utrinque obsidibus. Lupi suos catulos, oves canum cohortem dedere. Quietis ovibus ac pascentibus, lupuli matrum desiderio uluatus edunt. Tum lupi irruentes, fidem fœdusque solutum clamitant, ovesque carum præsidio destitutas laniant.

MOR.

MOR. *Inscitia est, si in fædere tua præsidia hostii tradas. Nam qui hostis fuerat, hostis forsan nondum esse desit: fortasse & causam ceperis, cur te nudatum præsidio a doriatur.*

De Sylvæ & Rustico.

Quo tempore etiam arboribus suus sermo erat, venit rusticus in Sylvam; rogat ut ad securim suam tollere liceat capulum. Annuit sylva. Rusticus aptatà securi, cœpit arbores succidere. Tum, & quidem serò pœnituit sylvam suæ facilitatis: doluit seipsam esse causam sui exitii.

MOR. *De quo benè merearis vide. Multi fuere, qui accepto beneficio in auctoris abusi sunt perniciem.*

De Membris & Ventre.

PEs & manus ventrem olim incusarunt, quod ab otioso eo lucra ipsorum vorarentur. Jubent aut laboret, aut ali nè petat. Supplicat ille semel atque iterum: Negant tamen manus alimentum. Exhausto inediâ ventre, ubi cœpere omnes artus deficere, tum manus voluit tandem officiosa esse: verùm id serò. Nam venter, desuetudine debilis, cibum repulit. Ita cuncti artus, dum ventri invident, cum ventre pereunte pereunt.

MOR. *Perinde atque in membrorum societate est, ita se habet societas humana. Membrum eget membro; amicus eget amico. Quare mutuis officiis, mutuis operibus utendum est: neque divitiae, neque dignitatum apices hominem satis tuentur. Unicum & summum præsidium, complurium amicitia est.*

De Simia & Vulpecula.

Simia Vulpeculam orat, ut partem caudæ sibi donec ad tegendas nates, illi enim esse oneri quod sibi foret usui & honori. Respondet illa, nihil nimis esse: & se malle humum caudâ suâ verri, quam simiæ nates tegi.

MOR. *Sunt qui egent; sunt quibus superest: nulli tamen divitium id moris est, ut re superflua beas egenos.*

De Cervo & Bobus.

Cervus, venatorem fugiens, conjectit se in stabulum; boves orat ut in praesepi latitare liceat. Boves tutum esse negant; mox enim & dominum & famulum affuturos. Ille securum se asse ait, modo ne ipsi prodant. Intrat famulus, occultum sceno non videt, exit. Gestire cervus & nihil jam timere. Tum unus e bobus, & ævo & consilio gravis, Facile, inquit, erat hunc (qui talpa est) fallere: sed ut herum (qui argus est) lateas, *Hic Labor, hoc opus est.* Mox deinde introgreditur herus; qui, ut servi negligentiam corrigat, cuncta lustrans oculis, & praesepem manu tentans, cervi deprehendit sub sceno cornua: inclamat famulos, accurrunt, feram concludunt, capiunt.

MOR. *In adversis rebus & periculis, latebræ difficiles sunt inventu: aut quia miseros, ut cœpit, fortuna exagitat; ut quia ipsi metu impediti, & consilii semet imprudentia produunt.*

De Leone & Vulpecula.

Eo ægrotabat, visebant animalia, unà officium differente vulpeculæ. Ad hanc legatum mittit leo cum pistola, quæ venire admoneat; gratissimam rem ægrotare fore ejus unius praesentiam; ne quicquam periculi ore vulpecula metuat; leonem enim primum quem amicissimum esse vulpeculæ, idcōq; percupere ejus colloquium. Deinde ægrotum esse, & decumbere, ut tiam si (id quod non erat) velit, nocere tamen non ueat. Rescribit vulpecula, Optare se ut leo convaleat: idque oraturam superos; cæterum minime visum; terreri enim se vistigiis. Quæ quidem vestigia cuncta sunt antro leonis adversa, & nulla aversa, eam rem indicium esse, multum quidem animalem introisse, sed siisse nullum. *Horat.*

Olim quod vulpes ægrotó cauta leoni.

Respondit, referam: Quia me vestigia terrent, Omnia te adversum spectantia, nulla retrorsum.

Hor. *Cave fidem babeas verbis. Ni caveris, sœpe tibi buntur verba. Capienda est conjectura tum ex verbis, tum factis; & ex his illa sunt judicanta.*

De Vulpecula & Mustela.

Vulpecula, longa mediæ tenuis, fortè per angustiorum rimam, ad cumeram frumenti repst, in qua cum probe pasta fuit, deinde rursus tentantem egredi, distentus impedit venter. Mustela luctantem procul contemplata, tandem monet, Si exire cupiat, ad cavum macra redeat, quò macra intraverat.

MOR. Videas complures in mediocriate lætos esse atque alacres, vacuos curis, expertes animi molestiis. Si hi divites facti fuerint, videbis eos mœstos incedere nunquari frontem porrigere, plenos curis, animi molestiis obrutos. Hanc fabellam sic Horatius canit, *lib. Epist. 71*

Forte per angustam tenuis vulpecula rimam
Replerat in cumeram frumenti; pastaque rursus
Ite foras pleno tendebat corpore, frustra
Cui mustela procul. Si vis, ait, effugere istinc,
Macra cavum repetas arctum, quem macra subisti.

De Equo & Cervo.

Equis gerebat bellum cum cervo. Pulsus tandem pascuis, implorabat opem humanam. Redit cum homine; descendit in campum: victus antea jam fit victor. Sed tamen hoste victo, & sub jugum missio, ipse victor necesse est serviat homini. Equitem fert dorso, frænum or.

MOR. Domicant multi contra paupertatem: quæ fortunam & industriam viet, saepe victoris interit libertas: Domini qui ppe & victores paupertatis servire icipiunt divitiis; anguntur avaritiæ flagris, parsimonius cohibentur frænis, nec quærendi tenent modum, nec (jumento quidem avaritiæ suppicio) partis rebus audent ut *MC* De hac re Horatius *lib. 1. Epistolarum, Epist. 10.* *mj*

Cervus equum pugnâ melior communibus herbis
Pellebat, donec minor in certamine longo
Imploravit opes hominis, frænumque recepit.
Sed, postquam victor violens discessit ab hoste,
Non equitem dorso, non frænum depulit ore.
Sic qui pauperiem veritus, potiore metallis
Libertate caret, dominum vehet improbus, atque *MO*
Serviet æternum, quia parvo nesciat uti. *ÆSOP* *72*

ÆSOPI FABULÆ,
ADRIANO BARLANDO.
INTERPRETE.

De Duobus Adolescentibus.

ADolescentes duo optionum apud coquum sese empturos simulant. Coquo alias res agentem, carnem inter e canistro surripit: Dat socio ut sub veste occultet. Coquus subreptam sibi carnis partem ut vidi, furti cumq; cœpit insimulare. Qui abstulerat, per Jovem nihil habere; is vero qui habuit, nil se abstulisse idem pejerat: Ad quos, Me quidem, inquit coquus, nunc latet; sed is inspexit, is scit per quem jurastis.

MOR. *Si quid peccavimus, id statim non sciunt homines;*
Deus omnia videt, qui sedet super cœlos & intuetur abyssos. Quod si cogitent homines, suppressius prudentiusque toccabitur.

De Cane & Lanio.

Anis in macello, cum lanio carnem abstulisset, in pedes sese continuo, quantum potuit, conjectit. Lanius, bestura rei percussus, primum tacuit: Deinde animum cœpiciens, sic procul acclamavit; O furacissime, cunctus, impune tibi licet: tutus enim es nunc ob celeritatem: posthac autem cautiùs observaberis.

MOR. *Hæc fabula significat, plerosque omnes tum deum fieri cautiores, ubi damnum acceperint.*

De Cane & Ove.

Anis ovem in jus vocat, panem ex mutuo debere clamitans. Illa it inficias. Milvus, lupus, vultur, erfuntur, rem affirmant. Damnatur ovis: damnam canis rapit ac deglubit.

MOR. *Falsis testimoniis opprimi quamplurimos tui nesciit, iam hæc quam optimè docet fabellula.*

De Agno & Lupo.

AGNO comitanti caprum lupus fit obviam: rogitat cur reliqua matre olidum potius sequatur hircum, suadetque ut ad distenta lacte matris ubera redeat; sperans ita fore, abductum ut laniet. Ille vero, *Mater mea, lupe, inquit*, huic commisit: huic summa cura servandi data est; parenti potius quam tibi obsequendum, qui me seducere istis dictis postulas, subductum mox discerpere.

MOR. *Noli omnibus fidem habere. Multi enim, dum aliis videntur velle prodeesse, sibi interim consulunt.*

De Adolescenti & Cato.

Cum adolescens quidam in deliciis amoribusque usurpasset catum, Venerem precibus fatigavit, ut catum in foemina transfiguraret. Commiserescit, & audi orantem Venus: fit metamorphosis, quæ adolescenti miserè amanti perplacuit; nempe tota succi plenula tota candidula, tota elegantula. Itur deinde in cubulum, ridetur, luditur. Nec verò ita multo post, per cupiens experiri Dea, nunquid catus cum corpore mutaset & mores, per impluvium immittit musculum. I risu prorsus atque ludo res digna accidit. Conspectat illico bestiolam insequitur muliercula. Venus indignata, foeminæ vultus in catum mutavit.

Cum pedibusque manus, cum parvis brachia mutat

Cruribus; & cauda est mutatis addita membris.

MOR. *Cœlum, non animum mutant, qui trans currunt. Nimisque difficile est assueta relinquere.*

Horat. *Naturam expellas furca licet, usque recurrit*

De Agricola & Filiis.

Complures habebat agricola adolescentulos, iisque ter se discordes fuere: quos pater elaborans t here ad mutuum amorem, apposito fasciculo jubet singulis brevi circundatum funiculo effringere. Imbeciles nequicquam conatur ætatula. Solvit pater, redditque singulis virgulam: quam, cum pro suis quisque viris facile frangeret; *O, inquit, filioli, sic concordes vincere poterit nemo: Sed si mutuis volueritis ser*

vulneribus, atque intestinum agitare bellum, nec tandem prædæ hostibus.

MOR. *Docet hic Apologus, Concordiâ parvas res cre-
scere, discordiâ magnas dilabi.*

De Rustico & Equo.

Rusticus equum vacuum, asinūmque sarcinulis egredi onustum producit ad viam. Defessus asellus, equum, sibi onera ut adjuvet, orat, si salvum velit. Negat facturum equus. Asellus tandem sarcinæ pondere gravatus procumbit: moritur. Herus omne onus, morui quoque aselli corium, in equi dorsum reclinat. Qui usus cum ille deprimeretur, Me miserum! inquit, mea ito meo sic nunc excrucior, qui dudum laboranti asino dibpitulari nolui.

MOR. *Monemur hac fabula, ut oppressis subveniamus amicis. Ortū nostri (inquit Plato) partem sibi patria endicat, partem amici.*

De Cabonario & Fullone.

Fullonem invitabat carbonarius, ut secum in unis ædibus habitaret. Fullo, non est, inquit, mihi homo, istud nihil vel cordi, vel utile: vereor enim magnopere, nè uæ ego eluam, tu reddas tam atra quam carbo est.

MOR. *Monemur hoc Apologo, cum culpatis ambulare: monemur sceleratorum hominum consortium, velut pestem uandam, devitare. Trahunt (inquit Campanus) hominem odalitia: commerica etiam in mores penetrant; & pendente quisque evadit, ut ii quibuscum versatur.*

De Aucepe & Palumbe.

Tvenatum auceps: videt nidulantem procul in altissima arbore palumbum: adproperat: denique insiliias molitur: premit forte calcibus anguem. Hic moritum est. Ille improviso exanimatus malo, Me miserum! inquit, dum alteri insidior, ipse dispereo.

MOR. *Significat hæc fabula, nonnunquam eos suis arti-
circumveniri, qui res novas moliantur.*

De Buccinatore.

Buccinator quidam ab hostibus capitur; adducitur. Trepidare ille; supplicare ut parcant innoxio-
se, quando nihil armorum unquam præter unam bucci-
nam gestaverit, hominem nè potuisse quidem occidere
nedum voluisse. Illi contra murmure tum sævo tum
verberibus intonant; Nihil agis, scelus; maximè no-
ces, atque nunc hic trucidabere, quod, cum ipse (ut fa-
teris) sis rei militaris imperitus, cornu isto tuo aliorum
excitas evibrásque amicos.

MOR. Gravissimè peccant nonnulli, qui ad mala alioqu-
satis pronis principibus, ut iniquè agant, consulunt, atque
hujusmodi quædam ad illorum aures occinunt: Quid etiam
dubitas? An te principem esse oblitus es? Annon tibi quo-
lubeat, licet? Tu legibus major: in te Legirupæ nomen ca-
dere haud potest, qui ipsis etiam dominaris legibus. Tui ni-
bil possident, quod tuum non sit. Tu potes & servare & per-
dere. Tibi fas est, opibus dignitatèque augere quem visu-
sit. Fas est ubi libuerit adimere. Alios alia vel damnant
vel commendant: tibi nihil non honestissimum futurum.

De Lupo & Cane.

Lupus cani ante lucem in sy lva fortè fortuna sit ob-
viam: salutat: adventum gratulatur: deniq: roga
quo pacto tam sit nitidus. Cui ille, Herilis cura effi-
cit, herus me blandientem sibi demulcet, de mensa pale-
cor herili nitidissima, nunquam sub dio dormit, tum da-
niversæ familiæ non dici potest quām sim gratus. Ne
tu, inquit lupus, multo es felicissimus, ô canis, cui tam b-
nignus & comis contigit herus, quocum ô utinam con-
morari & mihi liceat! nullum me animantium effet pla-
spiam fortunatius. Canis, novi statū cupidissimum vide-
sé lupum, effecturum se pollicetur, ut hæreat in parte a-
qua apud herum, modo de pristina ferecia aliquid re-
mittere, & servitutem servire velit. Stat sententia; Lu-
pos libitum est deambulare ad villam; sermones edunt
itinere prorsus jucundissimos. Postea, vero eum illi
contritum cunis collum videns lupus, Quid sibi v-

inquit, ô canis, tua isthæc prorsus depilata cervix? Sollebam, inquit ille, feroculus notis pariter & ignotis alatratre, obmorderéque nonnunquam; Id ægre ferens herus crebris me tundebat verberibus; prohibens etiam ne quem præter furem lupumque adorirer; ego sic vapulando victus sum, & mitior factus; hocque genialis sævitiae servavi signum; Lopus hoc audito, Ego, inquit, heri tui amicitiam tantum non emo. Vale igitur, ô canis, cum tuâ isthæc servitute; mihi mea potior est libertas.

MOR. Optabilius est humili casa dominum esse & panem atrum vorare, quæ in amplissima regia opiparis mensis frui, & obnoxium trepidumque degere; nam, libertas sublimi exulat aula; ubi accipienda venit & mussitanda injuria est.

De Agricola & Canibus.

Agricola, cum ruri plusculos hyemasset dies, cœpit tandem necessariarum rerum penuria laborare; interficit oves, mox & capellas; postremò boves quoquæ maestat, ut habeat quo inediæ penè exhaustum corpusculum sustentet. Id videntes canes, salutem fugâ quærire constituunt; sese enim non victuros diutius, quando ne bobus quidem, quorum in opere rusticico faciendo utebatur operâ, pepercit herus.

MOR. In quam domum mercedis gratiâ te tradas, vide. Nonnulli inhumanissimi sunt heri. Multi enim hodie eorum pœlentiæ prolabuntur, ut vel servos infortunio, malo, & clamno libenter maestent.

De Vulpes & Leone.

Vulpecula, quæ leonis immanitatem insuetam habebat, semel atque iterum id forte animal contemplata, trepidare & fugitare. Cum jam tertio obtulisset sese obviam leo, tantum abfuit ut metuerit quicquam vulpes, ut confidenter illum adierit salutaveritque.

MOR. Omnes nos consuetudo audaciores facit, vel apud eos quos antea aspicere vix aibi sumimus.

De Vulpes & Aquila.

Vulpecula proles fuis exurrebat; ab aquila comprehensa, matris fidem implorat. Accurrit illa, ut

captivam prolem dimittat, aquilam rogat. Aquila nāctā prædam, ad pullos subvolat. Vulpes, correptā face, quasi illius munitiones incendio absumptura esset, insequitur. Cum jam arborem conculcasset, Et ipsa nunc te, inquit, tuosque, si potes, tuere. Trepidans aquila incendium dum metuit, Parce, inquit, mihi parvisque liberis; tuum, quicquid habeo, reddidero.

MOR. Per aquilam, potentis atque audacis animi homines intellige: per vulpem, pauperculos, quos calumniis premere, contumeliasque afficere divitibus aequum studium est. Verum, quando est sua & formicis ira, impotentes ii accep tam interdum probè ulciscuntur injuriam.

De Agricola & Ciconia.

Gruibus anseribusq; sata depascentibus, laqueum prætendit rusticus: capiuntur grues, capiuntur anseres, capitur & ciconia. Supplicat illa, innocentem sese clamitans, & non gruem nec anserem esse, sed avium omnium optimam, quippe quæ parenti sedulò semper inserire, eundemq; senio confectum alere consueverit. Agricola, Horum, inquit, nil me fugit: verum cum nocentibus postquam te cepimus, cum eis quoque morieris.

MOR. Qui flagitium committit, & is qui impuris se ad jungit solum, pari pœna plectuntur.

De Gallo & Cato.

Venit ad gallum comedendum catus: non satis auctem habens ad nocendum causæ, gallum criminari occipit, obstreperam esse avem dictitans, utpote quæ voce tam acutâ noctu dormientes homines expergefacit. Ille se innocentem ait, cum sic excitet ad opera mortales. Catus interea intonat, Nihil agis scelestum, cum matre rem habes, nec a sorore abstines. Id gallus quoque cum expurgare niteretur; Nec hoc, inquit, perseverantiū sœviens catus, quicquam faciet; tu mihi hodie discerperis.

MOR. Vetus dictum esse ait Guliel. Gaudanus, ut Canem cædas, facile invenire baculum. Malus, si libitum fuerit, quo jure, quaque injuria, te præcipitem dabit.

De *Opilione & Agriculis.*

Puer editiore pratulo oves pascebatur, atque per jocum tertiique quaterque lupum adesse clamitans, agricolae undique exciebat. Illi saepius illus serio auxilium imploranti dum non subveniunt, fiunt oves praedæ lupo.

MOR. *Si mentiri consueverit quispiam, huic, si quando verum narrare occuperit, baud facile habebitur fides. Superiori Apologo finitimus est ille apud Horat. lib. 2. Epist. 17. de Plano scurra jocus.*

Nec semel irrisus, triviis attolere curat
Fracto crure Planum, licet illi plurima manet
Lacryma; per sanctum juratus dicat Osirim,
Credite, non ludo, crudeles, tollite claudum;
Quare peregrinum, vicinia rauca reclamat.

De *Aquila & Corvo.*

Rupe è ditissimâ in agni tergum devolat aquila: vindens id corvus, imitari, velut simia, gestit aquilam: in arietis vellus se dimittit, dimissus impeditur, impeditus comprehenditur, comprehensus projicitur pueris.

MOR. *Non aliorum, sed sua se quisque virtute estimeret. Tuo te pede metire, inquit Horatius. Id velis, id tentes quod possis.*

De *Cane invido & Bove.*

Praesepio fœni plego decumbebat canis. Venit bos ut comedat. Ille sese surrigens, prohibere. Bos, Dii te cum tua isthac invidia perdant, inquit, qui nec fœno vesceris, nec me vesci finis.

MOR. *Eo sunt ingenio plerique, ut aliis invideant, quod ipsis mentis inopia assesqui nequeant.*

De *Cornice & Ove.*

Strepitat in oviculae dorso cornicula. Ovis, Cani, inquit, si sic obstreperes, ferres infortunium. At cornix, Scio, inquit, quibus insultem, placidis molesta, saevis amica.

MOR. *Impotentia & sinecero perpetud est cum malis parata certatio. Illiditur solo incentissimus quisque: nocentis, verò, ac præferocis hominis auribus obstrepit nemo.*

De Pavone & Luscinia.

Pavo, apud summi Jovis sororem & conjugem Junonem queritur, lusciniam suave cantillare; se ob raucam ravim ab omnibus irrideri. Cui Juno, Deos sua à diis cuique; luscinia cantu, tu plumis longè superas; unumquemque sua sorte decet esse contentum.

MOR. *Quæ dii largiuntur, grato sumamus animo, neque majora quæramus.* Superi temerè agunt nihil.

De Mustela senicula & Muribus.

Mustela præ senio viribus carens, mures jam, ita ut solet insequi non valebat; meditari cœpit dolum; in farinulæ colliculum se illatebrat, sic sperans fore, ut citra laborem venetur. Accurrunt mures, & farinam esitare dum cupiunt, ad unum omnes à mustelâ vorantur.

MOR. *Ubi viribus quispiam destitutus fuerit, ingenio opus est.* *Lysander Lacaedemoniis subinde dicere solebat, Quo non perveniret leonina pellis, vulpinam assumendam esse.* *Quod sic lucidiūs dixeris.* Ubi virtus non satis potest, adhibenda est astutia.

Apologus ex Mantuano traductus.

Rusticus quidem ex malo, quam in proximo habebat agello, sapidissima quotannis legebat poma: hero lega donavit urbano; qui illectus incredibili pomorum dulcedine, malum tandem ad se transulit. Ea veterima repente exaruit, atq; tibi poma pariter & malus peritare. Quod cum patri familias nunciaretur; Heu! difficile est, inquit, annosam transplantare arborem; fatis supérque fuerat (si frænos meæ novissem imponere cupiditati) fructus ramo decerpere. Hanc fabellam sic Mantuanus cecinit,

Rusticus ex malo dulcissima poma legebat.

Unde dare urbano dona solebat hero.

Ast herus, illectus frugum dulcedine, malum
Transulit in laribus proxima rura suis.

At quia malus erat senior, translata repente
Aruit, & proles cum genitrice perit.

Heu! male transfertur, senio cum induruit arbor,
Inquit herus, futrat carpere poma satis.

MOR

MOR. Qui nimium sapiunt, atq; inconcessa sequuntur,
Desipiunt; cohibet qui sua vota, sapit.

BARLANDI FABULÆ.

De Leone & Rana.

Audire vocem visus leo, profiliit; substitit non sine trepidatione, magni quippiam expectans. Ereditur tandem aquis ranula. Leo, deposito metu adprope-rans, bestiolam proculcat pedibus.

MOR. *Vetat hic Apologus inanes timores, ut illa à Guiliel. Gaudano versa fabula de partu montium.*

De Formica.

Sitiens, venit ad fontem ut biberet formica, incidit forte in puteum, opitulatur eminus, ex arbore dejecto ramo, columba; ramum concendens, formica servatur. Adeit, columbam ut capiat, auceps; non sinit formica; aucupis pedem arripit mordicus; avolat columba.

MOR. *Doset hæc fabula præclarè, meritis referendam esse gratiam.*

De Pavone & Pica.

Cens avium, cum libere vagaretur, optabat sibi dari regem. Pavo se imprimis dignum qui eligeretur; putabat, quia esset formosissimus. Hoc in regem accep-tor: Pica, O rex, inquit, si, te imperante, aquila nos perstrenue, ut solet, insequi cœperit, quo illam modo abiges? quo nos pacto servabis?

MOR. *In principe non tam forma, quam corporis fortitudine spælanda. Opus est prudentia.*

De Aegroto & Medico.

Medicus curabat ægrotum; ille tandem moritur. Tum ad cognatos medicus, Hic, inquit, intem-perantia periit.

MOR. *Bibacitatem & libidinem, nisi quis maturè reliquerit, aut nunquam perveniet ad senectutem, aut per breuem est habiturus senectutem.*

De

28 BARLANDI FABULÆ.

De Leone & aliis.

Leo, asinus, vulpes eunt venatum ; capitur ampla venatio : capta partiri jussa. Alino singulis singulas partes ponente, irrugiit leo : asinum rapit ac laniat. Postea, vulpeculæ id dat negotii : quæ astutior, cum leoni longè optima proposita parte, tibi vix minimam particulam reservasset, rogat leo, à quo sic docta sit. Cui illa, Hujus me, inquit, calamitas docuit, mortuum asinum ostendens.

MOR. *Felix quem faciunt aliena pericula cautum.*

De Hædo & Lupo.

E Fenestra prospectans hædus, prætereuntem lupum convitiis incessere audebat. Cui lupus, Non tu, ait, scelestè, mihi convitiaris, sed locus.

MOR. *Et tempus & locus semper audaciam addunt homini.*

De Asino.

A Sinus, de hortulani sævitia querens, Jovi supplicat alium dari herum. Exaudire Jupiter vota asini : dat tegularium : apud quem cùm tegulas gravioraque tergo vestaret onera, accessit rursum ad Jovem : orat dari qui mitior sit. Ridere Jupiter. Ille tamen non defitit instare, orare, usque adeo donec perpelleret. Dat illi coriarium : quem ubi pernovit asellus. Me miserum, inquit, qui, dum nullo sum contentus domino, in eum inciderim, qui nec corio quidem meo (quantum auguror) parcer !

MOR. *Semper damnamus quæ præsentia sunt, & nova appetimus, quæ (ut dici solet) veteribus non sunt potiora.*

De Anu & Ancillis.

A Nus quædam domi habebat ancillas complures, quas quotidie antequam luce sceret, ad galli gallinacei quem domi alebat, cantum, excitabat ad opus. Ancille quotidiani tandem negotii commotæ tædio, gallum obtruncant, sperantes, jam necato illo, in medios fese dies dormituras : sed hæc spes miseras frustrata est. Hera enim, ut interemptum gallum relictivit ; intempesta deinceps nocte surgere jubet.

MOR

MOR. *Non pauci, gravius malum dum student evitare, in alterum diversum incident. Pervulgatum est,*

Incidit in Scyllam, qui vult vitare Charybdim.

De Asino & Equo.

A Sinus beatum putabat equum, quod pinguis esset, & in otio degeret; se vero infelicem dicebat quod macilentus esset, & strigosus, quotidiéque ferendis oneribus ab immiti hero exerceretur. Haud multò post ad arma clamatum est. Tum equus, *Non equitem dorsa, non frænum reppulit ore, nec telum corpore.* Hoc viso, asinus magnas diis gratias agebat, quod non equum se, sed asinum fecissent.

MOR. *Miseri sunt, quos vulgus beatos judicat; & non pauci beati, qui se miserrimos putant. Sutor crepidarius regem dicit felicem, quem rerum omnium compotem videt; non considerans, in quantas res & solicitudines distractabatur, dum interim ipse cum optima paupertate cantillat.*

De Leone & Capra.

F Ditâ rupe ambulantem capram forte conspicatus leo, monet, ut potius in viride pratum descendat. Capra, Facerem fortassis, inquit, si tu abesses; qui mihi non istud suades, ut ego inde ullam capiam voluptatem, sed ut tu habeas quod vores famelicus.

MOR. *Omnibus ne habeas fidem. Quidam enim non tibi, sed sibi consulunt.*

De Vulture aliisque Avibus.

A Nnum se natalem celebrare ad simulat vultur: aviculas ad cœnam invitat. Veniunt pleræque omnes venientes magno plausu favorib[us]que accipit, deceptas laniat vultur.

MOR. *Non sunt amici omnes qui blandè dicunt, aut benignè se facere velle simulant. Hinc Ovidius, Melle sub Hyblæo s[ecundu]m venena latent.*

De Anseribus.

A Nseres una cum gruibus agrum vastabant; quibus auditis, rustici protinus in illos feruntur. Rusticos conspicant & avolant grues! capiuntur anseres, qui impediti corporis onere, subvolare non poterant. MOR.

MOR. *Expugnata ab hostibus urbe, facile se subducit inops, at dives servit captus. In bello divitiæ magis oneri sunt quam usni.*

De Fove & Simia.

Jupiter scire percipiens, quisnam mortalium scitissimos ederet liberos, convocare jubet quicquid uspiam est animantium. Concurrunt ad Jovem undique: aderat jam alitum pecundumq; genus; inter quas & simia, deformes catulos brachio gestans, cum advenisset, a risu nemo temperare potuit: quinetiam Jupiter ipse profuse admodum risit. Ibi continuò simia ipsa, Imo inquit, novit & Jupiter judex noster, catulos meos, magnopere omnes, quotquot adsunt, præcellere.

MOR. *Suum cuique pulchrum, ut est ad agium. Et alibi apud Ibeocritum in Eidyl.*

Quæ minime sunt pulchra, ea pulchra videntur amanti.

ANIANI FABULÆ,
ADRIANO BARNANDO
INTERPRETE.

De Quercu & Arundine.

FAStūs olim atq; adeo insolentia plena quercus, arundinem aggressa est: Si nunc, inquiens, pedius animosum est tibi, procede agedum ad pugnam, ut noster duarum eventus ostendat utra viribus præstet. Arundo quercus tantam exultationem, fortitudinisq; jactationem vanam nihil mirata, sic respondit: Certamen nunc abnuo, nec meæ fortis me piget: Nam etsi in omnem partem mobilis, tempestates tamen pervinco sonoras: tu, si semel vasto rex Æolus antro luctantes emiserit ventos, concides, & mihi tum rideberis.

MOR. *Declarat hæc fabula, non semper eos fortissimos esse, qui (nullæ etiam lacestuti injuria) aliis insultant.*

De Piscatore & Pisciculō.

Piscator, jaēto in aquam hamo cibis illito, pisciculum eduxit. Orat obsecrātque captivus, se minutulum ut abire finat, & adolescere, ut postea majore potiatur. Piscator: *Ego, inquit, spem pretio non emam*; quippe qui eo fuerim ingenio semper, ut quicquid possem, mallem auferre potius in præsentia.

MOR. *Hæc nos monet fabella, ne certa incertorum spe unquam amittamus.* Quid enim stultius, ut est apud Ciceronem, quam incerta pro certis habere?

De Formicâ & Cicadâ.

Appetente hyeme, frumentum in aream ad solem trahet formica. Videt id cicada, accurrit, rogitat granum. Formica: Cur non, inquit, & tu meo exemplo æftare trahis quodcumque potes, atque addis acervo? Respondet illa, tibi id temporis cantando transfigi. Ridens formica, Si, ait, æstate cantare soles, merito nunc esuris.

MOR. *Monemur bac fabellâ, dum adhuc robur corporis adest, quærere ea quibus imbecilla sustentetur senectus.* Per hyemem, senectutem intellige; per æstatem, adolescentiam, & florem illum aetatis.

De Leone & Taurc.

Leonem fugiebat taurus, in hircum incidit: is cornu & caperata minitabatur fronte. Ad quem plenus taurus; Non tua, inquit, in rugas contracta frons me erritat, sed immanem metuo leonem; qui nisi tergo quereret meo, jam scires, non ita parvam rem esse pugnare cum tauro, & nostro sequi de vulnere sanguinem.

MOR. *Calamitosis non est addenda calamitas.* Sat miser est, qui semel est miser.

ANIANI

ANNIANI FABULÆ,

A

GUILIELMO HARMANNO

D. Augustini Ordinis Canonico, interprete mutato.

De Nutrice & Lupo.

Nutrix minatur puerum plorantem, ni taceat, datum iri lupo. Lopus id forte audit; spe cibi manet ad fores. Puer tandem filescit, obrepente somno, Regreditur lupus in sylvam, jejonus & inanis. Vulpes ubi sit præda, sciscitur. Gembundus ille, Verba, inquit, mihi data sunt. Puerum plorantem abjecere minabatur nutrix, at fefellit.

MOR. *Fæminæ non est adhibenda fides.*

De Testudine & Aquila.

Ceperat testitudinem tædium reptandi. Si quis eam in cœlum tolleret, pollicetur baccas maris rubri. Sustulit eam aquila. Poscit præmium. Non habentem fodit unguibus. Ita testudo, quæ concupiit videre astra in astris vitam reliquit.

MOR. *Tua sorte sis contentus. Fuere nonnulli, qui, manifestissimi humilie, poterant esse tuti; facti sublimes, inciderunt in pericula.*

De Cancris, Matre Filio.

Cancrum retrogradum monet mater, antrorsum ueat. Filius respondet, Mater, *I præ, sequar.*

MOR. *Nullam reprehenderis vitii, cuius ipse queas reprehendi.*

De Sole & Aquilone.

Sol & aquilo certant uter sit fortior. Conventum experiri vires in viatorem, ut palmam ferat, qui expufferit manticam. Boreas horrisono nimbo viatorem agreditur. At ille non desistit, amictum gradiendo dupl

ns. Assumit vires sol, qui, nimbo paulatim evicto
solitur radios. **Incipit** viator æstuare, sudare, anhelare.
Indem progredi nequiens, captat frigus opacum, atq;
frondoso nemore, abjecta mantica, resedit; ita soli
vitigit victoria.

MOR. *Quicum certes, etiam atque etiam vide. Nam
tu fortis es, est forsitan alius te fortior: aut si non for-
tis, certè callidior, ut consilio suo tuum vincat robur.*

De Afino.

Sinus venit in sylvam, offendit exuvias leonis, qui-
bus indutus redit in pascua; greges armenta-
territat & fugat. Venit qui perdiderat, quæritat
in afinum. Afinus viso hero, occurrit: imò cùm ru-
suo incurrit. At herus prehensis, quæ extabant,
culis, Alios licet, inquit, fallas; ego te, aselle mi-
pè novi.

OR. *Quod non es, nec te esse similes: non doctum, cùm
doctus; non divitem, non nobilem, cum sis pauper &
ambilis, te jades. Vero enim comperto rideberis.*

De Ranâ & Vulpes.

Aia egressa paludem, in sylvis apud feras medici-
nam profitetur. Ait, se nec Hippocrati, nec Ga-
cedere. Cæteris habentibus fidem, illusit Vulpes.
Iæc, inquit, medicinæ habebitur perita, cui sic pal-
cis? Quin curet seipsum. Sic illusit Vulpes; est
Ranæ os cœruleo colore.

OR. *Stultus est profiteri quod nescis, & ridiculum.*
De Cane Mordaci.

ni subinde homines mordenti, ut sibi quisq; cave-
et, alligavit dominus nolam. Canis, ratus vir-
uæ tributum decus, suos populares despicit. Acce-
l hunc canem aliquis jam ætate & authoritate gra-
nonens eum ne erret: nam ista, inquit, nola data
bi in dedecus, non in decus.

OR. *Gloriosus interdum sibi ducit laudi, quod ipsi est*

De Camelio.

Camelus, sui pœnitens, querebatur tauros insig-
ire geminis cornibus, se inermem objectum
teris animalibus. Orat Jovem donare sibi cornua.
det Jupiter stultitiam Cameli: nec modò votum
gat, verùm & auriculas bestiæ decurtat.

MOR. Sit quisque fortunâ contentus suâ. Eten-
multi fortunam secuti meliorem, incurrere pejorem.

De Duobus Amicis & Urso.

Duo amici faciunt iter occurrit in itinere ursus.
nus, arbore consensa, periculum evitat: Alter,
spes fugè non esset, collidit se humi. Accedit bellua,
treat jacentem, os explorat & aures. Homine spiri-
continentem ac motum, ursus qui mortuis parcit, ra-
cadaver esse, innocuus discedit. Percunctante postea-
cio quidnam bestia dixisset jacenti in aurem: hoc a-
nuisse, ait, ne unquam cum illiusmodi amicis iter faceret.

MOR. Rara avis in terris, nigróque simillima cy-
fides est. Verum amicum res adversæ & pericula desig-

De Equite Calvo.

Eques calvus illigarat pileo comam fictitiam. Vir-
in campum acri spirante Boreâ: ac dum maldi-
servat capillatum galorum, subitò appetet calvum.
Tollit cachinnum corona, necnon & ipse ridet.
novi est, inquit, avolare capillos alios, cum olin
fluxerint qui fuerint mei?

MOR. Bellè fecit eques, qui non est indignatus
cum ridentibus risit. Socrates vero, cum accepisset tri-
ro alapam, hoc modo respondit, *Moleustum esse nimis
homines quando debeant prodire cum galea.*

De Duobus Ollis.

Duae olla stetere in ripa: altera erat lutea, ave-
ærea, utramq; tulit vis fluvii. Luteæ collisi tu-
metuenti respondet ærea, ne quid timeat. Sese enoc-
collidantur satis curaturam. Tum altera, Seu me, i M-
tecum; seu te mecum flumen colliserit, cum meo uti de-
fiat periculo. Quare certum est a te separari.

MOR. Satis est vivere cum socio pari, quam cum potentius
figi. A potentiori enim potest esse periculum tibi, non illi a te.

De Rustico & Fortuna.

Rusticus, cum araret, offendebat in fulcis thesaurum. Gratias agit telluri, quæ hunc edidisset. Fortuna videns nihil honoris haberis sibi, ita est secum lotuta, Thesauro reperto stolidus mihi non est gratus; emet eo ipso, thesauro postea amissio, me primam omnium otis & clamore solicitabit.

MOR. Beneficio accepto, grati simus bene de nobis er, gerenti. Ingratitudo enim digna est etiam beneficio, quod jam acceperit, privari.

De Taurō & Capro.

Tugit leonem taurus; venit ad speluncam, quærens latibulum. Intranti occursat cornibus, qui intus erat, aper. Tum his verbis bos emugit. Tu quidem corniceras tuis meam excipis fugam; verum si abierit, quem cygio, quantum a viribus tauri distet caper, tum senties. MOR. Qui nescit miseris esse succurrendum, aut certe non nocendum, caper est. Quisquis enim a miserorum in- Viris non temperaverit, si (ut est Fortuna mutabilis) misericordia redierit felicitas, nimis nociuisse miseris eum alibi benitebit.

De Simia & ejus Prole.

Mnes animantes suo conspectui Jupiter adesse jussit, ferat, cujusnam soboles esset pulcherrima, judicaret frus. Properant feræ, ad volant aves, nec non ad id cerumen adnatant pisces. Omnium postrema festinat simia, trahens tecum suam prolem. Cujus quidem prolis edas nates cunctis ridentibus, sic inquit, Maneat, cui a, averit Jupiter, victoria: meo tamen judicio, hic meus iustus est bellus, & omnium natis jure præferendus: enoc dicto subrigit & Jupiter.

MOR. Et nos & nostra nobis placent. Sed de nobis ut de nostris factis aliorum sit judicium, ne, si ipsi jucemus cum simia rideamur.

De Pavone & Grue.

Pavo & grus unà cœnant. Pavo se jaëtat, caudam ostentat. gruem contemnit. Grus fatetur pavonem formosis esse pennis: se tamen, dum vix teëtis supervolat pavo, animoso volatu penetrare nubes.

MOR. *Nemo alterum contempserit. Sua cuique dos, su cuique est virtus. Qui tua virtute caret, forsan babet quareas tu.*

De Quercu & Arundine.

VAlidiore noto effraëta quercus in flumen præcipitatur: dumque fluitat, hæret fortè ramis suis in arundine. Miratur arundinem in tanto turbine stare in columem. Hæc respondet, cedendo & declinando se effutam, inclinare ad Notum, ad Boream, ad omnem flagrum: Nec mirum esse quod quercus exciderit, quæ non cedere, sed resistere concupivit.

MOR. *Potentiori ne resistas, sed hunc cedendo & ferenda vincas. Quod pulchrè docet facundissimus Poetarum Virgilius.*

Nate deà, quo fata trahunt retrahuntque, sequamur. Quicquid erit, superanda omnis fortuna ferendo est.

De Tigride & Vulpes.

VEnator jaculis agitabat feras. Tigris jubet omnem feras absistere, sese unum ait bellum conjecturum. Pergit venator jaculari. Tigris oppidò fauciatus. Fugientem è prælio, telumque extrahentem percontatur vulpes. quisnam valentem belluam tam valde vulnerasset? Respondet, se authorem vulneris haud nosse verum ex vulneris magnitudine capere se conjecturam aliquem fuisse virum.

MOR. *Fortes plerunque sunt temerarii, & ars vim, ingenium fortitudinem superat.*

De Tauris & Leone.

Quatuor fuere Tauri, quibus placuit cummune ipsorum esse salutem, & commune periculum. Vicit Leo simul pascentes; etsi esuriit, tamen conjuncte aggredi metuit. Primum dat operam verbis fallacibus segregare, tum segregatos lauiait.

MOR. Concordia nihil est firmius: Discordia etiam reddit imbecilles. De abiete & dumis.

Eratur olim abies despicere dumos: jaetat se procedram esse, locari in ædibus, cum vel stare in navibus; dumos autem humiles, viles, nulli usui idoneos. Quorum uidem tale fuit responsum. Tu sane, abies, tuis gloriare tonis, & nostris insultas malis. Verum nec tua refers mala, & nostra præteris bona. Cum tu sonanti deuncare securi, quam velles tum nobis, qui securi sumus, esse te similem?

MOR. Et summae fortunæ sua insunt mala, & humili fortunæ sua bona. Ut nil aliud nunc dicam, hæc secura est tutæ; illa nec extra metum est, nec caret pericula torat canit in Lyricis.

— Celsæ graviore casu
Decidunt turres, feruntque summos
Fulmina montes.

De Piscatore & Pisciculo.

Ubductus hamo pisciculus, orat piscatorem se dimittat: Ait modo se à matre fusum, atq; mensam, cum adhuc natus sit, non multum juvare: Si dimittat postea tandem ultero ad hamum ejus redditurum. Piscator gat se dimissurum prædam certam, licet exiguum quid habeam, inquit, scio; quid sim habiturus, nescio quo spem pretio non emam.

MOR. Certum præstat incerto, præsens futuro; et si non inquam exile commodum omissum attulit magnum.

De Alite & Pullis ejus.

Les positos in segete pullos monet, ut, dum ipsa a- bœt, diligenter attendant, si fiat sermo de occa- ne. Redeunti à pastu matri, pulli anxiæ narrant do- num agri operam illam mandasse vicinis. Respondit il esse periculi. Item alio die tripidi aiunt, rogatos metendum esse amicos. Iterum jubet illa, ut sint se- vi. Tertio, ut audivit ipsum dominum cum filio sta- se postero mane cum falce messem intrare; Jam, in- t, tempus est ut fugiamus; vicinos & amicos non ui, quia non venturos scivi; Timeo dominum cuius res cordi est.

MOR. *Socordes alienis in rebus plerique sumus, quod quid recte curatum velis, alteri ne mandes, sed cures ipse.*

De Avaro & Invido.

Duo homines orabant Jovem, cupidus & invidus. Mittitur a Jove Apollo, per hunc ut eorum, voti satisfiat: dat hic utriq; optandi liberam facultatem ha conditione, ut, quodcunque petisset alter id ipsum alter acciperet duplicatum. Hæret diu cupidus, cum nihil putat fore satis. Petit tandem non pauca, & duplum accipit socius. Porro invidus hoc petit, ut ipse uno privetur oculorum, latus socium mulctandum esse utroque.

MOR. *Avaritiam quid potest satiari? Invidiam vero de mentius est nihil; quæ dummodo noceat alteri, sibimet imprecatur malum.*

De Leone & Capella.

Videt leo pendere dum a rupe capellam. Suadet descendere, ut in campo thymum salicēsq; carpar. Recusat capella descendere; verba quidem ejus hanc fanè mala, sed mentem esse plenam doli reclamans.

MOR. *Cogita, quis quid suadet. Multi suadent utili non tibi sed sibi.*

De Cornice & Urna.

Sitibunda cornix reperit urnam aquæ: sed erat urna profundior quam ut posset a cornice aqua contingi. Conatur effundere urnam, nec valet. Tum lectos ex arena scrupulos injectat: hoc modo aqua levatur & cornix bibit.

MOR. *Interdum id, quod non potes efficere vi, efficiunt, prudentia & concilio.*

De Leone & Venatore.

Litigat leo cum venatore. Suam præfert fortitudinem hominis fortitudini. Post longa jurgia venator dicit leonem ad mansoleum, in quo sculptus erat leo caput deponens in gremium viri. Negat fera id satis esse indicii: Homines enim sculptere quod vellent, ait quod & leones forent artifices, jam virum sculptum iri super pedibus leonis.

MOR.

MOR. Quisque quoad potest, & dicit & facit quod
uæ parti & causæ putat prodesse.

De Puerō & fure.

Edebat puer flens apud puteum. Fur rogit causam
flendi. Puer dicit, **rupto** tune incidiſſe in aquis urnam
uri. Homo exuit se, **infilīt** in puteum, nec suam in-
enit tunicam. Puer quippe sublatā tunicā fugerat.

MOR. *Falluntur interdum, qui fallere solent.*

De Rustico & Juvenco.

Rat rustico juvencus vinculi omnisque jugi impa-
tiens. Homo astutulus bestiæ refecat cornua (corni-
us enim petebat) tum jungit non currui sed aratro, nè
t solet, herum pulsaret calcibus. Stivam ipse tenet,
audens industria effecisse, ut jam foret tutus & a corni-
us, & ab angulis. Sed quid evenit? Taurus subinde re-
stens spargendo pedibus os caputque rustici opplet a-
enà.

MOR. *Sunt nonnulli sic intractabiles, ut nullâ queante
re, nullo consilio tractari.*

De Satyro & Viatore.

Atyrus qui deus nemorum olim habitus, viatorem
nive obrutum atque algore enectum, miseratus du-
t in antrum suum, fovit igne. Spirantem autem in
ianus percontatur causam; qui respondens, **Ut calefi-**
it, inquit; Postea cum accumberent, sufflat viator in-
tolentam; quod cur faceret interrogatus, **Ut frigescat,**
quit. Tunc continuo Satyrus viatorem ejiciens, **Nolo,**
quit, in meo sit antro, cui tam diversum est o-

MOR. *Cave sit in tuo Convictu homo dupli i ore, qui-
e in sermone est Proteus.*

De Apro & Rustico.

Pro vastanti segetes Rusticus præcidit auriculam;
iterum depræhensio præcidit alteram. Et tunc quo-
ne redeuntem capit, captum portat in urbem destina-

cum lautitiæ sui patroni. Secta jam in convivio belluam nusquam appetet cor. Excandescente hero, & flagitate coquos, Villicus respondent, Patrone, non est mirum non apparere cor: credo stultum aptum nunquam cœhabuisse. Nam si cor habuisset, nunquam in poenam suam ad meas segetes toties redisset. Sic rusticus. *La* omnes convivæ emori risu, cachinnari de stultitia *stici.*

MOR. *Multorum hominum est adeo excors vita, ut cor habeant possis ambigere.*

De Tauro & Mure.

Mus tauri pedem momorderat fugiens in antrum suum. Taurus vibrat cornua, querit hostem nusquam videt: irridet eum mus. Quia, inquit, robustus es, ac vastus, non idcirco quemvis contempseris. *Nunc te, & quidem gratis, læsfit exiguis mus.*

MOR. *Irritum est illud verbum, quod significantius ministrare lingua dixerim, Let no man be too heedless of his Enemy. Latinè sic, Nemo suum hostem flocci pendat.*

De Rustico & Hercule.

Rustici currus hæret in profundo luto. Mox supinatur Deum Herculeum implorat. Intonat vox à cœlo. Inepte, inquit flagella equos, & ipse annitere rotis, a que tum Herculem vocato. Tum enim aderit Herculeus vocatus.

MOR. *Nil profuit otiosa vota, quæ sanè Deus non audiit. Juva temet, inquiunt, ipse tum juvabit te Deus.*

De Ansere.

Fuit anser qui ponebat ova aurea, singulis diebus singula. Dominus, ut subito fiat dives, ansere jugulat, sperans intus latere gazam. Sed ansere invento vacuo, stupet miser, anxieque dehinc suspirat, qui plangit, & rem & spem periisse.

MOR. *Moderanda sunt vota. Curandum est, ne vel proprii simus, vel nimii. Nam & festinaria nocet, & plura quam docer quærerit, interdum acquirit nihil.*

De Cicada & Formicæ.

Cum per æstatem cicada cantat, formica suam exercet messem, trahit in antrum grana, reponens in cœyemem. Sæviente brumâ, famelica cicada venit ad formicam, mendicat viëtum. Renuit formica, dictans sese, dum illa cantabat, laborasse.

MOR. Qui segnis est in juventa, egebit in senecta: & qui non parcit, olim mendicabit.

De Simia & duobus ejus Natis.

Simia, ut ferunt, cum peperit gemellos, alterum diligat, alterum neglit. Erat puerpera cum genitellis, atq; cum incidisset terror, vitatura periculum, dilectum prehendit ulnis, quem (dum præceps fugitat) collidit petræ atque enecat: Neglectus autem, qui in virsuto hæserat tergo fugientis, mansit incolumis.

MOR. Solet evenire ut ipsi parentes filio, quem tenerè amant, præ nimia indulgentia sint mali occasio & periculi; quem minùs amant, præstante se strenuum ac probum.

De Bove & Juvenco.

Bos jam grandis ævo quotidie trahebat aratum; Junctus laboris expers, vicinis exultat in pascuis, ac tandem insultat fortunæ senioris. Jaetat se jugi ac vinculi inscium, liberum, otiosum: illi attritum esse abore collum: Deniq; se glabrum at nitidum: illum esse virsutum ac squalidum. Senior tum quidem nihil contra, sed brevi post tempore videt hunc insultatorem duci ad aras, ac tum hisce verbis affatur, Quò tua mollis vita pervenit? Securum istud otium rediit ac securim. Jam saltem (ut opinor) potius suades mihi labore, qui me tuetur, quam otium, quod nunc te traxit ad necem:

MOR. Ad vitam rectè gerendam, opus est labore & vigilancia. Socors autem & voluptati deditus, suarum rerum, quem nollet, sortitur exsuum De

De Cane & Leone.

Occurrat canis leoni, jocatur ; Quid tu, miser, ex-
haustus inediâ percurris sylvas & bivias? Me specta-
pinguem ac nitidum, atque hæc non labore conseque-
rор, sed otio. Tum leo, Habes tu quidem tuas epulas;
sed habes, stolide, etiam vincula. Tu servus esto, qui
servire potes ; ego quidem sum liber, nec servire volo.

MOR. *Pulebrè respondet leo.* Quibuslibet enim rebus
potior est libertas.

De Pisibus.

Piscis fluviaialis vi fluminis correptus est in mare, ubi
suam efferens nobilitatem, omne marinum genus vi-
lpendebat. Non tulit hoc phoca ; sed ait, Tunc fore
Judicium nobilitatis, si cum phoca captus portetur ad
forum; Se emptum iri à nobilibus, illum autem à plebe, se

MOR. *Multi sic capti sunt libidine gloriæ, ut sese ipsi
prædident & jactent.* Sed laus sui oris non datur hominibus
laudi, at excipitur cum auditorum risu.

De Pardo & Vulpecula.

Pardus, cui pictum est tergum, cæteris feris, etiam
leonibus, despectis, intumescebat. Accedit ad hunc
Vulpecula, suadet non superbire, dicens, Illi quidem
speciosam esse pellem, sibi vero speciosam esse mentem.

MOR. *Discrimen est bonorum, & ordo.* Bona corporis
præstant bonis fortunæ; utrisque illis animi bona præferan-
tur oportet.

A P O L O G I

Ex chiliadibus Adagiorum *ERASMI* delum-
pti, ad communem puerorem fructum.

De Vulpecula & Pardale.

Cum aliquando pardalis vulpem præ se contemneret, quod ipsa pellem haberet omnigenis colorum m-
odulam variegatam; respondit Vulpes, Sibi id decoris in-
usnimo esse, quod illi esset in cute.

MOR. *Neque verò poulo satius est ingenio præditum esse*
afro, quam cute versicolore.

De Vulpes & Fele.

Cum aliquando Vulpes in colloquio, quod illi erat cum Fele, jactaret sibi varias esse technas, adeo ut vel reeram haberet dolis refertam; felis autem respondet, sibi unicam duntaxat artem esse cui fideret, si quid e, set discriminis: Inter confabulandum repente canum p/ſcurrentium tumultus auditur. Ibi felis in arborem nitissimam subsiliit, cum vulpes interim a canum ag-
ine cincta capitur.

MOR. *Innuit fabula, præstabilius esse nonnunquam uni-
um consilium, modo id sit verum & efficax, quam plures
vlos consiliaque frivola.*

De Rege & Simiis.

Rex quidam Ægyptius aliquot simias instituit, ut saltandi rationem perdiscerent. Ut enim nullum animal ad figuram hominis proprius accedit, ita nec aliud stus humanos aut melius aut libenter imitatur. Artem aque saltandi protinus edoctæ saltare cœperunt, insig-
bus indutæ purpureis, ac personatæ; multoque jam tempore majorem in modum placebat spectaculum; do-
cè spectatoribus facetus quispiam, nuces, quas clancu-
im in sinu gestabat, in medium abjecit. Ibi statim simiæ simulat-

44 VARIORUM AUTHORUM.

simulatque nuces vidissent, oblitæ choreæ, id esse cot perunt, quod antea fuerant: ac repente è saltatricib[us] redierunt; contritisque personis, dilaceratisque uestibus, pro nucibus inter se pugnabant, non sine maxim spectatorum risu.

MOR. *Admonet hæc fabula, fortunæ ornamenta non mutare hominis ingenium.*

De Afino & Viatoribus.

Duo quidem, cùm in desertis locis asinum quempia fortè fortuna naucti essent, contendere inter sa perunt, uter eorum, uti suum domum abduceret: na utriusque pariter à fortunâ videbatur objectus. Hac interim de re illis invicem altercantibus, asinus sese subduxit, ac neuter eo potitus est.

MOR. *Quidam à præsentibus commodis, quibus ob incitiam uti nesciunt, excidunt.*

De Piscatoribus.

Piscatores aliquot, jacto reti, testudines eduxerunt. Eas cùm essent inter se partiti, neq[ue] sufficerent omnis comedendis, Mercurium fortè accendentem invitauit ad convivium. At is intelligens se neutiquam humanitatis gratiâ vocari, sed ut eos fastidio cibi sublevaret, recusavit, jussitq[ue] ut ipsi suas testudines ederent quas cepissent.

MOR. *Nonnulli, posteaquam inconsultè quippiam adorant, aliorum implorant auxilium, quos suo negotio admigcent.*

De Afino.

A Pud Cumianos asinus quispiam pertæsus servitutem abrupto loro in sylvam aufugerat: illic forte refulgenteras leonis exuvias corpori applicabat suo, atque ita pro leone se gerebat, homines pariter ac feras voce cava daque territans: nam Cumani leonem ignorant. A p[ro]p[ter]a huic igitur modum regnabat aliquandiu personatus h[ab]itus asinus, pro leone immani habitus ac formidatus, donec hospes quidam Camas profectus, qui s[ecundu]m numero vide

cat & leonem & asinum, (atque ob id non erat difficile ibi agnoscere) aurum prominentium indicio, neque non estis quibusdam conjecturis, asinum esse deprehendit, cum probè fustigatum reduxit, dominóque agnoscenti dedit. Interim autem risum non mediocrem concinbat omnibus Cumanis asinis jam agnitus, quos dum, creditus leo metu propemodum exanimaverat. **MOR.** *Haud facilè tegimus vitia, quæ à pueris nobis- m adoleverunt.*

De Scarabæo & Aquila.

Carabæus aliquando spretus ab aquilâ, cœpit de vindictâ quoquo pacto sumendâ cogitare. Pervestivit, ubinam aquila nidum collocâisset, adrepst scabæus & ova simili dolo dejecit. Aquila cùm sèpius micilium commutâisset, neque quicquam proficeret, invem patronum adiit; exponit calamitatem suam: iubet, ut suo in gremio ponat ova, vel istic in tutura. Et huc per vestis lacinias, sínusq; prorepst perax scarabæus, haudquam sentiente Jove. Deinde vidit ova commoveri Jupiter, neq; satis animadver- territus rei novitate, excusso gremio in terram de- itat.

MOR. *Monet hæc fabella, neminem, quantumvis pusil- van contemnendum esse.*

Satyro & Rustico, Aniani Fabula, Erasmo Interpretæ.
Atyrus quidam cum vehementer algeret, hyberno gelu supra modum sæviente, a rustico quodam insitus est in hospitium. Admiratus autem cur homo laret in manus ori admotas, rogatus cur ita face- ter. Is respondit, ut frigidas manus halitus tepe ree faceret. Deinde ubi extracto foco, appositâ itânsâ, in pultem fervidam rufum inflaret, magis admiratus, sciscitatus est quid hoc sibi vellet. A pultem, inquit ille, nimium ferventem halitu rehigerens. Tum Satyrus surgens à mensâ. Quid ego nello? inquit, Tunc eodem ex ore pariter & calidum & frigi-

frigidum efflas? Valebis Neque enim mihi ratio e
cum ejusmodi homine commune habere hospitium.

MOR. Notantur bilingues, qui eundem modo laudan
modo vituperant.

Ex secundo Noctium Atticarum **GELLI**
Apologus **ÆSOPI** Phrygis memoratu non inutilis.

De Cassita & ejus Pullis.

Asopus ille Phrygiæ fabulator, haud immerito sap
ens existimatus est, cùm quæ utilia monitu su
fuq; erant, non severè, non imperio e præcepit, & ce
suit, ut philosophis mos est, sed festivos delectabilésq; in
apologos commentus, res salubriter ac prospicierter a
madversas in mentes animosque hominum cum audieng
quadam illecebrâ induxit. Velut hæc ejus fabella de av
culæ nidulo lepide atque jucundè præmonet, spem fidu
amque rerum quas efficere quis possit, haud unquam c
alio, sed in semet ipso habendum. Avicula, inquit, est pa
va, nomen est *cassita*; habitat, nidulatürque in sege
bus; id ferme temporis, quo appetit messis, pullis ja
jam plumantibus. Ea cassita in sementes forte concesser
tempestiviores: propterea frumentis flavescentibus put
etiam tunc involucres erant. Cum igitur ipsa iret cibud
pullis quæsumit, monet eos, ut, si quid ibi novæ rei fu
ret, discereturve, animadverterent; idque uti sibi, u
rediisset, renunciarent. Dominus postea sègetum illaru
filium adolescentem vocat, & Videsne, inquit, hæc en
turuisse, & manus jam postulare? Idecirco die crastino, u
primum diluculabit, fac amicos adeas, & roges, ut ve
ant, operamq; mutuam dent & messem hanc nobis a
juvent: hæc ubi dixit, discessit. Ubi rediit cassita, pu
trepiduli circumstrepere orareq; matrem, ut statim ja
properet, atq; alium in locum fese asportet. Nam o
minus, inquiunt, misit filium qui amicos rogarerit, ut la
oriente veniant, & metant. Mater jubet eos à me
otio

o cotiosus esse. Si enim dominus, inquit, messem ad amicos rejecit, craftino seges non metetur, neque necesse datur hodie uti vos auferam. Die igitur postero mater in pabulum volat: dominus, quos rogaverat, operitur: sol fervet, & fit nihil & amici nulli erant. Tum ille rurum ad filium, Amici isti, inquit, magnam in partem cestatores sunt: quin potius imus, & cognatos, affines, vicinósque nostros oramus, ut adfint cras tempore ad mendendum? itidem hoc pulli pavefacti matri nunciant. Mater hortatur, ut tum quoque sine metu, ac sine cura sint: sapientia cognatos affinésque nullos ferme tam esse obsequibiles suavit, ut ad laborem capeſſendum nihil cunctentur, & staceatim dicto obedient: Vos modò, inquit, advertite, si quomodo quid denuo dicetur, Alià luce ortà avis in pastum amprofecta est: cognati & affines operâ, quam dare roengati sunt, supersedent. Ad postremum igitur dominus a filio, Valeant, inquit, amici cum propinquis: afferes tu primà luce falces duas; unam egomet mihi, & tu tibi in capies alteram; & frumentum nosmet ipsi manibus nostris cras metemus: Id ubi ex pullis dixisse dominum genitum mater audivit; Tempus est, inquit, cedendi, & abeundi. Fiet nunc dubio procul quod futurum dixit. In ipso esse enim jam vertitur, cujus est res: non in alio unde petiatur. Atque ita cassita nido migravit, & seges a domino budemessa est. Hæc quidem est Aëſopi Fabula, de amicis frum plerunque & propinquorum levi & inani fiducia. Sed quid aliud sanctiores libri philosophorum inveniunt, quam ut nobis tantum ipsis nitamur: alia autem omnina, quæ extra nos, extraque nostrum animum sunt, neque pro nostris, neq; pro nobis ducamus? Hunc Aëſopi Apologum Ennius in Satyris scitè admodum & venustè a versibus quadratis composuit: quorum duo postremi isti sunt, quos habere corde & memoriā, opere pretium esse hercule puto.

Hoc tibi erit argumentum semper in promptu situm.
Nè quid expectes amicos, quod tute agere possis.

Fabula

Fabula ex Lamia Politiani desumpta.

De Avibus & Noctua.

Aves olim prope universæ noctuam adierunt, rogaruntque eam, nè posthac in ædium cavis nidificarent, sed in arborum potius ramis, atque inter frondes: ibi enim vernari suavius. Quin eidem quercum modo enatam, pusillam tenellamque adhuc ostendebant, in quæ scilicet molliter, ut aiebant, sedere ipsa aliquando noctua, & suum sibi construere nidum posset. At illi facturam se negavit. Quin invicem consilium dedit iis, ne arbusculæ illi se crederent: laturam enim quandoque esse viscum, pestem videlicet avium. Contempserunt illæ (ut sunt leve genus & volaticum) sapientis unius noctuæ consilium. Jam quercus adoleverat, jam patula, jam frondosa erat; Ecce ibi aves illæ omnes gregatim ramis involitant, lasciviunt, subsultant, collidunt, cantillant. Interea quercus ea viscum protulerat, atque id homines animadverterant: implicitæ ergo repente ibi omnes pariter misellæ, ac frustræ eas serà pœnitentiâ subiit, quod salubre illud consilium sprevissent. Atque hoc esse aiunt, cur nunc aves omnes, ubi noctuam viderent, frequentes eam quasi salutant, deducunt, sectantur, circumcidunt, circumvolitant. Etenim consilii illius memores, admirantur eam nunc ut sapientem, stipantque densâ catervâ ut videlicet ab ea sapere aliquando dicant; sed opinor frustra, imò vero etiam interdum cum magno ipsarum malo: Nam veteres illæ noctuæ reverâ sapientes erant: nunc multæ noctuæ sunt, quæ noctuarum quidem plumas habent, & rostrum, sapientiam vero non habent.

MOR. *Bene monentiis consilia ne spernas, bæc fabula docet.*

*Apologus ex secundo Libro Petri Criniti, de honesta discri-
na desumptus.*

De Cucurbita & Pino.

Ata est olim cucurbita juxta arborem pinum, quæ grandis admodum & ramis patulis extabat. Cucurbita ò, cum multis pluviis atque cœli temperamento evisset, lascivire incepit, & ramulos audaciūs porrige. m serpebat in pinum, jam surgere, jam ramos & ondes involvere audebat, ampliora folia, carentes e res, prægrandia poma & virescentia ostentans. Itaque ato fastu atque insolentia intumit, ut pinum arbo- n ausa sit aggredi, & Vides, inquit, ut te supero, ut plis foliis, ut virore præsto, & jamjam ad cacumen osurgo? Tum pinus, quæ senili prudentia & robore llebat, nihil mirata est cucurbitæ insolentis audaciam, ita ad eam respondit, Ego hic multas hyemes, calo- , æstus, variæsque calamitates pervici, & adhuc integra nsisto. Tu ad primos rigores minus audaciæ habebis m & folia concident, & viror omnis aberit.

M O R. *Secundis rebus non est superbiendum.*

ula de Corvo & Lupis, ex Jo. Ant. Campano desumpta.

Orvus Lupos per ardua montium juga comitatur, partem sibi prædæ fieri postulat, quia eos fecutus lo tempore destituisset, sociusque fuisset. Repulsus de- e est à Lupis, tanquam non eos, sed prædam cibum- fecutus, nec minus luporum, si occiderentur, quam terorum animalium exta fuisset voratus.

M O R. *Non quid agamus semper inspiciendam est, sed simus animo cùm agamus.*

Altera de parta terræ, ex eodem.

Urgida olim facta tellus, & mirum in modum tumida, magnum aliquod paritura videbatur. Accurrunt timi, stupent agricolæ, terræ partum inter spem tumque expectant. Alii Typhoea illum centimanum, montes erupturos putabant. Aperitur terra, prediit s; & quod miraculo fore omnibus existimabatur, in im atque jocum converterunt.

M O R. *Non semper credendum promissis magnificis.*

Fabula ex Lami Politiani desumpta.

De Avibus & Noctua.

Aves olim prope universæ noctuam adierunt, rogaruntque eam, nè posthac in ædium cavis nidificarent, sed in arborum potius ramis, atque inter frondes: ibi enim vernari suavius. Quin eidem quercum modo enatam, pusillam tenellamque adhuc ostendebant, in qua scilicet molliter, ut aiebant, sedere ipsa aliquando noctua, & suum sibi construere nidum posset. At illi facturam se negavit. Quin invicem consilium dedit iis, ne arbusculæ illi se crederent: iaturam enim quandoque esse viscum, pestem videlicet avium. Contempseræ illæ (ut sunt leve genus & volaticum) sapientis unius noctuæ consilium. Jam quercus adoleverat, jam patula, jam frondosa erat; Ecce ibi aves illæ omnes gregatim ramis involitant, lasciviunt, subsultant, collidunt, cantillant. Interea quercus ea viscum protulerat, atque id homines animadverterant: implicitæ ergo repente ibi omnes pariter misellæ, ac frustra eas serà pœnitentiâ subiit, quod salubre illud consilium sprevissent. Atque hoc esse ajunt, cur nunc aves omnes, ubi noctuam viderent, frequentes eam quasi salutant, deducunt, sectantur, circumcidunt, circumvolitant. Etenim consilii illius memores, admirantur eam nunc ut sapientem, stipantque densa catervâ ut videlicet ab ea sapere aliquando discant; sed opinor frustra, imò vero etiam interdum cum magno ipsarum malo: Nam veteres illæ noctuæ revera sapientes erant: nunc multæ noctuæ sunt, quæ noctuarum quidem plumas habent, & rostrum, sapientiam vero non habent.

MOR. *Bene monentis consilia ne spernas, bæc fabula docet.*

*Apologus ex secundo Libro Petri Criniti, de honesta discri-
ina desumptus.*

De Cucurbita & Pino.

Ata est olim cucurbita juxta arborem pinum, quæ grandis admodum & ramis patulis extabat. Cucurbita oī, cum multis pluviis atque cœli temperamento evisset, lascivire incepit, & ramulos audaciūs porrigeſe. m serpebat in pinum, jam surgere, jam ramos & ondes involvere audebat, ampliora folia, carentes e res, prægrandia poma & virescentia ostentans. Itaque nto fastu atque insolentia intumit, ut pinum arbore ausa sit aggredi, & Vides, inquit, ut te supero, ut e plis foliis, ut virore præsto, & jamjam ad cacumen osurgo? Tum pinus, quæ senili prudentia & robore lebat, nihil mirata est cucurbitæ insolentis audaciam, ita ad eam respondit, Ego hic multis hyemes, calo- , æstus, varijsque calamitates pervici, & adhuc integra nsisto. Tu ad primos rigores minus audaciæ habebis m & folia concident, & viror omnis aberit.

M O R. Secundis rebus non est superbiendum.

Apologus de Corvo & Lupo, ex Jo. Ant. Campano desumpta.

Orvus Lupos per ardua montium juga comitatur, partem sibi præde fieri posulat, quia eos secutus illo tempore destituisset, sociusque fuisset. Repulsus de- est à Lupo, tanquam non eos, sed prædam cibum- secutus, nec minus luporum, si occiderentur, quam terorum animalium exta fuisset voraturus.

M O R. Non quid agamus semper inspiciendam est, sed simus animo cum agamus.

Altera de parta terræ, ex eodem.

Urgida olim facta telius, & mirum in modum tumida, magnum aliquod paritura videbatur. Accurunt itimi, stupent agricolæ, terræ partum inter spem tumque expectant. Alii Typhoea illum centimanum, montes erupturos putabant. Aperitur terra, predictis; & quod miraculo fore omnibus existimabatur, in omni atque jocum converterunt.

M O R. Non semper credendum premisis magnificis.

50 VARIORUM AUTORUM.

Apologus de Membris & Ventre, ex Plinio, desumptus
Humani artus, cùm Ventrem otiosum viderentur. **E**o discordarunt, & suum illi ministerium negarunt. Cùm eo pauci & ipsi quoque desicerent, intellexerunt ventrem cibos acceptos per omnia membra dividere; & cum eo in gratiam redierunt.

MOR. *Magnæ res discordia pereunt, concordia valent.*

De Arione & Delphino fabula elegantissima,
ex Libro 16 Gellii.

Vetus & nobilis Arion cantator fidibus fuit. Is & oppido Methymnæus, terrâ atque insulâ Lycus fuit. Eum Arionem Rex Corinthi Periander amicissimumque habuit artis gratiâ; Is inde à Rege prosecutus, terras inclytas Siciliam atque Italiam visurus. nèò venit, aurésque omnium mentésque in utrisque a ræ urbibus demulxit; in questibus istic, & voluptatibus amoribusque hominum fuit. Is tum postea grandem cuniâ & re bonâ multâ copiosus, Corinthum insu redire. Navem igitur, & nautas, ut notiores am resque sibi Corinthios delegit: Sed eo Corinthii hospitiis accepto, navique in altum proiecta, prædæ pecunia cupidi, ceperunt consilium de necando Arione. illum ibi pernicie intellecta, pecuniam cæteraque su haberent dedisse, vitam modo sibi parcerent oral Nautas precum ejus harum commisertos esse illat ut ei necem inferre per vim suis manibus tempera sed, imperavisse, ut jam statim coram desiliret pri in mare. Homo ibi territus, & spe omni vitæ per id unum postea oravit, ut priusquam mortem operat, induere permitterent sua sibi indumenta, & R capere, & canere carmen casus illius sui consol Feros & inumanes nautas prolobium tum audiendi b. Quod oraverat, impetrat. Atque ibi mox de cinctus, amictus, ornatus, stansque in summae punc foro, carmen quod Orthyrum dicitur voce sublatione cantavit. Ad postrema cantus, cum fidibus, on

... omni sicut stabat, canebatque, jecit sese procul in
 ntfundum. Nautæ, haudquam dubitantes quin
 egisset, cursum quem facere cœperant, tenuerunt. Sed
 telum, & mirum, & pium facinus contigit: Delphbi-
 divi repente inter undas adnavisse, & dorso super flu-
 s edito vectavisse, incolumique eum corpore & or-
 benu Tænarum in terram Laconiam devixisse; tum
 onem prorsus ex eo loco Corinthum petivisse, talém-
 Periandro Regi, qualis Delphino vectus fuerat, sese
 ulisse, eique rem (sicuti acciderat) narravisse. Re-
 Isa istæc parùm credidisse. Arionem (quasi falleret)
 Lædiri jussisse, nautas requisitos, ablegato Arione,
 simulanter interrogasse, ecquid audissent in eis locis,
 prole venissent, super Arione? Eos dixisse, hominem
 inde irent, in terra Italia fuisse, eumq; illic bene
 ueare, & studiis delectationibꝫque urbium florere,
 statue in gratia pecuniaque magna fortunatum esse.
 Ndm inter hæc eorum verba Arionem cum fidibus &
 instrumentis, cum quibus se in salum ejaculaverat, existi-
 m. Nautas stupefactos convictosque ire inficias non
 hoffe.

MINOR. Documento est hæc fabula plus aliquando inveni-
 in brutis animalibus clementiæ, quam in his homini-
 cæ qui præter opes nihil habent pensi, præter figuram
 oral humanitatis.

NICOLAI GERBELLII Phorcensis Apologus lepidissimus.

De Araneâ et Podagrâ.

Et Ranea paululum à texendi opere quietior, animi
 sol relaxandi gratiâ commodum deambulabat. Huic
 diu biam præbuit prodagra, tametsi passibus ambiguis
 e nodum ægre illam assequeretur. Ejus diei itinere
 pinque emenso, non longe aberant ab oppidulo, cui
 conditionis ejus incolæ Tyche nomen indiderant. Utrique
 orfilium fuit conditionis suæ hospitem pervestigate.

Aranea, non maximopere data opera, in opulenti iusdam civis ædes divertit, inibi quaquaversum suas præpendebat, prætendebatque retia; Aderant il nescio qui trygodæmones, qui textrinam illius demabantur: Momentaneum itaque erat ipsius, quò et cunque se verteret, ædificium. Nusquam enim scoparum oculatas scopas poterat effugere. Misera plu quæ in tanta rerum omnium affluentia, sola egebat turbatürque. Podagra verò mendicabuli instar, vix dem egestosi cuiuspiam tuguriolum impetrarât; in ioci cum decubuisse, nihil non experiebatur miserari. Apponebatur cœnaturienti panis cibarius, aridis faucibus hianti hydropoterium. Jamque diurno iti lassescenti, torus ligneus, nullis froadibus, nullo grane, sed prætenuibus paleis insternebatur. Atqui di non est hujus instituti, quam convenerint male mem mollibus, cuticulæ (ut ita dixerim) holofericæ stram dura, tam barbari villi. Oriente igitur vix tandem illo augusto sydere, quod exaudit, quod intuetur omnis convenere rursum Aranea simul & Podagra. Aranea præteritæ noctis molestias, tot locorum Comitationes denarrat; nunc hero exprobans mundis nunc nimium scopariorum observantiam. Podagra corde hospitis sui egestate complura comminiscitur; nec um habet admonstrare Araneæ lividas vibices, quæ amantina fulcra tenelle cuticulæ impresserant. Cum ineunt, Araneam deinceps pauperum tuguria, dagram vero divitum aulas debere subingredi: in Aranea pedibus, podagra animis vadit sententiam. runtamen tenebris jamjam increcentibus, urbi cuiuspi se approximant. Podagra instituti non immemor, contdetentim se in nummosi cuiusdam domum illatebr: p Qua commodum ab hero conspecta (dii boni!) quæ benevolentia, quæ humanitate, quibus nōseinibus, culca pitur! Supponuntur substruunturque olorinæ culcæ coralia perdicum sublatibus plenis referta. Tacead num dulce, vinum nigrum Lesbium, Tarentinum. T ficedi

duelas, phasianos, atque eas aviculos quæ binis super-
coloribus. In summa, nihil deliciarum, nihil vo-
rum non exhatiebat. Aranea Pauperis casam in-
iila telas orditur, quaquaversum parietes interpretant,
suspendit, orbiculari operi manibus pedibusque in-
etbit: reficit abrupta, perficit intercepta: & ut di-
breviter, *vacua dominatur in aula*: nullas insidias,
formidat insultus; imo vero etiam jam scopis su-
or omnibus. Non multo post, podagra araneam
venit; delicias suas, felicitatem, fortunas ampliter
idnat. Aranea miris laudibus extollit imperium suum,
sicandi texendique libertatem. Placuit tandem hæc
sque sententia: *Quorsumcunque proficerentur, po-*
litam in divitum domos, Araneam in pauperum tugi-
gralere divertere.

O R. *Apologus hic, tametsi ad usus variis accommodari*
id tamen imprimis declarat: Alium in alio loco for-
tiorem esse. Præterea, morborum domicilium esse divitum
: Ad ultimum, nusquam libertatem majorem, quam ubi
tiarum minus.

P

LAURENTII ABSTEMII VIRI
elegantissimi & amœni ingenii fabulæ elegan-
tissimæ; nuper per clariss. Poetam & Phi-
losophum *Gargetium* emulatæ.

Domicius Palladius Gouranus Pollioni Padio.
Sacerdoti venerando, S. P. D.

impudicum tuo sermени de Abstemie, frequenti literatorum
confessu, Poilio venerande, non invitatus interfui, cum mi-
bri prætexatis, ut ita dicam, laudibus hominem celebrares,
que in orcem evasisti, ut nemo sane (mæ sententia) eum
ulatus laudare potuerit. Mox inde secedens; hæc omnia
lono diu volutabam, unde tanta fuerit laudationis
cedantia, unde tanta non vulgaris observatio emanaret;

unde denique amicitia adeo perfecta exquireretur. Proculdu-
non aliiud mecum tandem collegi, quam ex praeclaro elo-
virtutis novuno proficisci, cuius quidem vis magna & prae-
tenuit. Quamobrem non possum profectio non suspicere inge-
um tuum amabile, tuumque animum virtutibus fultum diligen-
tius non admirari, qui neque ambitione, neque inuidia, nec
alio alio labore divincitur. Si quidem omnes quas mercabim-
Abstemius noster, laudes non transis silentio: imo ad ilias ipm
cunulandas, ob ejus incredibilem eloquentiam singularem
doctrinam, ultro accedis; idque haud abs re, cum pater et
nunc elegantiarum, atque idem leporum cinnium merito sit
habeatur. Et ut hie clariora luce, non officii gratia, aut tem-
discantur, quotidie quodammodo aliqua ejus librorum modi-
menta exhibere videmus, quae undique perfecta verborum con-
cinnitate, perspicacissimeque sententiis scalent. Nam modo iu-
cam de hoc Apologorum libelio unper impresso, in quo perspi-
in signis ejus ingenii amoenitas non absque laude maxima e-
dundare videtur. Quare non vereor ut is remissio cuiuscumque
que animo pessum eat, Abstemiisque (abst inuidia verbis
omnium quam jucundissimo detrahatur; cui & te & me, st-
tanti nominis celebritatem, nulla inquam in re defuturos ob-
liquidò constabit. **V A L E.**

LAURENTIUS ABSTEMIUS
OCTAVIANO UBALDINO

Comiti Mercatelli, S. P. D.

Editurus hunc Apologorum libellum, quem de numero fas-
torum Hecatomthium nuncupavi, multum diuque du-
tavi, Octaviane Princeps inclite, tuone enim nomini pe-
mum dedicarem. Nam cum tuam in me, non sine plurimis
neficiis perspicuum benevolentiam, non aliquid mearum ve-
liarum tibi devovere ingratissimi hominis esse videbat
Rursus cum tuoram in me officiorum numerum, divinas
virtutes tuas mecum ipse revolverem, indignum tantis meri-
tataque sapientia, minusculum hoc esse cernebam. Hanc tu-
dem dubitationem meam amovit humanitas & prudentia tu-
qua non tam res tibi dono das, quam offendentiam volun-

uldu, soles⁵ inspicere. Addidit quoque mihi animum Guidus
 oeldus, clarissimus Dux & Princeps unus omni laude major,
 praopusculum meum, de nonnullis locis obscuris, superiori anno
 ingeledicatum, vultu i:a placido & serenâ fronte suscepit, ut
 diligare merito possum, hoc tibi qualecunque fore non ingratum.
 nec mediocriter etiam me incitâruut Georgius Emus pro Vene-
 reabie agens legatus, non solum Patricis nobilitate, verum
 s ipm bonarum artium studiis clarus, & Carolus Verardus Ca-
 emus, Archidiaconus Cæsenæ, & Alexandri Pontificis maximi
 erocularius, vir omni literarum genere præstans, nec non
 sitatus Melioratus, & Robertus Ursus Ariiminensis, Juriscon-
 cti clarissimi, nec minus qui humanitatis vacant studiis
 moditi. Hi enim, aliique complures, optimi karum rerum
 n dores, cum hunc libellum legissent, multis me verbis sunt ad
 doctionem cohortati. Non putavi igitur tam humano Prin-
 spi hoc munus ingratum futurum, quod tot eruditis viris
 a e placuisse cognoveram. Accipe igitur hoc quicquid est
 scilli ab Abstemio tuo; cuius mentem animumque si penitus
 rebus inspicere, in hac tenui re magnum munus tibi judicares
 e, stum. Ne quis autem inutilem & inanem hunc meum
 obendi laborem existimaret, præfatiunculam quandam præ-
 endam censui; quâ intelligeretur, doctos etiam & claros
 ros in magnis rebus hujusmodi fabulis, non voluptatis tan-
 n, verum etiam utilitatis gratia, delectatos. Sed id de-
 nus operam, ut seria potius quam jocos saperent; unde ri-
 culas multas, que inter componendum sepe mihi offerebant.
 scultò præterii, quia vimis lascivæ, & tanti Principis gra-
 tiate mihi videbantur indigne. Non tamen ita agrestis,
 volui, quin eas aliqua urbanitate aspergerem, maximè
 Principem scribens; cum Principes, curarum mole pressi,
 eant interdum, recreandi animi gratia, jocus appetere.

Ejusdem A BST E M II Proœnium.

Ogitanti mihi varia scriptorum genera, qui ut humanæ
 vitæ professent, cogitationes suas literarum mandævere
 memoriæ; qui apologos scripsere, non postremo logo digni esse
 videntur.

viduntur. Non modo enim mortalium animos incredibili quicdam officiunt voluptate, verum etiam ad res honestas utiles operagandas suis fabellis magis, quam philosophi suis præceliunt. Nam ita in legentium animos quadam jucunditatem penetrant, & quibusdam similitudinibus, quæ maxime ad cunctos animos valent, quid vitandum faciendumque ostendunt, ut omnes etiam in viti illis assentiri cogantur. Seis autem audiendi fastidiosissimus res etiam utiles honesta præhauit facile admittit, nisi fuerint aliqua urbanitate conditæ. Testis quidam orator Atheniensis, qui ad Athenienses ratiocinacient, cum eos minus attentos videret, rogavit ut salutem fabulam audire dignarentur. Quo impetrato, Ceres inquit noster Hirundo & anguilla, simul iter facientes, ad quendam fluvium pervenerunt. Hirundo quidem superugavit, anguilla aussum annem tranavit: quod cum dixisset, obticuit. Interrogantem autem illis quid Ceres egisset? Vobis, inquit, Dea vestra sibi censuit, quod eos, qui vobis utilia suadent, audire nolentes, in attentis auribus confabulantes auditis. Quantam vim apprehendebant ad animos commovendos, cum multis possum, triplex ero contentus exemplis ostendere. Samis rectorem populi non pro addicere volentibus, Æsopus hac fabula dissuasit, dicit. Vulpem quandam fluvium transeuntem, in Lacum fuisse fabulam pulsans; unde cum exire non posset, tenaci limo retenta, majorum affligeretur asulcus. Qued herinacus conspicatus, misericordia motus est, interregavatque an vellet, ut ab ea misericordiam abigeret. At illa abnuit, dicens, Hæ meo sanguine jam plena parvam mihi possunt inferre molestiam; si autem has abigam, alia famelice supervenient, quæ quicquid mihi superest sanguinis, exhaustient. Ita. O virtus, Sami, vobis evenit. Si eis hunc rectorem vestrum jam locupletem occideritis, alios eligi necesse est, qui dum se opibus volent implere, quicquid hic vobis reliquit eripient. His verbis moti Sami ab incerto desitio. Hæ ratione adductus Tiberius Cæsar, diuturnos magistrorum dabit: unde, ne refert Iosephus, sub eo per viginti annorum operia, per duos tantum Praefatos, Cratim scilicet & Piatum, est rebernata Judæa. Non parcit populi regnum breve, ut insitum Statius. Himerensis Pbilæum, Agrigentinorum tyrannus.

quicem exercitus sui eligere volentes, Stesichorus Poeta hoc
 illologo deterruit. Equus, dicens, solus pascebatur in prato;
 e cœl veniente autem Cerro & pascua corrumpente, consuluit homi-
 ditum, quā posset illum arte punire. Cui homo; Si frœnum, in-
 dicut, acceperis, & me armatum dorsum tuum ascendere permi-
 teris. Cum huic consilio esset obsecutus, cervum quidem homi-
 nis auxilio vicit abegit, sed Non amplius hominem dorso,
 tamen frœnum depulit ore. Ita, inquit Stesichorus, viri Himeren-
 sis, vobis eveniet; Si Philaridem ducim efficietis, hostes qui-
 vom vestros punietis, sed huic tyranno perpetuo servietis.
 Salubribus verbis territi Himerenses, hujusmodi ducis eligen-
 tit insilium depositere. Cum populus Romanus a Senatu secessisset,
 invicem tributum & militiam non toleraret, nec ullo pacto reduci-
 ausset, nonne Agrippa Menenius cum hoc apolozo revocavit?
 ntim, inquiens, Quirites, humani artus ventrem otiosum &
 a cœdem intuentes, ab eo discordarunt, nec amplius illi cibum
 ministrare decreverunt; sed cum ipsis, quæque alimenta illi
 ipse negando, quæ per omnia membra deferuntur, deficerent, cum
 tri in gratiam redierunt. Eodem, inquit, modo, Senatus &
 populus, quasi venter & membra, alter alterius auxilio indi-
 dicet, & ut discordia intereunt, ita concordia valent. Quā
 fabula populus revocatus, cum Senatu in gratiam rediit.
 non immerito igitur non solum Graeci & Latini Poetae, ut
 Ctesiodorus & Tioratius, hujusmodi fabulas suis operibus inseru-
 erunt; verum etiam, maximi & celeberrimi Philosophi, ut
 plato, Aristoteles, Plutarchus, et multi alii, eas plurimum
 commendarunt & ad institutionem moralis & civilis vitæ, ut
 non minimum facere arbitrati sunt. Quocirca Omnibus Leo-
 nenus & Laurentius Vetus, cœri etatis nostræ doctissimi, pau-
 gios Aësopi apologos è Graeco in Latinum vertere; quos sibi
 vident, ceteris vero voluptati & utilitati fore non dubitarunt;
 ita jure quidem: leguntur enim, & in doctissimorum virorum
 recanibus quotidie versantur. Non video igitur cur has com-
 ponendo fabellas laudo fraudari debeam, quam cœteri Latini ex-
 stranglione consecuti sunt; nisi adeo invidi sumus, ut Latini
 licere non possemus, quod Graecis est cum summa omnium
 nraude concessum.

De Mure in Cista nato.

MUS in Cista natus omnem fere ibi duxerat ætatem nucibus pastus quæ in ea servari solebant. Dum autem circa oras Distæ ludens decidisset, quæreret quæ ascensum, reperit epulas lautissime paratas; quas cum gustare cœpisset, Quam stultus, inquit, hactenus fui, quæ in toto terrarum orbe nihil melius cistula mea esse credidem? Ecce quam suavioribus hic vescor cibis!

Hæc Fabula indicat, non ita patriam diligendum, ignobilis sit sit, ut alia non adestamus loca, cum alibi beatiores essemus.

De Rustico impetrante ut triticum absque aris nasceretur.

Metraverat à Cerere rusticus quidam, ut triticum absque aris nasceretur, ne metentium triturantiumque manus laderet; quod ubi inaruit à minutis avibus depastum est. Tum rusticus, Quam digna, inquit, patior, qui parva commoditatis causâ, emolumenta quam maxima perdidi.

Fabula indicat, parva incommoda majori utilitate penitenda.

De Accipitre Columbam insequeunte.

CUM Accipiter Columbam præcipiti insequetur vultur, illam quandam ingressus à rusticō captus est quem blande, ut se dimitteret obsecrabat; non enim tueri, dixit. Cui rusticus, Nec hæc, respondit, te læserat.

Fabula indicat, merito puniri qui innocentes laderet.

De Aranea & Hirundine.

A Ranea in hirudinem excandescens, quæ muscas ita qui suus est cibus, capiebat, retia in foribus per quas volitare solebat, ut eam caperet, suspenderet: Hirundo verò advolans, retia cum textrice per aera portabat. Tum aranea in aere pendens, & sese jamjam per returam intelligens, Quam juste hæc patior, dicebat, quoniam minima volatilia magno labore vix capiens, credidi tam, immaginas aves posse comprehendere!

Hæc monemur fabulæ, ne viribus majora aggredi amur.

De Rustico annem transfiguro.

Rusticus torrentem transiturus, qui forte imbris
excreverat, quarebat vadum. Et cum primùm eam
luminis partem tentasset, quæ quietior placidiorque vi-
tibebatur; reperit eam altiorem quam animo erat opin-
amus; rursus, ubi breviterem tutiorēmque adinvenit, ibi
quæ majori aquarum strepitu fluvius decurrebat. Tum secum,
Quam turbis, inquit clamoris aquis quam quietis & silen-
tibus vitam nostram credere possumus!

*Hæc admonemur fabulâ, ut minus verbos & minaces,
essum quiete extimescamus.*

De Columba & Pica.

Columba interrogata à Pica, quid eam induceret, ut
in eodem semper loco nidificaret, cum ejus pulli
sponde sibi semper sorriperentur? Simplicitas, respondit.
Hæc indicat fabula, facile viros probos sape decipi.

De Cuculo & Accipitre.

Risus ab Accipitre Cuculus, quod cum sibi & corpore
par, & colore non absimilis esset, præ angustia animi
otius vermis terrenis, quam suavibus aliarum avium
arnibus, vesceretur. Videt paucis post diebus accipitrem
rustico, cuius columbas insestabantur, captum, ad me-
vum cæterorum. ex alta turre pendere; Cui Cucus.
Quam melius tibi, inquit Amice, fuisset vermes venari,
tuam alienas aves impetere!

*Hæc fabula indicat, eorum vitam tutiorem esse, &
twagis probandam, qui suis rebus sine periculo sunt con-
enti, quam illorum, qui aliena appetentes adeunt magnâ
asita discrimina.*

De Asino & Vitulo.

A Sinus & Vitulus cum in eodem pascerentur prato,
sonitu campanæ hostilem exercitum adventare
erat sentiebant. Tunc Vitulus, Fugiamus hinc, ô sodalis,
inquit, ne hostes nos captivos abducant. Cui Asinus, Fuge
tum, inquit, quidem hostes occidere & esse confueverunt;
Asini nihil interest, cui ubique eadem ferendi oneris est
roposita conditio.

Hæc fabula servos admonet, ne dominos magnopere mutare formident, modo prioribus deteriores futuri non sint.

De Vulpes & mulieribus gallinas edentibus.

VULPES juxta villam quandam transiens, conspexit catervam mulierum plurimas gallinas epipare effusas alto silentio comedentem; ad quas conversa, Qui clamores, inquit, & canum latratus contra me essent, si ego facherem quod vos facitis? Cui respondens quædam annus, Pessima animalium, inquit, nos quæ nostra sunt comedimus, tu vero aliena suraris.

Hæc Fabula nos admonet, ne putemus nobis in aliena licere quod propriis dominis licet.

De Caponibus pinguibus & macro.

VIR quidam complures Capones in eodem ornitho-boscio inclusos largo nutricaverat cibo, qui pinguis effecti sunt omnes præter unum, quem ut macilentum irridebant fratres. Dominus, Nobiles hospites lauto & sumptuoso accepturus convivio, imperat coquo, ut ex his interimat coquarque quos pinguiores invenerit. Hod audientes corpulenti sese afflictabant, dicentes, Quanto præstisstet nos macilentos esse!

Hæc Fabula in pauperum solamen conficta est, quorum vita tutior est quam divitum.

De Trabe & Bobus eam trahentibus.

TRABS ulmea de bobus conquerebatur, dicens, Ingrati ego multo tempore meis vos frondibus alii, vos vero me nutricem vestrem per faxa & luta trahitis. Cuncte boves. Gemitus suspiriaque nostra, & stimulus quo pugnatur, te docere possunt, quod te trahimus inviti. Igne novit Trabs.

Hæc nos docet Fabula, ne in eos excandescamus, qui nostra sua sponte nos ledunt.

De Arboribus pulchris & deformi.

ARBORES complures in eodem creverant loco proce-
næ, rectæ enodesque; præter unam humilem, parvam, nodosamque, quam ut deformem pusillamque cœ-
teris.

teræ ludibrio habere solitæ etant. Ædificaturus domum loci dominus jubet omnes excidi, præter eam quæ brevitate & deformitate sua ædificium indecorum redditu-
ra videbatur. Cæteris excisis, deformis hæc secum di-
cebat, De te non amplius querar, natura, quod me tur-
pem generis, cum formosis tam magna videam immi-
nere discrimina.

*Hæc Fabula nos admonet, ne deleamus nos natos esse defor-
mes, cum multis formositas sæpe nocuerit.*

De Cygno in morte canente, reprehenso à Ciconia.

CYgnus moriens interrogabatur à Ciconia, cur in morte, quam cætera animalia adeo exhortent, multo suaviores, quam in omni vita, emitteret sonos, cum prius mœstus esse deberet. Cui Cygnus, Quia inquit, neque cibi quarendi cura amplius cruciabor, neque auctiū laqueos extimescam.

Hæc Fabula admonet, ne mortem formidemus, quâ omnes vitæ presentis miseriis præciduntur.

De Muliere virum morientem flente, & parente eam consolante.

MUlierem adhuc juvenem, cuius vir animam agebat, parens consolebatur, dicens; Ne te affluites, ne tantopere lugeas, filia, alium enim virum tibi nveni, isto longe formosiorum, qui prioris desiderium facile mitigabit. At Mulier doloris impatiens, ut quæ maritum ardenti amore prosequebatur, non modo verba parentis non admittebat, sed intempestivam alterius mariti mentionem accusabat. At ubi maritum defunatum vidi, inter lacrymas & luctus parentem interrogat, non adsit juvenis ille quem sibi in virum dare velle se dixerat.

Fabula indicat, quâ cito defunctorum maritorum apier ex uxorum animis excidere soleat.

De Muliere amatoris decessum flente.

Mulier impudica amatorem suum abeuntem, quem omnibus fere rebus spoliaverat, multis lacrymis prosequebatur. Interrogante autem eam vicinâ, cui tam immoderate fieret? Non decessum ejus, inquit, sed pallium quod ei reliqui fleo.

Fabula indicat, non amatores, sed eorum bona à meretricibus amori.

De Musca quo quadrigis insidens, puluerem se excitasse dicebat.

Quidrigae in stadio curribant, quibus Musca insidiebat. Maximo autem pulvere, tum equorum pedum pulsu, tum rotarum volutatione extorto, dicebat Musca, Quam magnam vim pulveris excitavi?

Hæc fabula aut eos spectat, qui, cum ignari sint, aliam tamen gloriam suis magnificis verbis in se transfigurantur.

De Anguilla conquerente, quod magis quam serpens infestaretur.

Anguilla interrogabat Serpentem quare, cum similes essent, atque cognati, homines tamen se potius quam illum insequerentur. Cui Serpens, Quia raro inquit, me laedunt impune.

Hæc fabula indicat, minus ledi solere qui sese ulciscuntur.

De Asino, Simia & Talpa.

Conquerenti Asino quod cornibus careret, Simia vecce quod cauda sibi deesset: Tacete, inquit Talpa, cum me oculis captiū esse videatis.

Hæc fabula ad eos pertinet, qui non sunt sua sorte contenti qui si aliorum infirmitia considerarent, aquoore animo tolerarent sua.

De Natis Sanctorum auxilium implorantibus.

Nauta quidam in mari subita & atra tempestate dum prehensus, ceteris ejus sociis diversorum divisorum auxilium implorantibus, nescitis, inquit, quid petitione

Ante enim quam Sancti isti ad Deum pro nostrâ libera-
tione se conferant, hac eminente procella obruemur.
Ad eum igitur confugiendum censeo, qui absque alte-
rius adminiculo, à tantis malis nos poterit liberare. In-
vocato igitur Dñi omnipotentis auxilio, illico procella
cessavit.

*Fabula indicat, ubi potentioris auxilium haberi potest, ad
mbecciores non configum.*

*De Piscibus è sartagine in prunas
desilientibus.*

Pisces adhuc vivi in sartagine fervente oleo coqueban-
tur; quorum unus, Fugiamus hinc, fratres, in-
uit, ne pereamus. Tum omnes pariter è sartagine exi-
entes in ardentes prunas deciderunt. Majore igitur
olore affecti, damnabant consilium quod ceperant, di-
entes, Quanto atrociori nunc more perimus!

*Hac nos admonet fabula, ut ita præsentia vitemus pericula,
e incidamus in graviora.*

*De quadrupedibus societatem adversus aves
cum piscibus ineuntibus.*

Quadrupes, cum bellum sibi ab avibus esset indi-
ctum, cum piscibus ineunt fœdus, ut eorum auxi-
o se ab avium furore tuerentur. Cum autem optata ex-
eclarent auxilia, Pisces negant se per terram ad eos
recedere posse.

*Hac nos admonet fabula, ne eos nobis socios qui faciamus
um opus sit, nobis adesse non possunt.*

De Legato avaro tubicines decipiente.

Quidam avarus pro patria legatus in aliam urbem
profectus erat; cui tubicines præsto affugrunt, ut
lius aures turbarum clangore, loculos autem fuos pe-
duniâ implerent. Quibus ille renunciari jubet; non esse
tunc locum cantibus, se in summo lectu & morore
i constitutum, matrem enim suam obiisse. Tubicines, au-
ter

tem spe frustrati & mœsti abeunt. Amicus quidam
gati audiens luctum, ad eum visendum consolandum
accedit, interrogatque quamdudum mater ejus obiisse.
Quadraginta jam anni sunt, inquit. Tum amicus in-
telegit legati strophā, in risum effusus est.

*Hæc Fabula in avaros facit, qui omni arte student conser-
vare pecuniam.*

*De Viro, qui ad Cardinalem nuper creatum gratu-
landi gratiā accessit.*

VIR quidam facetus admodum & urbanus, audie-
tum, amicum suum ad Cardinalatū dignitatem adsum-
ptum, ad eum gratulandi gratiā accessit. Qui hono-
tumidus, amicum veterem agnoscere dissimulans, qui
nam esset interrogabat. Cui ille, ut erat, ad jocos pro-
ptus, Miseresco, inquit, tibi cæterisque qui ad ejusmodi
honores pervenient. Quam primum enim dignitati
ejusmodi estis assedit visum, auditumque, & cæteri
sensus ita amittitis, ut pristinos amicos amplius non di-
noscatis.

*Hæc Fabula eos notat, qui in altum sublati veteres despiciunt
amicitias.*

De Juvene Senis curvatalem irridente.

JUvenis quidam conspicatus senem in arcus tensi simili-
tudinem curvum, interrogavit, An sibi arcum vel
vendere? Cui ille, ecquid est tibi opus pecunia
amittere? si enim ad meam perveneris ætatem, absq[ue]
pecunia arcum tibi natura concedet.

*Hæc Fabula indicat minimè irridenda vicia senilis aetatis
quam nemo vivendo effugere potest.*

De Sene puellam in uxorem accipiente.

VIR quidam imprudens, exæcio septuagesimo
anno puellam duxerat in uxorem, qui ad id tempore
in coelibatu permanisset. Cui cum debitum solvi
non posset, dicere solebat, Quam male vitam meam

Spousi! Juveni enim mihi uxor deerat; nunc autem
m̄q̄ hex desum uxor.

Hæc Fabula innuit, omnia suo tempore peragenda.

De Aquila & Pica

Ica aquilam rogabat, ut se inter suos familiares & do-
mesticos acciperet; quando id mereretur, cùm
rporis pulchritudine tum ad mandata peragenda
guæ volubilitate. Cui Aquila, Hoc facerem, respon-
si, ni vererer, ne, quæ intra tegulam, tua loquacitate
dilecta efferres.

*Hæc Fabula monet, linguaces & garrulos domi non ha-
noidos.*

De Turdo amicitiam cum Hirundine ineunte.

Loriebatur turdus se amicitiam contraxisse cum
hirundine. Cui mater; Stultus es, fili, inquit. si
tardis te cum ea posse convivere, cùm uteque vestrum
terrena soleat appetere loca: tu enim frigidis, illa tepi-
di delectatur locis.

*Hæc monemur Fabulâ, ne os nobis faciamus amicos quorum
cita à nostra dissentit.*

De Rustico & Mure.

Usticus quidam erat admodum pauper, sed adeò
facetus, ut ne calamitatis quidem tempore nativi-
tis oblivisceretur. Is cum villam suam casu igne in-
to ita ardenter videret, ut aliquo modo ignem ex-
guere posse diffideret, mœstus spectat incendium. In-
sima cernit murem quendam, qui, villa egressus, pericu-
la quām ocyssime fugiebat. Oblitus damnorum rusti-
ci, accurrit & murem corripens, illum in medium jecit
incendium, dicens, Ingratum animal, tempore felicitatis
cum habitasti, nunc quia fortuna mutata est, villam
viam deseruisti.

*Fabula indicat, eos non esse veros amicos, qui arridente
una à latere tuo non discedunt, turbata autem, præcipiti
unt cursu.*

De Eremita Ægrotante.

INsitum est à natura omni animalium generi, ut
venereæ libidine incitentur; à quâ si qui homin-
i qui corvo albo rariores sunt, se abstinere volunt, sæ-
in graves morbos incidere solent. **Q**uidam igitur er-
mita, ipsâ adolescentiâ itâ titillationes carnis evincer-
ut usque ad quintum & vigesimum ætatis annum vir-
permanserit. **C**um autem ea ætate gravissimè ægrotat-
coepisset, medici nullum aliud salutis ejus remedium
invenire dicebant, nisi ut cum aliqua muliere coiret. **D**na
eremita recusavit, mori se potius velle dicens, quâ
virginitatem, rem tam præclaram, & Deo maximè grata-
tam, amittere: assuerti enim virtutibus ægrè illas à
discedere patiuntur. **V**ictus tandem precibus & cupido
tate vitæ, quâ nihil homini sanæ mentis dulcius est, aec-
ductæ sibi mulieris infusus gremio, placidum petiit pri-
membra soporem. **E**xperrectus autem vehementer ang-
batur; & tantam vim lacrymarum effundebat, ut omni
qui aderant illius miserentur; quisque igitur consolari
& ut bono animo esset hortari, quoniam Deus cleme-
tissimus Pater, ei ignosceret, quia non voluptatis, sed ri-
cuperandæ sanitatis causâ tale opus perpetrasset. **A**t eg-
inquit, istud non feso, sed quod tantam dulcedinem citi-
expertus non sum.

*Hæc indicat Fabula, humanam naturam adeo peccatorum
illecebris delectari, ut vitiorum voluptatem facile virtutum
amaritudini anteponat.*

De Divite quodam & Servo.

VIR erat dives, servum habens tardi ingenii, que-
regem stultorum solebat nuncupare. **I**lle his ve-
bis sæpius irratus, statuit hero par referre. Semel eni-
in herum conversus, Utinam, inquit, rex stultorum essem! **O**
In toto enim terrarum orbe nullum meo latius es-
imperium, & tu quoque meo subesses imperio.

Fabula indicat, omnia plena esse stultorum.

De Vidua Virum petente.

Idua quædam dives à vicinâ petebat, ut maritum sibi reperiret, quem non coitûs gratiâ (qui in us admodum sibi erat) sed ne bona sua dilapidare exoptare se dicebat. Mulier sagax, & viduæ vers intelligens, se inquisituram pollicetur. Paucis post us viduam conveniens, Reperi, inquit, tibi virum ex hi tui sententia, est enim ver prudens, ad res geren tatus, & genitalibus caret, quæ tibi cordi non sunt. vidua, Abi hinc, inquit, in malam rem cum isto to tua illerido, et si enim coitus appetens non sum, tamen habeat quod nos reconciliet, si quando cœpe s esse discordes.

ac Fabula indicat, nullum matrimonium felix, si clavus Prit, qui virum & mulierem arctissimè constringit.

De Canibus Urbanis Villaticum insequentibus.

Anes complures Urbani quendam villaticum præcipiti insequebantur cursu: quos diu ille fugit, nec ggnare ausus est. At ubi ad insequentes conversus tit, & dentes ipse quoque ostendere cœpit, omnes er substiterunt, nec aliquis Urbanorum illi approbare audebat. Tunc imperator exercitûs, qui forte derat, ad suos conversus milites, Commilitones, hoc spectaculum nos admonet, ne fugiamus cum entiora fugientibus, quam repugnantibus videamus inere pericula.

De Anu Dæmonem accusante.

Olunt homines ut plurimum, quando suâ culpâ ali quid sibi acciderit adversi, in fortunam, vel in onem culpam conferte, ut se crimine exuant; adeo sibi indulgent. Hoc dæmon ægre ferens, cum videret

videret anum quendam arborem ascendentem, ex illam ruituram, & in se culpam collaturam prævidit accitis testibus, dixit, Videte anum illam absque consilio arborem ascendentem, unde eam casuram prospicio: estote mihi testes, me ei non suassisse, uileata illam ascenderet. Mox anus cecidit, & cum interrogarent, cur soleata arborem ascendisset; Dæmon quit, me impulit. Tum Dæmon, adductis testibus, bavit, id ab anu absque suo factum esse consilio.

Fabula indicat homines minimè venia dignos, qui cum peccent, Fortunam vel Dæmonem accusant.

De Testudine & Ranis.

TESTUDO conspicata Ranas, quæ in eodem stagno cebantur, adeo leves agilesque, ut facile quo prosilirent, & longissimè saltarent; naturam accusat quod se tardum animal, & maximo impedimenti processet, ut neque facile se mouere posset, & massitudine mole premeretur. At ubi vedit Ranas angulum escam fieri, & cuiuscunque vel levissimo ietum noxias, aliquantulum recreata dicebat; Quanto maior est onus, quo ad omnes ietus munita sum, ferre, quod mortis subire discrimina?

Hæc Fabula indicat, ne ægre feramus dona naturæ majori nobis commodo sæpe sunt, quam nos intelleximus.

De Gliribus Quercum eruere volentibus.

GLires quercum arborem glandiferam dentibus enim destinaverunt, quo paratiorem haberent cibum, victus gratia toties ascendere & descendere cogerent. Sed quidam ex his, qui ætate, & usu rerum, ac prudenter cæteris longe anteibat, eos absterruit, dicens, Si tricem nostram nunc interficiemus, quis futuris annis nobis ac posteris nostris alimenta præbebit?

*Ex fabula hæc monet virum prudentem debere non modo præ-
a intueri, verum etiam futura longè prospicere.*

De Cane & Hero.

Anem quidam habens, quò magis illi diligeretur, semper eum suis pascebat manibus, ligatumque soluit : ligari autem & verberari jubebat à servo, ut becia à se, maleficia autem à servo, in illum viderentur collata. Ægide autem ferens canis, se assiduè libe-
rebebarique, aufugit, & cum increparetur à domo ut ingratus, & tantorum beneficiorum immemor, à se fugisset, à quo semper dilectus postusque fuisset, ius autem verberatūque nunquam ; respondit, *Quod us tuo jussu facit, à te factum puto.*

abula indicat eos malefactores habendos, qui maleficiorum a fuere.

De Avibus Scarabæos timentibus.

*Agnus timor aves incesserat, ne scarabæi arcu pilari
eas occiderent, à quibus magnam pilarum vim in
quilinio summo labore fabricatam audierant. Tunc
er, Nolite, inquit, expavescere ; quomodo enim pilas
nos per aera volantes jaceere possunt, cum eas per ter-
magno molimine vix trahant ?*

*Hæc Fabula nos admonet, ne hostium epes extimoscamus
us deesse videmus in genium.*

De Urso & Apibus.

*Rsus ictus ab Ape, tanta ira percitus est, ut alvea-
ria, in quibus Apes mellificaverunt, tota unguis
discerperet. Tunc Apes universæ, cum domos su-
iirui, cibaria auferri, filios necari viderent, facto im-
aculeis ursum invadentes pene necavere ; Qui ex
manibus vix elapsus, secum dicebat, *Quanto me-
erat apis unius aculeum tolerare, quam tot in me
es mea ita cundi concitare !**

Hæc Fabula innuit, longè melius interdum esse injuriam sustinere, quād dum unum punire volumus, multos nobis ruinicos comparare.

De Aucupe & Fringilla.

AUCEPS tetenderat Volucribus reti, largāmque in area effuderat escam: pascētes tamen aves capiebat, quia sibi videbantur paucæ: quibus pasti avolantibus, aliæ pastum adveniunt; quas quoque pater paucitatem capere neglexit. Hoc per totum ordine servato, ac aliis advenientibus, aliis abeunt illo semper majorem prædam expectante, tandem vespere scere cœpit. Tunc auceps amissa spe multas, piendi cum jām tempus esset quiescendi, attrahens unam tantum fringillam, quæ infelix in areā reman cepit.

Hæc Fabula indicat, qui omnia comprehendere volunt, paucæ vix capere posse.

De Milite & duobus Equis.

MILES, equum habens optimum, emit alium ne quād illi bonitate parem, quem multo dilige quam priorem nutriebat. Tum posterior priori sic: Cur me dominus quam te impensis curat, cum tibi que pulchritudine, neque robore, neque velocitate parandus sim? Cui ille, Est hæc, inquit, hominum tura, ut semper in novos hospites benigniores sint.

Hæc Fabula indicat hominum amentiam, qui nova, et deteriora sint, solent veteribus anteponere.

De Sue & Cane.

SUS irridebat Canem odoris equum, qui domino mure & caudā adularetur, quo ad artem aucupam multis verberibus, auriumque vellicationibus instructus. Cui Canis, Nescis, inquit, insane, nescis ex verberibus illis sum consecutus. Per ea enim suavissimum perdicum coturnicatumque carnibus vescor.

*Hæc Fabula nos monet, ne iniquo feramus animo præce-
bism verbera, quæ multorum bonorum causâ consueverunt*

De Trabe Bovum pigritiam increpante.

Rabs quæ curru vehebatur, boves ut lentulos incre-
pes pabat, dicens, Currite pigri, onus enim leve porta-
sti. Cui boves, Irrides, nos, responderunt. Ignoras quæ te-
na maneat. Onus hoc nos citò deponemus; tuum
sem tu, quoad rumparis, sustinere cogeris. Indoluit
abs, nec amplius boves vitiis laceſſere ausa est.

*Hæc Fabula quemlibet monet, ne aliorum insulæ calamita-
tis, cum ipse possit majoribus subjici.*

De Carduele & Puer.

Arduelis avis interrogata à puer, à quo deliciis ha-
bita, & suavibus largisque ciōis nutrita fuerat, cur
eā egressa regredi vellet? Ut meo, inquit, me aibi-
tu, non tuo, pascere possim

*Hæc Fabula indicat, vitæ libertatem cunctis deliciis ante-
endam.*

De Scurra & Episcopo.

Scurra quidam calendis Januarii ad Episcopum quen-
dam, divitem quidem, sed avarum, accedens, numis-
aureum strenæ nomine petiit. Antistes insinire ho-
nem dixit, qui crederet tantam pecuniam sibi in stren-
dari. Tunc Scurra nummum argenteum effigitare
epit. Sed cum ille hoc quoque nimium sibi videri di-
jet; æreum quadrantem ut saltem sibi traderet, ora-
bit. Sed cùm nè hunc quoque posset ab Episcopo ex-
quere, Reverende, inquit, Pater, saltem benedictione
me pro strena imperti. Tunc Episcopus, Flecte,
quit, genua, fili, ut tibi benedicam. At ego, inquit
scurra, benedictionem istam tuam tam vilem nolo. Si
nummum æreum valeret, eam mihi nunquam pro-
to concederes.

*Hæc Fabula contra eos Episcopos & Sacerdotes confitæ
qui divitias & opes pluris faciunt, quam cunctæ Ecclesiæ
sacra atque mysteria.*

De Upupa indignè honorata.

INvitatæ fere omnes aves ad aquilæ nuptias, indignè
rebat, Upupam cæteris pæferri, qui coronâ insi-
essen, & versicoloribus pennis ornata, cum semper i-
stercora & forides solita esset volitare.

*Hæc Fabula stultitiam eorum arguit, qui in hominibus h-
randis potius vestium nitorem, pæstantiamque formæ, q-
virtutes moresque soleant attendere.*

De Sacerdote & Pyris.

Sacerdos quidam gulosius, extra patriam ad mu-
profiscens, ad quas fuerat invitatus, reperit in iti-
re pyrorum acervum, quorum ne unum quidem atti-
quamvis magna affectus fame, quin potius ea ludi
habens, lotio conspersit; indignabatur enim ejus
cibos sibi in itinere offerri, qui ad lauras accedebat
Ias. Sed cum in itinere torrentem quendam ita imbr-
auictum effendisset, ut sine vitæ periculo eum tra-
non posset, donum redire constituit. Revertens au-
jejunus, tanta est, oppressus fame, ut nisi pyra
quæ urina consperserat, comedisset, cum aliud non
veniret, extinctus fuisset.

*Hæc Fabula monet nihil esse contemnendum, cum nih-
tam vile & abjectum, quod atiquando usui esse non possit.*

De Mulo & Equo.

Mulus conspicens equum aureo fræno ephippi-
insigñem, & purpureis opertum phaleris, ru-
batur invidia, illum beatum reputans, qui continuo
timis vesceretur cibis, & decoro amiciretur ornatu
autem pæ illo infelicem, qui clitelis male dolatis
pressus quotidie maxima onera ferre cogeretur.
ubi vidit equum è pugna redeuntem multis affec-

vulnibus, præ illius calamitate se felicem appellabat, longe melius esse, dicens, quotidiano labore durum vietum quæritare, & turpiter vestiri, quam post oprimos & delicatos cibos, & tantos ornatos, mortis adire discrimina.

Hæc Fabula monet, regibus & principibus minè insidendum, quia divitius & opibus abundant, cum vitam eorum longe pluribus periculis, quam pauperum, videamus esse subiectam.

De Porco & Equo.

Orcus conspicens equum bellatorem, qui catastactus ad pugnam prodibat; Stulte, inquit, quæ properas? In pugnâ enim fortasse morieris. Cui Equus: Tibi inter luxum soledque impinguato, cum nihil dignum laude gesseris, cultellus adimet vitam; mortem vero meam comitabitur gloria.

Hæc Fabula innuit, honestius esse rebus præclare gestis occubere, quam vitam turpiter actam protrahere.

De Coriario emente pellem Ursi à Venatore nondum capti.

Coriarius ad venatorem accedens, emit ab eo pellam Ursi, pecuniamque pro eâ protulit. Ille sibi in præsentia pellam Ursi non esse, cæterum postridie venatum profectum usque interfecto, pellam illius ei se daturum pollicetur. Coriarius animi gratiâ cum venatore in silvam profectus, altissimam arborem ascendit, ut inde Ursi venatorisque certamen prospiceret. Venator intrepidus ad antrum ubi Ursus latebat, profectus, immisis canibus, illum exire compulit: qui evitato venatoris iætu eum prostravit humi. Tunc venator, sciens hanc feram in cadavera non sœvire, anhelitu retento, se mortuum simulabat. Ursus natibus admotis olfaciens, cum illum nec naso nec corie spirantem deprehenderet, abscessit. Coriarius cum feram abesse perspiceret, ac nihil amplius adesse periculi,

culi, ex arbore se deducens, & ad venatorem, qui nondum surgere audebat, accedens, illum ut surgeret menebat. Interrogavit deinde, quid ad aurem ei ursu locutus esset. Cui venator, Monuit me, inquit ne deinceps ursi pellem vendere vellem, nisi eum prius ceperim.

Hæc Fabula indicat, incerta pro certis non habenda.

De Eremita & Milite.

Eremita quidam, vir sanctissimæ vitæ, militem hortabatur ut relicta seculari militia, quam absque Deo effensi. & animi discrimine pauci exercent, tandem si corporis traderet quieti, & animæ consuleret saluti. Cum miles, Erat iam, inquit, quod mones, pater; verum enim est, quod hoc tempore milites neque stipendia exigerent, licet exigua sint, neque prædari possint.

Hæc Fabula indicat, multos vitiis renunciare, quia illamplius exercere non possunt.

De Viro & Uxore, bigamis.

VIR quidam, defuncta Uxore quam valde dilexerat duxit alteram, & ipsam viduam, quæ assidue ei prioris mariti virtutes fortiaque facinora objiciebat. Cui ulla par referreret, ipse quoque defunctæ Uxor is mores probatissimos pudicitiamque insignem referebat. Quodam autem die, viro irata; pauperi, eleemosynam petenti, partem caponis, quem in cœnam utrisque coxerat, dedit, dicens. Do tibi hoc pro animâ prioris viri. Quod audiens maritus, accersito paupere, reliquum caponis dedit, dicens. Et ego quoque do tibi doc pro anima Uxor is meæ defunctæ. Sic illi, dum alter alteri nocere cupiunt, quo cœnarent tandem non habuerunt.

Hæc Fabula monet, non esse contra eos pugnandum, qui possunt optimè vindicare.

De Leone & Mure.

LEO laqueo captus Silva, cum se ita irretitum videret ut nullis viribus se inde posse explicare confidere, murem rogavit, ut abroso laqueo eum liberaret; promittens tanti beneficij se non immemorem futurum; quod cum mus promptè secisset, Leonem rogavit, ut filiam ejus sibi traderet in Uxorem, Nec abnuit Leo, ut benefactori suo rem gratam ficeret. Nova autem nupta ad virum veniens, cum eum non videret, casu illum pede prescit atque contrivit.

Hæc indicat Fabula, Matrimonia, & cæteræ consortia improbanda, quæ ad imparibus contrahuntur.

De Ulmo & Silere.

Ulmus, in ripâ fluminis nata, siler sibi proximum irridebat, ut debile & invalidum, quod ad omnem vel levissimum undarum impetum flecteretur, suam autem firmitatem & robur magnificis extollebat verbis, quod multos annos assiduos amnis impetus inconcussa pertulerat. Semel autem maximâ undatum violentiâ ulmus perfracta trahebatur ab aquis. Cui siler, ridens inquit, Cur me deseris, vicina? Ubi est nunc fortitudo tua?

Fabula significat, sapientiores esse, qui potentioribus cedunt, quam qui resistere volentes, turpiter superantur.

De Cera duritiem appetente.

Cera ingemiscebat, se mollem, & cuicunque levissimo ictui penetrabilem procreatam. Videns autem latreres ex luto multo se molliori factos in tantam duritiem ignis calore pervenisse, ut multa perdurarent secum, se jecit in ignem, ut eandem duritiem consequeretur. Sed statim igne liquefacta, consumpta est.

Hæc admonet Fabula, ne appetamus quod est nobis à natura denegatum.

De Agricola Militiam & Mercaturam affectante.

Agricola quidam ægrè terebat, se assiduè terram volvere, nec perpetuis laboribus ad magnas divitias perverire; cum nonnullos videret milites, qui ætis præliis ira rem auxerant, ut bene induiti incederent, & laitis epulis nutriti, beatam agerent vitam. Venditis igitur ovibus, capris, ac boibus, equos emit & armis & in militiam profectus est, ubi cum ab imperatore suo male pugnatum esset, non solum quæ habebat perdidit, sed etiam pluribus vulneribus affectus est. Quare damnata militiam mercaturam exercere statuit, ut in quam majus lucium & minorem laborem existimabat. Præliis igitur venditis, cum navem mercibus implevisset, navigari cœperant, sed cum in alto esset, tempestate magnâ coortâ, navis submersa est, & ipse cum cæteris qui in eâ erant, ad unum omnes periisse.

Hæc Fabula admonet, quemlibet debere suâ sorte esse contentum, cum ubique sit parata miseria.

De Asino & Scurra.

Asinus indignè ferens Scurram quendam honorari, & pulchris vestibus amiciri, quia magnos ventris edebat sonos, ad magistratus accessit, petens ne se minus quam Scurram honorare vellent. Et cum magistratus admirantes eum interrogarent, cur se ita honore dignum duceret? Quia inquit, majores quam Scurra crepitus ventris emitto, eosque absque fætore.

Hæc Fabula eos arguit, qui in rebus levissimis, suas pecunias profoundunt.

De Amne suum fontem convitiis lacefessente.

Amnis quidam suum fontem convitiis lacefessebat, ut inertem, quod immobilis staret, nec ullos haberet pisces: Se autem plurimum commendabat, quod optimos crearet pisces, & per valles blando murmur serperet. Indignatus fons in amnem velut ingratum undas

undas repressit. Tunc amnis, & piscibus, & dulci sonc
privatus, exaruit.

*Hæc Fabula eos notat, qui bona quæ agunt, sibi arrogant
non Deo a:tribunt, à quo ceu à largo fonte, nostra bona pro-
cedunt.*

De Viro maligno & Dæmone.

VIR malignus cum plurima pei pet:asset sceleræ, & sa-
pius captus, & carcere conclusus arctissimè perva-
gili custodiâ teneretur, dæmonis implorabat auxilium;
qui sæpenumero illi affuit, & è multis eum periculis libe-
ravit. Tandem iterum deprehenso, & solitum auxilium
imploranti dæmon, magnum calceorum pertusorum fas-
cem super humeros habens, apparuit dicens, Amice, am-
plius tibi auxilio esse non possum; tot enim loca pro te
liberando hæc tenus peragravi, ut hos omnes calcenos con-
triverim; nulla etiam mihi supereft pecunia, quâ alios
valeam comparare; quare pereundum est tibi.

*Hæc admonet Fabula, ne existimemus nostra semper impunita
fore peccata.*

De Avibus plures Reges eligere volentibus.

AVES consultabant de pluribus regibus eligendis, cum
aquila tantos volucrum greges sola regere non
posset; fecissentque voto satis, nisi cornicis monitu à tali
consilio destirissent. Quæ cum causam rogaretur, cur
non plures reges duceret eligendos; Quia difficultius,
inquit, plures, quam unus foccus, implentur.

*Hæc Fabula docet, longè melius ab uno, quam à multis prin-
cipibus gubernari.*

De Maliere, quæ pro Viro se velle mori dicebat.

MATRONA quædam admodum pudica & viri aman-
tissima, ægre ferebat, maritum adversa valetu-
dine detineri; lamentabatur, ingemiscebat, & ut
suum

suum in virum amorem testaretur, cogitat mortem, ut si maritum sibi esset electum, se potius quam illum vellet occidere. Inter haec verba, mortem cernit horribili aspectu venientem; cuius timore perterrita, & jam sui voti pœnitens, Non sum ego, inquit, quem petis, jacet ibi in lecto quem occisura venisti.

Hæc Fabula indicat, neminem esse adeo amantem amici, qui non malit sibi bene esse uam alteri.

De Adolescente in funere matris canente.

VIR quidam defunctam uxorem, quæ ad sepulchrum efferebatur, lacrymis & fletibus prosequebatur, filius vero ejus canebat. Qui cum à patre increparetur ut amens & insanus, qui in matris funere cantaret, cum una secum mœstus esse & flere deberet. Pater, mi, inquit, si sacerdotes ut canerent conduxisti, cur mihi irasceris gratis concinenti? Cui pater, Non tuum, inquit, & sacerdotum est idem officium.

Hæc Fabula indicat, non omnia omnibus esse decora.

De Viro Zelotypo, qui uxorem dederat amico custodiendam.

VIR Zelotypus uxorem, quam parùm pudicè vivere compererat, cuidam amico, cui plurimum fidebat, dederat custodiendam; ingentem pollicitus pecuniam, si eam ita diligenter observaret, ut nullo modo conjugalem violaret copulam. At ille, ubi aliquot dies expertus custodiæ hanc nimis difficultem, & ingenium suum versutia mulieris vinci comperisset, ad maritum accedens, dixit Se amplius nolle hanc tam duram gerere provinciam, quandoquidem ne Argus quidem, qui torus oculatus fuit, mulierem invitam posset custodire; addidit præterea, si necesse sit, malle se anno integro saccum plenum pulicibus quotidie in pratum deferre, soluteque sacco eos inter herbis pascere, vespereque facto, omnes domum reducere, quam uno die impudicam mulierem servare.

Hæc

Hec Fabula indicat, nubos custodes ita esse diligentes qui impudicas mulieres valcent custodire.

De Viro clysteres recusante.

VIR quidam natione Germanus, dives admodum, ægrotabat; ad quem curandum plures accesserunt medicis; (ad mea enim catervatim convolant muscae) uorum uaus inter cæteri dicebat, **O**pus esse clysteribus vellet convalescere. Quod cum vir, hujusmodi insuetus medicinæ, audiret, furore percitus, Medicos domi ejici ubet, dicens, **E**os esse insanos, qui, cum caput ipsi dolet, podicem vellent mederi.

Hec Fabula innuit, omnia etiam salutaria, insuetis & inexpertis, & aspera & obfutura videri.

De Asino ægrotante, & Lupis visirantibus.

ASinus ægrotabat, famaque exierat, eum cito moriturum. Ad eum igitur visendum cum Lupi cæsque venissent, peterentque à filio quomodo pater ius se haberet; ille per ostii rimulam respondit, Melius uam velletis.

Hec indicat Fabula, quod multi fingunt moleste ferre mortuorum, quos tamen cupiunt celeriter intcire.

Quod Nuci, Asino, & Mulieri prosunt verbera.

Mulier quædam interrogabat nucem secus viam natam, quæ à prætereunte populo saxis impetabatur, uare esset ita amens, ut quod pluribus majoribusque veribus cæderetur, eò plures præstantioresque fructus rocrearet. **C**ui juglans, Esne inquit, proverbii immemor ita dicentis?

Nux, Asinus, Mulier, simili sunt lege ligati:

Hæc tria nil recte faciunt, si verbera cessent.

Hec Fabula innuit, sæpe homines propriis jaculis se solere infodere.

De Asino laborum finem non inveniente.

ASinus hyberno tempore plurimum angebatur, quod nimio afficeretur frigore, & durum palearum habere viatum; quare vernam temperiem & teneras herbas

bas optabat, sed cum ver advenisset, cogereturque à domino, qui figulus erat, argillam in aream, & lignum ad fornacem, indéque lateres, imbrices, tegulas ad diversa loca deferre; per ræsus veris, in quo tot labores tolerabat æstatem omnibus votis expectabat, ut dominus messi impeditus eum quiescere pateretur. Sed tunc quoque cum messis in aream, & inde domum triticum fert compelleretur, nec quieti sibi locus esset, autumnum saltem laborum finem fore sperabit. Sed ubi ne tunc quoque malorum terminum adesse cernebat, cum quotidianum vinum, poma, ligna portanda essent, rursus hyemis niuem & glaciem effigitabat, ut tum saltem aliqua sibi requies à tantis laboribus concederetur.

Hac Fabula indicat, nulla esse praesentis vita tempora, quae non perpetuis sunt subjecta laboribus.

De Mure, qui cum Fele amicitiam contrahere solebat.

MUres complures in cavo parietis commorantes contemplabantur selem quæ in tabulato capitulo demissio tristi vultu recumbebat; Tunc unus ex iis, Hoc animal, inquit, benignum admodum & mite videtur; vultu enim ipso sanctimoniam quandam præfert volo ipsum alloqui, & cum eo indissolubilem neceter amicitiam. Quæ cum dixisset & proprius accessisset, fele captu & dilaceratus est. Tunc cæteri hoc videntes secum aiebant, non est profecto, non est vultui temer credendum.

Hæc Fabula innuit, non ex vultu, sed ex operibus hominum judicandos; cum sub ovina pelle sepe atroces lupi delitescant.

De Asino, qui Hero ingrato serviebat.

ASinus, qui viro cuidam ingrato multis annos inos sensu pede servierat, semel, ut sit, dum sarcin pressus esset gravi, & salebrosa incederet via, sub onere recidebat. Tum dominus implacabilis multis verberibus surgeret

dobergere compellabat, pigrum animal & ignavum nuncum
humans. At ille miser inter verbera haec secum dicebat ;
versus felix ego, quam ingratum sortitus sum herum ! Nam
abat uamvis ei multo tempore sine offendere servirem, tamen
nessione hoc unum delitum tot meis pristinis beneficiis
equum compensat.

*Terter Hæc Fabula in eos conficta est, qui beneficiorum sibi collato-
salim immemores, etiam minimam benefactoris sui in se offendere
quoniam atroci pæna prosequuntur.*

idi

ni De Lupo suadente Histrici ut Tela deponeret.

*sib Upus esuriens in histricem intenderat animum ; quam
tamen, quia sagittis undique munita erat, invadere
quoniam audebat. Excogitata autem eam perdendi astutia,
i suadere cœpit, ne pacis tempore tantum telorum
ius tergo reportaret ; quandoquidem non aliquid sagit-
tum, nisi cum prælii tempus instaret, portarent. Cui
strix, Adversus Lupum, inquit, semper præliandi
tempus esse credendum est.*

*pit Hæc Fabula innuit, virum sapientem oportere aduersus
iis micorum & hostium fraudes semper esse munitum.*

ide

Fert De Mare liberante Milvum.

*ster US conspicatus milvum laqueo aucupis implicitum
et, misertus est avis quamvis sita inamicæ, abgesisque
intente vinculis evolandi viam fecit. Milvus tanti imme-
niter beneficii, ubi se solutum vidit, murem nil tale su-
cantem corripiens, unguibus & rostro laceravit.*

*omis Hæc Fabula indicat, malignos hujusmodi gratias suis bene-
dictoribus solere impendere.*

*De Cochleâ petente à Forve, ut suam domum secum
ferre posset.*

*nof UM Jupiter ab exordio mundi singulis animalibus
cincimunera, quæ petissent, elargiretur, Cochlea ab eo
nervut domum suam posset circumferre. Interrogata à
ibus, quare tale ab eo munus exposceret, quod illi grave-
ger*

80 LAUR. ABSTEMII.

bas optabat, sed cum ver advenisset, cogereturque à domino, qui figulus erat, argillam in aream, & lignum ad fornacem, indéque lateres, imbrices, tegulas ad diversa loca deferre; per tæsus veris, in quo tot labores tolerabat æstatem omnibus votis expectabat, ut dominus messi impeditus eum quiescere pateretur. Sed tunc quodcum missus in aream, & inde domum triticum ferri compelleretur, nec quieti sibi locus esset, aut unum saltem laborum finem fore sperabat. Sed ubi ne tunc quoque malorum terminum adesse cernebat, cum quotidianum vinum, poma, ligna portanda essent, rursus hyemis nivem & glaciem effigitabat, ut tum saltem aliqua sibi requies à tantis laboribus concederetur.

Hæc Fabula indicat, nulla esse presentis vita tempora, quo non perpetuis sunt subjecta laboribus.

De Mure, qui cum Ele amicitiam contrahere volebat.

MUres complures in cavo parietis commorantes contemplabantur selem quæ in tabuhto capitulo demisso tristi vultu recumbebat; Tunc unus ex iis, Hec animal, inquit, benignum admodum & mite videtur; vultu enim ijsso sanctimoniam quandam praefert volo ipsum alloqui, & cum eo indissolubilem cæteram amicitiam. Quæ cum dixisset & proprius accessisset, fele captu & dilaceratus est. Tunc cæteri hoc videntes secum aiebant, non est profecto, non est vultui temeris credendum.

Hæc Fabula innuit, non ex vultu, sed ex operibus homines judicandos; cum sub ovina pelle saepe atroces lupi dilitescant.

De Asino, qui Hero ingratu serviebat.

A Sinus, qui viro cuidam ingratu multos annos inconfessu pede servierat, semel, ut sit, dum sarcinatus esset gravi, & saepebrosa incederet via, sub onere recidebat. Tum dominus implacabilis multis verberibus, surgeret

dobergere compellabat, pigrum animal & ignavum nuncum
humans. At ille miser inter verbata hæc secum dicebat ;
eris infelix ego, quæm ingratum sortitus sum herum ! Nam
batuamvis ei multo tempore sine offendâ servirem, tamen
missione hoc unum delictum tot meis pristinis beneficiis
quompensat.

*teri Hæc Fabula in eos conficta est, qui beneficiorum sibi collato-
salm immemores, etiam minimam benefactoris sui in se offen-
quom atroci pæna prosequuntur.*

idi

ni De Lupo suadente Hisirici ut Tela deponeret.

*sib Upus esuriens in histricem intenderat animum ; quam
tamen, quia sagittis undique munita erat, invadere
quon audebat. Excogitatâ autem eam perdendi astutiâ,
i suadere cœpit, ne pacis tempore tantum telorum
ius tergo reportaret ; quandoquidem non aliquid sagit-
tii, nisi cum prælii tempus instaret, portarent. Cui
strix, Adversus Lupum, inquit, semper præliandi
tesmpus esse credendum est.*

*pit Hæc Fabula innuit, virum sapientem oportere adversus
iis micorum & hostium fraudes semper esse munitum.*

ide

ter De Mare liberante Milvum.

*ter U S conspicatus milvum laqueo aucupis implicitum
misertus est avis quamvis sibi inimicæ, abgesisque
tente vinculis evolandi viam fecit. Milvus tanti imme-
nioris beneficij, ubi se solutum vidit, murem nil tale su-
cantem corripiens, unguibus & rostro laceravit.*

*omni Hæc Fabula indicat, malignos hujusmodi gratias suis bene-
doribus solere impendere.*

*De Cochleâ petente à Jove, ut suam domum secum
ferre posset.*

*nof U M Jupiter ab exordio mundi singulis animalibus
cini munera, quæ petissent, elargiretur, Cochlea ab eo
nervi ut domum suam posset circumferre. Interrogata à
ibus, quare tale ab eo n' unus exposceret, quod illi grave
ger*

& molestum futurum erat. Malo, inquit, tam gronus perpetuò ferre, quām, cūm mihi libuerit, malu vicinum non posse vitare.

Fabula indicat, malorum vicinitatem omni incommodo fgiendam.

De Herinaceo Viperam hospitem ejiciente.

Herinaceus hyemem adventare præsentiens, bland viperam rogavit, ut in propria illius cavernâ veisu vim frigoris locum sibi concederet. Quod cū illa fecisset, herinaceus hūc atque ilūc se provolver spinrum acumine viperam pungebat, & vehementi dolore torquebat. Illa male secum actum videns quā herinaceum suscepit hospitio, blandis eum verbis, ut eret, orabat, quandoquidem locus duobus esset angustus. Cui herinaceus, Exeat, inquit, qui hic manere non potest. Quare Vipera, sentiens sibi locum ibi non esse, illi cessit hospitio.

Fabula indicat, eos in consertio non admittendos, qui possunt ejicere

De Lepore sese Vulpi præferente ob pedum velocitatem.

Lepus sese dignum reputabat qui Vulpi præferretur quoniam longe illam pedum perniciitate superabat. Tum Vulpes. At ego, inquit, ingenium sum fortius præstantius, quo sæpius quām tu perniciitate tuā carendo.

Hac Fabula indicat, corporis velocitatem & vires ab in me longè superari.

De senectate, ob impotentiam, libidinem carnis relinquente.

VIR quidam sanctitate prædictus singulari, senectudinem admonebat, ut tandem, vitiis libidinis mittat, cui vehementer insudabat. Cui senex, Obtemperabo, inquit, pater sancte, sanctissimis optimisque auctoribus tuis: Nam usum veneris admodum molestus sentio, & virga mihi amplius non arrigitur.

*Fabula indicat, malos non amore virtutis & Dei, sed tio-
re pœnae & impotentia à consuetis vitiis desistere.*

De Agricola quodam & Poeta.

Agricola quidam ad Poetam accedens, cuius agros colebat, cum eum inter libros solum offendisset, interrogavit eum, quo pacto ita solus vivere posset? Cui respondebat: Solus inquit, tantum esse cœpi, postquam te huc intulisti.

*Fabula indicat, eruditos viros, qui doctissimorum virorum ha-
bitus continuè stipantur, tunc solos esse, cum inter illiteratos
vives fuerint.*

De Lupo Ovis pelle induito, qui gregem devorabat.

Upus Ovis pelle induitus, Ovium se immiscuit gregi, quotidièque aliquam ex eis occidebat; quod cum or inimici vertisset, illum in altissima arbore suspen-

Interrogantibus autem cæteris pastoribus, cur O-
vum suspendisset, aiebat, Pellis quidem, ut videtis, est
opus, opera, autem erat Lupi.

*Fabula indicat, homines non ex habitu, sed ex operibus
vivunt; quoniam multi sub vestimentis ovium lupina-
vunt opera.*

De Patre Filium ad virtutes frustra hortante.

Ater quidam filium, ut vitiis deditum, multis hortabatur verbis ut derelicta vitiiorum viâ virtutibus in-
aret, quæ ei laudem, & decus erant paraturæ. Cui
respondebat: Frustra, inquit, pater, ad hæc facienda hortaris;
nos enim prædicatores. ut aiunt, audivi, qui longe te-
rus ad virtutum hortabantur viam, nunquam tamen
in admonitionibus obsecutus sum.

*Fabula indicat, viros malignæ naturæ nullius hortatu-
re esse possit, quod non possunt.*

De Cane oves domini sui occidente, à quo suspensus est.

PAstor quidam Cani oves suas dederat custodiendis optimis illum pascens cibis. At ille saepe aliquem ovem occidebat. Quod cum pastor animadvertisset, nem capiens, eum volebat occidere. Cui Canis, Quis me, inquit, perdere cupis? Sum unus ex domesticis tuis interfice potius lupum, qui continuò tuo insidiatur ovem. Imo, inquit pastor, te quam lupum morte dignum maputo. Ille enim palam se meum hostem profitetur; verò sub amicitiae specie quotidie meum inimicis gregem.

Hec innuit Fabula, longe magis puniendos, qui sub amicitiae specie nos laedunt, quam qui aperte se nostros inimicis profitentur.

De Ariete cum Tauro pugnante.

Aries quidam inter lanigeros greges erat, tanta si-
nuum & capitis firmitate, ut cæteros Arietes
tim facilèque superaret; quare cum nullum amplius
riitem inveniret, qui occursanti sibi auderet obfissus
crebris elatus victoriis, taurum ausus est ad certamen
provocare. Sed primo congressu, cum in tauri
frontem arietasset, tam atroci ictu repercussus est, ut
moriens hæc diceret, Stultus ego quid egi? Cur ei
potentem adversarium ausus sum lacestere, cui me in
rem creavit natura?

Fabula indicat, cum potentioribus non esse certandum.

De Viduâ & Asino viridi.

Vidua quædam cælibatum exosa, nubere cupi-
t, sed non audebat, verita vulgi irrisiones, qui
ledictis eas solet incessere, quæ ad secundas trans-
nuptias; sed commater ejus, quam contemnendæ es-
populi voces, hac arte monstravit. Jussit enim Asinus
albus, quem Vidua habeat, viridi colore depingi
per omnes urbis vicos circumduci. Quod dum si

ta admiratio ab initio omnes invaserat, ut non solum
eri, verum etiam senes hac re insolita moti, Asinum
est. mi gratis comitarentur. Deinde cum hujusmodi ani-
mali quotidie per urbem duceretur, desierunt admirari.
liquidem, inquit ad Viduam commater, eveniet tibi; si
erit, in virum acceperis, per aliquot dies eris Fabula vulgi;
Quonde hic sermo conticescet.

*studas Fabula indicat, nullam rem esse tantâ dignam admi-
roratione, quæ diuturnitate temporis non desinet esse mira-
mum.*

ur;
min

De Aquila filios Cuniculi rapiente.

Quila in altissima arbore nidulata, catulos Cuniculi,
qui non longe illinc pascabantur in escam pullo-
nium, quorum repuerat; quam Cuniculus blandis orbit-
bis ut suos sibi filios restituere dignaretur. At illa,
ut pusillum & terrestre animal. & ad sibi nocen-
m impotens arbitrata, eos in conspectu matris un-
ibus dilacerare, & pullis suis epulandos apponere non
tesbitavit. Tunc Cuniculus filiorum morte commotus,
liunc injuriam minime impunitam abire permisit; ar-
sistem enim, quæ nidum sustinebat, radicitus effudit;
tate levi impulsu ventorum procidens, pullos Aquilæ
aristuc implumes & involucres in humum dejectis; qui
utris depasti magnum doloris solatum Cuniculo pre-
erunt

*Hac indicat Fabula, neminem potentiam suâ fretum imbe-
liores debere despicere, cum aliquando infirmiores potenti-
m injurias ulciscantur.*

De Lupo pisco fluvii maris regnum afflante.

Upus piscis erat in amne quodam, qui pulchritudi-
ne, magnitudine, ac robore cæteros ejusdem flumi-
nus piscis excédebat. Unde cuncti eum admirabantur,
& tanquam regem præcipuo prosequabantur hono-
rem. Quare in superbiam elatus, majorem principatus
cœpit

cæpit appetere. Relicto igitur amne in quo multos annos regnaverat, ingressus est mare, ut ejus regnum vindicaret. Sed offendens Delphinum miræ magnitudinis, qui in illo regnabat, ira ab illo insectatus est, ut fugiens vix amnis ostium ingrederetur; unde amplius sit exire.

Hæc Fabula nos admonet ut rebus nostris contenti, ea appetamus quæ nostris viribus sunt longe majora.

De Ove Pastori convitiante.

O Vis convitiabatur pastori, quod non contentus lais quod in usum suum filiorumque ab ea mulgebatur insuper illam vellere denudaret. Tunc pastor iratus secum ejus trahebat ad mortem. Ecquid, inquit Ovis, pessimi facere potes? Ut te, inquit, pastor, occidam, si lupis canibusque projiciam devorandam. Siluit et majora adhuc mala formidans.

Hæc Fabula indicat, non debere homines in Deum excedere, si divitas & filios ipsi permittat auferri; etiam majora & viventibus & mortuis possit inferre saeplicia.

De Auriga & Rota currus sordente.

A Uriga interrogabat currum quare rota quæ erat anterior strideret, cum cæteræ idem non facerent. Cui currus, Ægroti, inquit, semper morosi & querelle consueverunt.

Hæc Fabula indicat, mala solere homines ad querimoniæ semper impellere.

De Viro amicos experiri volente.

VIR quidam dives admodum & liberalis magnam habebat amicorum copiam quos ad cœnam saepissime invitabat; ad quem libentissime accedebant. Volebat autem experiri, an in laboribus & periculis sibi fideles essent, omnes pariter convocavit, dicens, Obortos inimicos, ad quos perdendos ire statuerat; quare receptis armis secum irent, ut illatas sibi ulciscerentur iurias. Tum omnes præter duos fese excusare cœperunt. Cæteris igitur repudiatis, illos tantum duos in amicis

os cum numero habuit; quos deinde singulari amore profectus est.

mitu Hæc Fabula indicat, adversum fortunam amicitiae experientum esse quam optimum.

mpl

De Vulpes carnem Leporis Cani laudante.

Vulpes cum fugaretur à Cane & jamjam esset capienda, nec ullam aliam evadendi viam invenire, se posse cognosceret; Quid me, inquit, ô Canis, perdere cuius lais, cuius cara tibi usui esse non potest? Cape potius Leporem illum (non procul enim lepus aberat) cuius carnis sem suavissimam mortales esse commemorant. Canis peccat mortus consilio Vulpis, omisso Vulpes, Leporem securus est; quam tamen, ob incredibilem ejus velocitatem, capere non potuit. Paucis post diebus lupus conveniens Vulpem, vehementer eam accusabat (verba nichil ejus audierat) quod se Cani demonstrasset. Cui vulpes Quid me accusas, lepus, cum tantopere te laudivi? Quid dices si te vituperarem?

Hæc Fabula indicat, multos mortales, sub laudationis spe, alii pernicitem machinari.

De Lepore calliditatem, & Vulpes celeritatem, à Jove petentibus.

Epus & Vulpes à Jove petebant hæc ut calliditatem suæ pedum celeritatem; ille, ut velocitatem suæ calliditatem adjungere. Quibus Jupiter ita respondit, Ab origine mundi è sinu nostro libe alissimo si. gulis animalibus sua munera sumus elurgiti: uni autem omnia simedisse, aliorum suissat inutia.

Hæc indicat Fabula, Deum singulis sua munera ita esse de quali lance longum, ut quisque esse dobeat suâ sorte contentus.

De Equo inculo, sed veloci, & ceteris eum irridentibus. Qui complures ad Circenses ludos fuerant adducti pulcherrimis phaleris ornati, præter unum quem

cæteri incultum, & ad hujusmodi certamen ineptum iru-
debant, nec unquam victorem futurum opinabantur. Sa-
ubi currendi tempus advenit, & dato tubæ signo cuni-
carceribus, exsiliere ; tum demum annotuit quanto hi
paulò ante irrisus, cæteros velocitate superaret, omnili-
enam aliis post se longo intervallo relictis, palmam a-
cutus est.

*Fabula significat, non ex habitu, sed ex virtute homi-
judicandos.*

*De Rustico per vocem hædi ad Juriscon-
sultum admisso.*

Rusticus quidam gravi lite implicitus, ad quendam
jurisconsultum accesserat, ut eo patrono sese exp-
caret. At ille aliis negotiis impeditus renunciari jube-
non posse nunc illi vacare ; quare abiret, alias redditur
Rusticus qui huic ut veteri sidoque amico plurimi
fidebat sèpè rediens nunquam admissus est. Tandem
hædum adhuc lactantem & pingue secum defere-
ante ædes jurisperiū stabat ; & hædum vellicans, illi
balare cogit. Sanitor qui ex præcepto heri dona p-
tantes statim admittere solebat, audièt à voce hædi ja-
am illico aperiens, hominem introire jubet. Tunc R-
usticus ad hædum conversus. Gratias, inquit, ago hæ-
de mi, qui tam faciles mihi his effecisti fores.

*Fabula indicat, nullas res tam duras difficilesque esse q-
minera non aperiunt.*

*De Adolescenti ex coitu infirmi,
& Lupo*

Adolescens quidam uxori duxerit & ipsam quo-
Adolescentulam formosam admodum & libidi-
nem ; cuius effrenæ libidini dum satisfacere cupit,
lumbos exhaustus, ut paucis post diebus macilentus sic
& mortuo magis quam vivo similis videtur ; non
gredi, non stare, non aliquod opus facere poterat,

in irut senex quidam, apticatione gaudebat. Dum ergo in
 r. Saprico stans loco, calore solis sese calefaceret, accidit
 cunut venatores qui Lupum fuerant infectati, illac iter
 to haberent, quos cum adolescentis interrogaret, cur Lupum
 non ceperant; Ob incredibilem, inquiunt, illius velociti-
 m a statem, illum assequi non potuimus. Tunc ait adolescentis,
 Uxorem profecto hic Lupus habere non debet; si enim
 uxori junctus esset nunquam tantum pedum pernitate
 polleret.

*Hec indicat Fabula, neminem esse adeo robustum & for-
 tem, quem nimius Veneris usus non infirmum & debilem
 reddat.*

*De Seno juvenem poma sibi surripientem
 saxis dejiciente.*

Senex quidam juvenem sibi poma surripientem blandis
 orabat verbis, ut ex arbore descenderet, nec res suas
 vellet auferre. Sed cum incessum verba funderet, ju-
 venet eis statem ac verba contemnente; Non in verbis
 tantum, inquit, verum etiam in herbis audio esse virtu-
 tem. Herbas igitur vellere, & in illum jacere coepit.
 Quod juvenis conspicatus, in vehementem risum effusus
 est, & senem delirare arbitrabatur, qui crederet eum ex
 arbore herbis posse depellere. Tunc Senex omnia expe-
 triri cupiens. Quando inquit, verborum & herbarum
 vires adversus raptorem meorum rerum nullae sunt, lapi-
 dibus agam, in quibus quoque dicunt esse virtutem;
 lapidesque, quibus gremium impleverat, in juvenem ja-
 ciens, illum descendere & abire coegit.

*Hec Fabula indicat, omnia prius sapienti tentanda, quam
 ad armorum configiatur auxilium.*

*De Luscinia, oenatum Accipitri pro vita
 pollicente.*

Luscinia ab accipitre famelico comprehensa, cum
 modo se ab eo devorandum esse intelligeret, blandè
 eum rogabat, ut se dimitteret, pollicita pro tanto bene-
 ficio

ficio ingentem mercedem sese relaturam. Cùm autem Accipiter eam interrogaret, quid gratiæ referre posset; Aures, inquit, tuas malissimis cantibus demulcebo. At ego, inquit accipiter, malo mihi ventrem demulceas sine tuis enim cantibus vivere possum, sine cibo vero non possum.

Hæc Fabula innuit, utilia jucundis anteponenda.

De Leone Porcum sibi socium eligente.

LEONIS cum socios adsciscere sibi veller multaque animalia sese illi adjangere poterant idque precibus & votis expenserent, spretis cæteris, cum Porco solus societatem voluit inire. Rogatus autem causam respondit. Qui hoc animal adeò fidum est, ut amicos & socios suos in nullo quantumvis magno discrimine unquam relinquat.

Hæc Fabula docet, eorum amicitiam appetendam, quæ adversitatis tempore à præstanto auxilio non referunt perdem.

De Culice cibum & hospitium ab Ape petente.

CULEX hyberno tempore, cùm fame & frigore se peritum conjiceret, ad Apum accessit alvearia, a eis cibum & hospitium petens; quæ si ab eis fuisse consecutus, promittebat filios eorum se artem musicam edocendum. Tunc quædam Apis; At ego malo arte meam liberi mei discant quæ eos à famis & frigori periculo eximere poterit.

Fabula nos admonet, ut liberos nostros iis artibus erudiamus quæ eos ab inopia valeat vindicare.

De Asino tubicine, & Lepore tabellario.

LEONIS quadrupedum adversus volucres pugnaturum suorum acies instruebat. Interrogatus autem ab uno quid ei asini inertia aut leporis timiditas ad victorianum conferre possent, quos ibi inter cæteros milites adesse cernebat; respondit, Asinus, tubæ suæ clangore militem ac pugnam concitabit; Lepus vero, ob pedum celeritatem tabellarii fungetur officio.

Fabul

Fabula significat, neminem adeo contemptibilem, qui aliquâ in re, nobis prodeesse non possit.

De Accipitribus inter se inimicis, quos Columbæ compoluere.

Accipitres invicem inimici quotidie decertabant, sūisque odiis occupati, alias aves minime infestabant. Columbæ illorum vicem dolentes, eos missis legatis compoluere. Sed illi, ubi inter se amici effecti sunt, cæteras aves imbecilliores, & maxime Columbas, vexare & occidere non desinebant. Tum secum Columbæ, quā utilior accipitrum discordia, quam concordia, nobis erat!

Hæc admonet Fabula, malorum inter se odia civium alendas potius quam extinguedas; ut dum inter se digladiantur, viros bonos quiete vivere permittant.

De Muliere ignem in mariti domum ferente.

VIR quidam prudens uxorem ducebat. Interrogatus autem ab amicis, quid sibi vellet facula illa quam nova nupta accensam p̄ternâ domo efficeret; rufusque mariti domum ingressura accendit & introfert; Significat, inquit, me hodie ignem ē fœcri mei ædibus ablatum in domum meam inferte.

Fabula significat, sapienti mulierem ignem quendam esse, qui mariti bona comburit.

De Prætore repetundarum damnato.

Prætor, qui pecuniam cui præfuerat, expilaverat; repetundarum damnatus fuerat. Cumque ægre ablata restituerat, dicebat quidam ē provincialis, *Hic noster prætor mulieres imitatur, quæ fœrus concipientes, mihi voluptate afficiuntur; cum autem eos amittunt, incredibili dolore torquentur.*

Fabula innuit, alieni conesse jurripienda; ne, illa deponere coacti, mærore conficiantur.

De Sene mortem differre volente.

SENEX quidam mortem, quæ eum è vitâ raptura ad venerat, regabat ut paululum differret, dum testam
mentum conderet, & cæ era ad tantum iter necessari
præpararet. Cui mors, Cur non, inquit, hæc tenus præ
parasti, tantes à me frumentus? Et cum ille, Eam nun
quam à se vitam antea, diceret: Cum, inquit, non æ
quales tuos modo, quorum nulli fere jucundi restant, verum
etiam juvenes, pueros, infantes, quotidie rapiebam
nonne te admonebam mortalitatis tuæ? Cum oculo
hebescere, auditum minui, cæterosque sensus indies de
ficere, corpus ingravescere sentiebas, nonne tibi me
propinquam esse dicebam; & te admonitum negas
quare ulterius differendum non est.

*Hæc Fabula indicat ita vivendum, quasi mortem semper
adesse cernamus.*

De Viro avaro Sacculum nummorum allegante.

VIR quidam avarus, qui ingentem aureorum acer
vum malè partita relictius moriebatur, inter
rogat sacculum nummorum, quem morienti sibi juslè
rat afferri, Quibus voluptatem esset allaturus? Cui sac
culus, Hæredibus, inquit, tuis, qui nummos à te tante
sudore quæsitos, in scottis & conviviis profundent; & jer
dæmonibus, qui animam tuam æternis suppliciis manci
pabunt.

*Hæc Fabula indicat, stultissimum esse in eis laborare, qu
aliis gaudium, nobis autem sint allatura tormenta.*

LAURENTII VALLENSIS.

In Fabulas Aesopi, è Greco in Latinum sermonem versas,
ad clarissimum virum Arnoldum Foveldam, præfatio.

Primum seram nuper, me tibi coturnices, quas ipse venatus es-
sem, missurum. Eas capere, ut homo venandi insuetus,
cum non possim, ad venationem meam, id est, ad literas me-
converti, & forte ad manus venit libellus Græcus ex præda
navali, 33 Aesopi Fabulas continens. Has omnes bidui la-
bore venatus sum. Mitto igitur ad te sive Fabulas, sive ma-
quis coturnices, quibus te oblectare possis & ludere. Etenim si
Octavianum, Marcumque Antonium, orbis terrarum principes,
ludo coturnicum delectatos accepimus; profecto tu, vir litera-
rum amantissimus, & literato hoc genere ludendi delectaberis.
Et si quis Octaviano aut Antonio pugna cum aliquam harum
avium dono dedisset, jucundissimam illis rem gratamque fecisset;
ego quoque tibi jucundus gratusque ero, qui plures quam tri-
ginta ejus generis aves dno mitto pugnaces, vicitrices, & si
forti hoc te magis juvat, etiam pingues. Oblectant enim
hae Fabulae & alunt, nec minus fructus habent, quam floris.
Sed ne donum suum laudare insolentis sit, finem faciam. Tu,
si coturnices veras quam has Fabulas malis, rescribe; mittam
namque non modo Coturnices, sed & Perdices. Ex urbe Ca-
jeta, Calend. Maii, Anno 1538.

De Vulpes & Capro.

VULPES & CAPER sitibundi, in quendum puteum de-
scenderunt; in quo cum peribissent, circumspici-
enti redditum Capro, Vulpes ait, Bono animo esto, caper
excogitavi namque quo pacto uterque reduces simus,
siquidem tu eriges te rectum, prioribus pedibus ad pa-
rietem admiris, cornuaque adducto ad pectus mentem,
reclinabis, & ego per terga cornuaque tua transiliens,
& extra puteum evadens, te istinc postea educam. Cu-
jus consilio fidem habente Capra, atque ut ille jubebat,
obtem-

obtemperante, ipsa è puto profiliit, ac deinde præ ga-
dio in margine puto gestiebat exultabatque, nihil
hirco curæ habens: Cæterum cum ab hirco ut fœdissime
incusaretur, respondit, Enimvero, hirce, si tantum tibi
esser sensus in mente quantum est setarum in mente
non prius in puto descendisses quam de reditu expli-
ratum habuisses.

*Fabula innuit, virum prudentem debere finem explorare
antequam ad rem peragendam veniat.*

De Vulpe & Leone.

VULPES nullum antea Leonem conspicata, cum illi
aliquando ex improviso obviasset, ita conspectum
ejus expavit, ut parum abfuerit quin extingueretur.
Quod cum iterum postea accidisset, ad conspectum
quidem Leonis exterrita est, sed non ita ut prius. Tertio
autem cum Leonem eundem in civitate esset intuita, non
modo non exterrita, sed etiam confidenter adiens, cum
eo collocuta est & confabulata.

*Fabula innuit, quod consuetudo & conversatio facit, ut
que maxime horribilia & formidanda sunt, neque horrida
neque formidolosa videantur.*

De Gallis & Perdice.

GALLOS quidam domi suæ cum haberet, mercatus est
perdicem, eamque alendam & in societatem gallo-
rum dedit una cum illis saginandum; eamque Galli pro-
se quisque mordebat abigebantque, perdix autem apud
se afflictabatur, existimans ideo talia inferri sibi à Gallis,
quod suum ab illorum genere alienum esset. Ubi vero
non multo post aspexit illas inter se pugnantes, mutuo-
que persecutiens; recreata à mœrore & tristitia, inquit.
Evidem post hæc non afflictabor amplius, videns eos
etiam inter se dimicantes.

*Fabula innuit, virum prudentem debere a quo animo ferre
contumelias ab alienigenis illatas, quos videt ne à domestico-
rum quidem injuria absinere.*

De Vulpes & Capite quodam reperto.

V **U**lpes aliquando in domum citharœdi ingressa, dum omnia instrumenta musica, omnem supellecilem scrutaretur, reperit è marmore caput lupinum ienter fabréque factum; quod cùm in manum sumpset inquit, O caput cum nōgno sensu factum, nullum nsum obtinens!

Hæc Fabula ad eos spectat, qui corporis dignitatem habent, rimi industria non habent.

De Carbonario & Fullone.

C **A**arbonarius conductâ in domo habitans Fullonem invitat, qui eo loci proximè venisset, ut iisdem ædibus unâ habitaret. Cui fullo, O homo, non est uid factum conducibile; vereor enim ne quicquid ipse pdefacerem, id omne tu Carbonariâ aspergine fus- res.

Hæc Fabula innuit, nullum cum flagitiosis habendum esse mmerciū.

De Viro jactabundo.

J **I**R quidam aliquandiu peregrinatus, cùm iterum domum reversus fuisset cum multa alia in diversis regionibus à se viriliter gesta jactabundus prædicabat, in vero id maximè, quod Rhodi omnes in certamine liendi superâisset; ejusdem res Rhodios, qui affuerant, istes esse. Ad quem unus assistentium respondens, inquit, O homo, si verum istud est quod loqueris, quid pbi opus est testibus? Ecce Rhodium! ecce hic certamen liendi!

Hæc indicat Fabula, quod ubi vera testimonia adjunt, nihil us est verbis.

De Viro Apollinem testante.

J **I**R quidam facinorosus Delphos se contulit, Apollinem tentaturus: habénsque passerculum sub pallio, pugno tenebat, & accedens ad tripodas, interrogabat eum dicens, Quod habeo in dextrâ, vivitne

an mortuum est? prolaturus passerculum vivum, si i
mortuum respondisset; rursus prolaturus mortuum,
vivum respondisset: occidisset enim statim sub pal-
clam priusquam proficeret. At deus, subdolam calli-
tatem hominis intelligens, dixit, O consultor, utru-
mavis facere (penes te namque arbitrium est) facito
& sive vivum sive mortuum, quod in manibus habe-
proferto.

*Hæc Fabula innuit, mentem divinam nihil neque latere n
que fallere.*

De Piscatore & Smaride.

Piscator quidam, demissis in mare retibus, extule-
sinaridem pusilli corporis, quæ sic Piscatorem om-
secrabat; Noli me in præsenti capere tam pusillam
& minutam; sine abire, & crescere ut postea sic adul-
commodo cum majore potiaris. Cui Piscator inqui-
Ego vero amens sim, si lucrum quod inter manus ha-
beo, licet exiguum, prætermittam, spe futuri boni
quantumlibet magni.

*Hæc Fabula innuit, stolidum esse qui propter spem majori
commodi, rem & præsentem & certam, licet parvam, no-
amplectitur.*

De Equo & Asino.

VIR quidam habebat Equum & Asinum. In itinere au-
tem faciendo, inquit Asinus Equo, si me salvur-
vis, leva me parte oneris mei. Equo illius verbis no-
obsequente, Asinus sub onere cadens motitur. Tun-
dominus jumentorum omnes quas portabat Asinus fas-
cinas, simulque corium quod à mortuo exuerat, equi
imponit. Quo onere depresso equus, & g. mens, cura
clamore inquit, Væ mihi jumentorum infelicissimo! qui
mihi misero mali evenit? Nam recusans partem, nun-
totum onus porto, & illius insuper corium.

*Fabula innuit, maiores debere in laboribus participes esse
minoribus, ut utrigue sine incertumes.*

De Viro & Satyro.

IR quidam cum Satyro amicitiam inierat; qui cum
edendi gratiâ federet, extortâ cœli tempestate ac
ruore, Vir manus ad os admovens anhelitu refocillabat.
itod intuens Satyrus interrogabat, quamobrem id face-
b. Ille inquit, Calore oris algentes manus refocillo.
loque post calidiori edulio allato, cum Vir iterum ad
nanum cum edulio admovens, calorem cibi aspirati-
refrigeraret, interrogat Satyrus quamobrem id fa-
t: Respondente autem Viro, Ut edulium refrige-
. Atqui ego, inquit Satyrus, tecum posthac amicitiam
re exercebo, qui ex uno ore & calidum promis & fri-
om. Vale.

*Labula innuit, devitandam ejus amicitiam esse cuius ancep-
tul est, & non simplex sermo.*

De Vulpe & Pardo.

Ulpes & Pardus de pulchritudine altercabantur, &
Pardo suam pellem versicolorem extollente; Vul-
cum suam præponere non posset, inquit, At quanto
speciosior, quæ non corpus, sed animum versicolore
fortita sum!

*ec Fabula innuit, pulchritudinem animi antecellere pul-
audinera corporis.*

De Fele in Fœminam mutata.

fallis quædam delicium formosi erat cuiusdam adolescentis. Hanc ille, ut in Fœminam, mutaret Vene-
cur deprecatus est. vnde Dea misera cupiditatis adoles-
tali, convertit bestiam in speciosam puellam. Cujus
inatdescens adolescentulus, adducit illam se-
domum; quibus consistentibus in cubiculo, Ve-
volens periculum facere, nunquid illa cum cor-
mutasset & mores, murem immisit in medium.

At illa & eorum qui aderant, & cubiculi nuptialis immor, è cubiculo surgens, murem insequebatur, illum comedere cupiens. Tunc dea indignata, eam iterum suam restituit natum.

Fabula indicat, scelestos homines, et si conditionem statu mutant, tamen mores nequaquam mutare.

De Agricola & Canibus.

Agricola quidam hyberno sydere in agro depre-
sus, deficientibus cibariis, primùm interfecis-
gulis ovibus, illarum carnibus vescebatur, mox &
prarum, postremo operariis bobus interemptis aleba-
Quod Canes cùm animadvertisserent, inter se collo-
sunt, dicentes: At nos hinc faciamus fugam: Si ele-
operariis bobus dominus noster non pepercit, nec n-
quidem parcet.

Fabula indicat fugiendas eos esse carulosque, qui à fas-
aribus quoque manus non abstinunt.

De Agricola filios suos docente.

Agricola filios suos videns quotidie litigantes, n-
in gratiam inter se reduci potuisse, jussit com-
res virgulas sibi afferri, aderant autem filii illic sedes
Quæ cum allatæ essent, colligavit omnes in unum
culum, jussitque singulos filiorum fasciculum capi-
que constringere. His verò constringere non valent
solvens postea fasciculum, tradit singulas singulis eis
gemelas, atque illis statim fasciculæque fringentibus, i-
læ & 1000 filii, meritisq; unanimis invicem perstiter-
inexpugnabileque in tollibus, & invictos præbebitis. M
inimicu, ipsi vestimentatio atque sedilio opport-
uos prædam inimicis faciet.

Fabula annisq; que res humanae facere vel concordia
crementu, vel dissensuq; asturam. adiunctorum
inveniuntur in primi menses annis 2000. ab
1000.

De Muliere & Gallina.

Ulier quædam vidua habebat Gallinam quotidie singula ova parientem. Sperans autem Mulier nglulis bina ova paritaram, si plus tribuisset esca- opiparè educabat. Gallina verò pinguior effecta, um quidem ovum parturire poterat.

Fabula indicat, quod homines propter luxum & copi- rum ingravescentes, ab instituto retardantur.

De Homine quem Canis momorderat.

morsus à Cane quidam, circumibat singulos cor- barogans curationem ; naëtusque est quendam, qui à mali qualitate, inquit, Si tu quidem ô Homo, elescere vis, sume crustulum panis madefactum in nine vulneris, & porrige Cani, qui te momordit, lendum. Cui ille deinceps, inquit, Ego meher- si isthuc fecero, dignus sim qui omnibus hujus ut- nibus præmordear.

la indicat, improbos homines, cum maxima beneficia int, tum max ma ad malefacta animari.

De Duobus amicis & Urso.

obus amicis unà iter facientibus, fit ursus obviam ; uorum unus perterritus, in arborem scandens la- lter vero cum se imparem Urso fore, & si pug- ellet, superatum iri intelligeret, procidens, simu- e mortuum. Ursus autem adveniens, aures & um olfaciebat ; illo qui stratus jacebat usquequa- intinente respirationem, ita mortuum esse cre- ursus abiit : aiunt enim ursum non sœvire in cada- Mox alter, qui inter frondes arboris latuerat, de- as interrogat amicum, quidnam ad aurem Ursus esset locutus. Cui amicus inquit, Admonuir, hac cum hujusmodi amicis iter faciam.

innuit, devitandos eos amicos, qui periculo in ab auxilio praestando revocant pedem.

De Adolescentibus & Coquo.

DUO Adolescentes opsonium à Coquo mercati cœdū muniter erant. Cæterū cum Coquus quibus negotiis domesticis animum intenderet vacarētque, adolescentum partem opsonii in alterius manus immisit. Convertente se Coquo, & partem carnis, quæ ab eo requirente; qui carnem sustulerat, jurabat se non abbere; qui verò habebat, jurabat se non abstulisse. Cibus Coquus intellectu adolescentum astutiā, inquit. Etsi me latet fur, tamen eum, per quem jurāstis Domini non latebit.

Hæc Fabula innuit, quod si quid homines celamus, nequaquam celare poterimus, qui solus omnia prospicit, & nūc videt.

De Arundine & Olea.

Disceptabant Arundo & Olea de constantia, de futiline, & de firmitate. Olea quidem probra ründini ingerebat, ut fragili, & ad omnem ventum cillanti. Arundo autem obticebat, non longum tempore expectans. Nam cùm ventus vehemens ingruisset, Ardo agitabatur reflectebaturque; Olea verò violentia gitorum, cùm reluctari veller, confracta est.

Hæc Fabula innuit, eos qui fortioribus ad tempus cedunt, tiores esse ius qui non cedunt.

D. Tubicen.

ERAT Tubicen quidam qui in militia signum cœperat. Is interceptus ab hostibus, ad eos qui circumfisisti. Proclamabat, Nolite me, ô viri, innocuum insontem occidere. Nullum enim unquam ego occidi; quippe hilariud quam hanc tubam habeo. Ad quem illi vivi cùm clamore responderunt. Tu verò hoc ipso retrucidaberis, quod cùm ipse dimicare nequeas, cùm nū potes ad certamen impellere.

Hæc Fabula innuit, quod præter cæteros peccant, qui nec & imprebis principibus ge suadent ad inique agendum.

De Aucupe & Vipera.

Uceps quidam sumptis Aucupatoriis retibus ad venandum processit, visoque paſumbo in cacumine abboris fedente, compositas artificioſe Arundines cum rebus ad avem clanculūm admovebat, sperans se illam veſi posſe. Quod cūm egit, in altum inuenſis jacentem noperam pedibus preſſit; quæ exasperata dolore, hominem momordit. At ille juuē deficiens. Me miserum, uits, qui dum alterum venari volo, ipſe ab altero capereo!

Haec fabula innuit, fraudulentos homines infidias suas occidere; ſæpe tamen ab aliis ſuſtinere.

De Castore virilia ſibi amputante,

Aſtor præter cæteros quadrupedes in aqua durare dicuntur, eiusque genitalia ad artem medicam ſanctis ſunt. Ubi videt indagantibus hominibus ſe capiri (non enim ignorat quamobrem indagetur) ipſe genitalia præſcindit, atque inſequentes proſpiciens modo incolumis evadit.

Haec fabula indicat, hujus exemplo prudentes debere pro aſſenda ſalute nullam rationem habere fortunarum.

De Thynno & Delphino.

Hygnus, cum Delphinum inſequenteſ præcipiti cursu fugeret, & juuē capiendus eſſet, in anfractu quendam ſe intorsit. Delphinus quoque ad alterum ſimilem ipſo impetu aliſus eſt. Ad quem Thynno respicens, eumqüe expirantem videns, inquit, Jam mors non eſt moleſta, videnti eum, qui mihi cauſa tis eſt, mecum morientem.

Haec fabula indicat, aequo animo ferre homines calamitatem cum eos propter quos in calamitate ſunt, calamitofiant.

De Cane & Lanio.

Canis quidam insiliens macellum, Lanio in aliqua
occupato, arrepto pecoris corde, fugiebat.
quem Ianius conversus fugientem aspiciens, inquit,
Canis, abi; ubiunque fueris, te observabo; non en-
imihi cor sustulisti, sed cor dedisti.

*Fabula indicat, jacturam semper esse hominibus doc-
nam.*

De vaticinatore quodam.

VAticinat or quidam in foro sedes, sermocinabat
Cui quidam denunciat, fores domus ejus affractae
esse, omniaque direpta quæ in domo fuissent. Ad quod
nuncium vaticinat or gemens, properansque cursu
domum recipiebat. Quem currentem quidam intue-
O tu, inquit, qui aliena negotia te divinaturum per-
mittis, certe tua ipse non divinasti.

*Fabula ad eos spectat, qui res suas non recte adminis-
tes, al enis quæ nihil ad eos pertinent, providere & con-
siderantur.*

De Egroto & Medico.

AEGrotus quidam à Medico interrogatus, quoniam
medo se habuisset; Præter modum respondit
sudorem se suisse resolutum. Cui Medicus, istud,
quit, bonum est. Altero autem die iterum interrogat
quoniam modo se haberet; respondit, Algotibus
reptus diu vexatus sum: Et id queque, fricuit Medicus
bonum est. Tertio cum ab eodem Medico interroga-
tur, respondit, Profluvio corporis debilitatus suus
Istud etiam bonum est, inquit Medicus. Postea autem
à familiar i quodam interrogatus, Quis modo habes
amicum? Respondit etiam, Bene habeo, sed minor.

Fabula indicat arguendos cœntores.

De Asno & Lupo.

A SINUS calcato ligni aculeo claudicabat, conspectus
Lupo, ait, O Lupe (en!) præ cruciatu mori-
futurus esca aut tua, aut vulturum, aut corvorum.

um modo abs te munus flagito: Educ prius de pede culeum, moriar saltum sine cruciatu. Tum lupus sumis dentibus aculeum mordet, deprehendens eduxit. sinus vero doloris oblitus, ferratos calces in faciem apri impegit; fractaque illius fronte, naribus & dentis, a fugit: Lupo seipsum actusante, ac merito, sibi id enisse, dicente, quod qui dixere tibi lanius jumentum, anima illorum volebat esse chirurgus.

Hæc indicat Fabula, quod qui sua artificia deserunt, transentes se ad alia ipsis non apta, & in dirijum veniant, & hinc crimen,

De Aucupe & Merula.

Uceps tetenderat volucribus retia; quod enim intuens Merula percontabatur hominem quid neti ageret? Ille respondit se condere urbem; abiit, & longius, & se abdidit. Merula vero illius verbis em habens, & accedens ad escam, juxta retia apposam, capta est: accurrente Aucupe, inquit, O homo, tu quidem talem urbem condis, haud multos invenies colas.

Hæc innuit Fabula, eo maxime modo rem privatam & publicam destrui, tum praesides servitiam exercent.

De Viatore & pœna invenientia.

Elator longum ingressus iter, si quid invenisset, ejus dimidium Jovi se oblatum pœnit. Inventa autem itinere pœna palmarum amygdalarumque gena, comedit omnes palmulas amygdalasque; sed rum ossa, illarum putamina & cordices ad aram andam obtulit, inquiens, Habet Jupiter, quod tibi veram; quod enim inveni, ejus & interiora & exteriofferro.

Fabula innuit, avara propter pecuniae cupiditatem etiam diis liri fallacias.

De Puer & Matre.

PUER quidam in Schola condiscipuli furatus tabellam alphabetariam attulit Matri suæ; à qua non castigatus, quotidie magis furabatur. Procedente autem tempore, cœpit furari majora: Tandem à magistratu comprehensus ducebatur ad supplicium. Matre vero ebidente ac vociferante, rogavit ille satellites ut pauli per cum eâ ad aurem loqui peritterent; quibus permittentibus, & Matre festinabundâ aurem ad eos fit admovente, ille auriculam Matri dentibus emorsam evulsit. Cùm mater cæterique eum increparent, non modo ut furem, sed etiam ut in parentem suam impium; Haec mihi, inquit, ut perderer, causa extitit; Si enim nobis tabellam alphabetarium furatum castigasset, nequaquam ad ulteriora progressus, nunc ad supplicium ducerer.

Hæc Fabula indicat, quod qui inter initia peccandi non coercentur, ad gravia flagitia evadunt.

De Pastore artem nauticam exercente.

PASTOR in loco maritimo gregem pascebat; qui cum viderat mare tranquillum, incessit cupido navigationis faciendi ac mercatum. Itaque venundatis ovibus emptisque palmularum sarcinis, navigabat. Obortâ autem vehementi tempestate, & navi mergi periclitante omne pondus navis in mare dejecit, vixque evasit exonerata navi. Paucis post diebus venuente quodam, & tranquillitatem maris admirante (erat enim sane tranquillum) respondens, inquit, Palmulas iterum vult quantum intemigo, ideoque immortem fese ostendit.

Hæc indicat Fabula, eruditiores effici homines damno atque periculo.

De Filio ejusdam Senis, & Leone.

FILIUM senior quidam habebat unicum genitissi animus & canum venaticorum amatorem; hunc per quietem viderat à Leone trucidari. Teritus igitur, ne fortissimum hoc aliquando sequeretur eventus, extruxi domum

omum quandam politissimam, & laquearibus à fenestris
lancenissimam. Illuc inducens filium assiduus illi custos
igdærebat; Depinxerat enim in domo ad delestatio-
rem filii omne animalium genus; in quibus & Leonem.
adolescens hæc inspiciens, eo amplius molestiæ contra-
ebat. Quædam autem vice propius stans Leoni, in-
sulit, O truculentissima fera, propter inane somnium pa-
pæs mei in hac domo asservor, velut in carcere; quid ti-
fi faciam? Et hæc dicens, manum parieti incusit ocu-
vum Leonis eruere volens; & in clavo, qui illuc latebat,
ocendit. Quâ ex percussione manus emarcuit, succre-
taque sanies ac febris subsecuta est, brevique tempore
molescens est mortuus. Ita Leo adolescentem occidit,
uahil adjuvante patris sophismate.

*Hæc Fabula innuit, quæ vertura sunt, devitare posse
ninem.*

De Calvo crines externos gerente pro nativis.

Alvus quidam mentitos crines gerens, dum equo
tum vehebatur, ecce! ei validior ventus illos de capi-
busstulit. Risus statim magnus à circumstantibus exci-
avatur, & ille mutuo risu illis inquit; Quid mitum si
ntes qui non erant mei à me recesserunt? Illi quoque
recesserunt qui mecum fuerant nati.

*Hæc Fabula indicat, nos non debere mærere ob amissas opes.
Unde enim nascentes à natura non accipimus, non potest no-
ste m perpetuo manere.*

ÆSOPI FABULATORIS
clarissimi Apologi, è Greco Latini
facti, per Rimicium.

ARGUMENTUM

AESOPUS Fabulator clarissimus, natione, in qua Phrygius, fortuna vero seruus, fuit colore niger, facie supra modum deformis. Is quia beneficis suorum in hospites fuit, dea hospitalitatis in somnis sibi afflens lugit, est loquaciam (num ab initio blatero fuit) sapientiamque ac variarum Fabularum inventionem; que porro Fabulae, parum conducunt mortalium vitae. Nam animalia brutalia agere ea quae hominum sunt actiones; quas ita oculos ponit, ut audentium animos incitet ad virtutem; nulli sunt hominum mores, quos in brutis fingendo ipse non aperit. Has igitur Fabulas si quis rite gastaverit, quam viam secundum quaque vitare debet, in privatis publicisque negotiis facile compcriat. Nam imprimis Fabulam narrat, cumque Fabula significat compendiosum exponit; atque ordinem phabeti in Greco secutus, qui in Latino sermone servari potest, hinc sumit initium.

Item 6. INOR
De Aquila & Vulpes.

Aquila & Vulpes, constituta inter se amicitia, in proximo habitare constituerunt, firmiorem amicitiam ex frequenti conversatione fore putantes. igitur Aquila nidum alta super arbore instituit: Vulpes vero artem prope, inter dumeta catulos collocat. Una igitur dierum cum Vulpes latibulum egressa pastum catulorum quæreret; Aquila & ipsa cibi indiga in latibulum deiens Vulpis catulos attirivit, ac pullis suis comedens præbuit. Vulpes reveniens, cognita filiorum misericordia, valde tristata est; & cum Aquilam ulcisci posset, quia quadrupes existens volucrem persequi paterat, quod unum miseris ac impotentibus dat.

Aqui

Aquilam exfecratur, ac mala sibi imprecatur; tantum in odium violata vertitur amicitia. Contigit igitur illis diebus iuri caprum immolari, cuius frustum una cum carbonibus accensis Aquila arripiens, susulit ad nidum; sed vento vehementius spirante, nidus, qui ex oeno ac materia exili aridaque confessus erat, incenditur. Aquæ pulli flammarum sentientes, cum volare adhuc nequient, humi decidunt. Vulpes confessim illos arripiens, non Aquilæ conspectu devorat.

Fabula significat, quod qui amicitiam violent, quemvis eorum quos læserint ultionem declinent, Dei supplicium non amen effigient.

De Aquila & Corvo.

Aquila celsa ex rupe devolans, agnum ex ovium grege arripuit; quam rem cum corvus conspicatur, mulatione motus vehementi cum strepitu ac stridore evolat in arietem, atque angues in arietis vellus ita implicat, ut inde se jam motu alarum explicare non possit. Hunc pastor cum ita implicitum videt, accursus, corvum comprehendit, atque alarum pennis incisis heris suis pro ludibrio dedit. Vetus enim cum quisam, corvum rogabat, quemnam volucris esset: corvus. Prius quidem, quoad animalium Aquila fui, nunc vero Corvum esse certe cognosco.

Fabula significat, quod qui supra vires quippe audet, solum efficit, quod in adversa sepius incidit, ac se vulgo licetum exhibet.

De Aquila & Scabrone.

Aquila leporem persequebatur. Lepus consilii inops, cum tempus obtulit, scabronem videns ab eo auxiliis imploravit, cui scabro pollicitus est tutelam custodiam suam. Deinde cum aquilam appropinquantem. Scabro conspicatur, eam precatur, ne suum pietatibz sibi servum. Aquila Scabronis patitatem contumens, coram eo leporem exedit. Verum Scabro suæ injurie

injuriæ memor, ubi aquila nidificaret, observat: ecce aquila ova parit. Scabro alis elatus ad aquilæ nidum volat, atque ova devolvens ad humum dejicit. Aquila ova jacturam ovorum mœrore concitata, evolat ad Jovem (est enim ales deo illi sacrata) ac locum ad pariendum sibi tutum dari precatur. Jupiter illi concedit, ut cum tempus adest, ejus in sinu pariat ova. Hoc Scabro prævidens, globum è stercore confecit, atque sursum evolans, in Jovis sinum demisit. Jupiter volens è sinu globum excutere, ova aquilæ simul excusit. Ex tunc aiunt aquilam nunquam parere, quo tempore Scabrones existunt.

Fabula significat, quod nullus porrò contemnendus; quoniam nemo est qui injuriam accipiat, quin cum tempus datur se uisceri querat.

De Philomela & Accipitre.

PHilomela cum alta in quercu federet more suo sole canebat. Eam accipiter cibum quæritans, cum in tueretur, repente advolat illamque rapit. At Philomela cum se interituram videret, accipitrem precatur, ut missam faciat, quoniam ad explendum ejus ventrem ipsa satis minime sit, sed pro saturitate sua, ut ad majora aves se vertat, opus profecto fore. Eam accipiter toru conspiciens, ait, Stultus equidem nimium essem, si quem manibus teneo cibum illum dimitterem amplioris spe pastus.

Fabula significat, quod qui omittunt id quod manu tenent, rum majorum spe, consilio inopes ac ratione nimium sunt.

De Vulpes & Trago.

VULPES & TRAGUS sitientes, in quendam puteum descendenterunt; verum enim post potum, cum egressu non inveniret hircus, Vulpes ei comiter ait, Bona sis nimo; nam, quid saluti nostre opus sit, probe anima verti; etenim rectus stabis, ac pedibus anterioribus cibibusque muro adhærebis; tuas ego scapulas cornuaque descendens, cum egressi puteum fuero, te comprehensus, de

accdens hic extraham. Huic caper promptè deservivit. Vulpes suo exultans egressu circa os putei capro eludit. At dum caper illam incusat sibi pacta haud servasse, ei facetè vulpecula inquit; si ea, caper, sapientia præditus es, quo pilorum ornatu isthæc tua barba referta est, non prius in puteum descendisses, quam egressum pensulae vidisses.

Fabula significat, quod homines consilio prædicti rerum finem prius inspiciant, quam dent operam rebus gerendis.

De Vulpे & Leone.

Vulpes, quæ nunquam viderat Leonem, cum illi forte obviasset, adeo pertimuit, ut mortem pene obiret: Rursum illum cum aspexisset, pertimuit; sed minime ut primum. Eum tertio cum intueretur, prope accedens, sicut ausa coram differere.

Fabula significat, quod terribiles usus & consuetudo familiares facit.

De Cato & Gallo.

Catus cum Gallum cepisset, atque causam quæreret quâ eum comedere posset, illum criminare cœpit, quod esset animal turbulentum, qui noctu clamando haud spitteret quiescere mortales. Gallus se excusabat, quod id ageret ad eorum voluptatem, cum ad opera facienda illos excitaret. Rursum Catus ait, Impius es, ac supra modum sceleratus, qui agis continue contra naturam, cum nec a matre, nec à sororibus te abstineas; sed per incontinentiam cum illis te commisceas. Gallus iterum defensebat, quod dominæ suæ quæstū: gratia id quoque ageret. Enim vero ex hujusmodi coitu gallinæ pariunt ova. Tunc inquit Catus, Excusationibus licet abundes, ego tamen ejunare hæc intendō.

Fabula significat, quod qui prævius existat natura, cum se vel delinquere animo proposuit, quamvis causa defit prætextus, à prævitate tamen non deficit.

De Vulpes sine Cauda.

Vulpes ut è laqueo evaserat abscissâ Caudâ cum pudore vitam sibi mortem putaret, excogitavi alias dolo inducere Vulpes, ut sub communis commode specie sibi singulæ Caudam abscinderent, ut sic suum dedecus levaret. Itaque ad unum Vulpibus congregatis suadet ut Caudam sibi absindant; differens, Caudam nomi modo dedecori Vulpibus esse, sed oneri gravi atque incepto. E Vulpibus una ei facetè respondit, Heus soror, si res ita tibi soli conducit, hoc itidem aliis consuere haud æquum est.

Hæc Fabula ad eos spectat, qui sub charitatis specie suum commodum consulendo prospiciunt.

De Piscatore & Smaride pisciculo.

Piscator qui mari rete tetendit, eo Smaridem cepit Pisciculum; qui parvâ adhuc ætate, Piscatorem orabat, ut dum grandis ficeret, atque majorem quæstum ex eo assequi posset; sibi vitam donaret. Huic Piscatoris lepidè respondit, Ego quidem mente carerem, si quod minimum mihi est lucrum, id dimitterem amplioris spe quæstus.

Fabula significat, quod certa pro incertis, quamvis in eis magna insit spes, stultum esset dimittere.

De Vulpes & Rubo.

Vulpes cum sepem quandam ascenderet, ut periculum vitaret quod sibi imminete videbat, rubum manibus comprehendit, atque volam sentibus perfodit & cum graviter saucia ficeret, gentens inquit Rubo, Ut me juvares cum ad te consugerim, tu deterius me perdidisti. Cui Rubus, Errasti, Vulpes, ait, quæ pari dolo me capere putasti, quo cætera consuevisti.

Fabula significat, quod stultum est implorare auxilium aribus, quibus natura datum est obesse potius quam prodesse.

De Vulpè & Crocodilo.

Vulpes & Crocodilus de nobilitate contendebant. **C**um Crocodilus multa pro se adduceret, & supra eum se jaetaret de splendore progenitorum suorum; **V**ulpes ei subridens, ait, **H**eus, amice, et si hoc tu quicunx non dixeris, ex tuo corio clare appetet, quod omnis tunc annis tuorum splendore fuisti denudatus.

Fabula significat, quod homines mendaces res ipsa potissimum scollit.

De Vulpè & Venatoribus.

Vulpes venatores effugiens, ac per viam currendo, jam defessi, hominem casu reperit lignarium, quem gat ut se quoquo loco abscondat. **I**lle tectorium endit. **V**ulpes illud ingrediens, in angulo quodam se piscocondit; adiunt venatores, lignarium, si Vulpem videant, regant. **L**ignarius verbis quidem se vidisse negat, exiit vero, ubi Vulpes latebat, locum ostendit. **V**erum eorum venatores re haudi percepta statim abeunt. **V**ulpes eod illos abiisse prosoicit, tectorio egrediens, tacite receperit. **L**ignarius Vulpem criminatur quod cum salvam erit, nihil sibi gratiarum agat. **T**unc Vulpes se continxens, illi tacite ait, **H**eus amice, si manuum opera, mores verbo similes habuisses, meritas tibi persolvebras.

Fabula significat, quod homo nequam et si bona pollicetur, cu la tamen & improba praestat.

De Gallo & Perdicæ.

Allos contumiles cum quis domi haberet, quam eum merat perdicem illis compascere permisit. **S**ed in Galli illam infestarent, rostrisque percuterent, ardix ea in uestia vehementer perdoluit; putans, quia vena nec ex eo genere esset, eas sibi inserti injurias; illos deinde cum invicem contantes conspiceret per-

dix,

dix, amotâ animi perturbatione, ait, De cætero quidem
haud tristabor posteaquam inter eos odiosa certamin
cerno.

*Fabula significat, quod homines sapientia prædicti, moderat
animo ferunt injurias ab illis vel maxime sibi illatas, qui n
sibi nec suis parcere scinut.*

De Vulpे & Larvæ.

Vulpes citharœdi domum ingressa, dum, quæ don
parata sunt, sagaciter explorat, larvæ caput repe
rit arte industriosâ compositum, quod manibus capie
ait, O quale sine cerebro caput!

*Fabula significat, quod omnes corpore decori, condem anim
non habent pulchritudinem.*

De Homine & ligneo Deo.

HOMO quidam Deum ligneum domi habens, eu
orabat ut boni quidpiam sibi tribueret: sed qua
to magis orabat, tanto res domi angustior erat: Demu
ille concitus ira Deum cauribus prehensis rapit, & capi
parieti illidit. Excusso igitur, capite, multum auri ex
liit, quod Homo colligens, ait, Perversus nimium a
que perfidus, qui dum in honore te habui nihil equiden
profuisti; percussus vero & verberatus, boni plurimi
contulisti.

*Fabula significat, quod homo nequam si quando prodest, tru
efficit vi coactus.*

De Cane ad cœnam vocato.

VIR quidam, cum cœnam opiparam parasset, amicu
quendam domum vocavit, ejus queque canis cane
alterius ad cœnam invitavit. Is domum ingressus cu
tantum dapum videbat et apparatum, latus secum ipse ad
Hodie porro ita me explebo, quod die crastino comedet.
non indigebo; hisq; dictis motu caudæ applaudit. Cog
vero conspicens, tacitus per caudam cepit, atque illu
sæpius rotans, per fenestram projicit. Ille attonitus hui
et b.

argens, dum clamando aufugit, cæteri canes ei occurrunt, atque rogant quād opiparē cœnaverit? ac ille inquens, ait, ita potu & dapibus me explevi, quod cum verim, viam non vidi.

Fabula significat, quod quibus rebus quis doliturus est, ne illis lœtari non debet.

De Aquila & Homine.

Quilam homo quidam cum cepisset, pennis alarum ei evulsis, inter gallinas morari dimisit. Eam deinde quidam mercatus, pennis alas denuò munit: cum aquila volans, leporem capit, fertque illum benefactorē.

Quam rem conspiciens vulpes, homini ait, Nolite aquilam, uti prius hospitio habere, ne ceu leporem quæ venetur. Tum homo aquilæ item pennas evulsit. *Fabula significat, quod bene facientes sunt quidem remunandi, improbi verò omni studio vitandi.*

De Viro Agricola.

Omo quidam agricultor existens, cum finem vitæ sibi adesse cognosceret, cuperetque filios in agricultu- m cultu fieri peritos, eos vocavit atque inquit, Filii, ab è vita decedo, bona mea in vinea confita sunt omnes. Illi post patris obitum, putantes in vineâ thesau- rum verum reperire, assumptis ligonibus, marris ac dentibus vineam funditū effodiunt, nullumque the- rum inveniunt. Verum enim vinea, cum probe ef- fata foret, longè plures solito fructus produxit, atque os divites fecit.

Fabula significat, quod labor assiduus thesaurum pa-

De Carbonario & Lotore.

Arbonarius lotorem quendam rogavit, ut quād pretio conduixerat domum secum pariter conhab- et. At lotor rem aliàs expertus, ait, Id conducibile

dix, amotâ animi perturbatione, ait, De cætero quidem
haud tristabor posteaquam inter eos odiosa certamin
cerno.

*Fabula significat, quod homines sapientia prædicti, moderat
animo ferunt injurias ab illis vel maxime sibi illatas, qui ne
sibi nec suis parcere scinut.*

De Vulpे & Larvā.

Vulpes citharœdi domum ingressa, dum, quæ don
parata sunt, sagaciter explorat, larvæ caput repe
rit arte industriosâ compositum, quod manibus capie
ait, O quale sine cerebro caput!

*Fabula significat, quod omnes corpore decori, eandem animi
non habent pulchritudinem.*

De Homine & ligneo Deo.

HOMO quidam Deum ligneum domi habens, eu
orabat ut boni quidpiam sibi tribueret: sed qua
to magis orabat, tanto res domi angustior erat: Demu
ille concitus ira Deum cruribus prehensis rapit, & capi
parieti illidit. Excusso igitur, capite, multum auti ex
liit, quod Homo colligens, ait, Perversus nimium ab
e que perfidus, qui dum in honore te habui nihil equiden
profuisti: percussus vero & verberatus, boni plurimum
contulisti.

*Fabula significat, quod homo nequam si quando prodest, ruru
efficit vi coactas.*

De Cane ad cœnam vocato.

VIR quidam, cum cœnam opiparam parasset, amicu
quendam domum vocavit, ejus quoque canis cane
alterius ad cœnam invitavit. Is domum ingressus cu
tantum dapum videret apparatus, lætus secum ipse
Hodie porro ita me explebo, quod die crassius coquendus erit.
non indigebbo; hisq; dictis motu caudæ applaudit. Coqu
vero coquspicens, tacitus per caudam cepit, atque illi
sæpius rotans, per fenestram proiecit. Ille a tenacissimis hunc

ergens, dum clamando aufugit, cæteri canes ei occurserunt, atque rogant quād opiparē cœnaverit? ac ille inquens, ait, ita potu & dapibus me explevi, quod cum verim, viam non vidi.

Fabula significat, quod quibus rebus quis doliturus est, nō illis lœtari non debet.

De Aquila & Homine.

Quilam homo quidam cum cepisset, pennis alarum ei evulsis, inter gallinas morari dimisit. Eam deinde quidam mercatus, pennis alas denuò munit: cum aquila volans, leporem capit, fertque illum benefactorē.

Quam rem conspiciens vulpes, homini ait, Noli aquilam, uti prius hospitio habere, ne cœu leporem què venetur. Tum homo aquilæ item pennis evulsit. *Fabula significat, quod bene facientes sunt quidem remunandi, improbi verò omni studio vitandi.*

De Viro Agricola.

Ormo quidam agricultor existens, cum finem vitæ sibi adesse cognosceret, cuperetque filios in agriculturam cultu fieri peritos, eos vocavit atque inquit, Filii, aperte vita decedo, bona mea in vinea confita sunt omnia. Illi post patris obitum, putantes in vineâ thesaurum verum reperire, assumptis ligonibus, marris ac lentibus vineam funditū effodiunt, nullumque thesorum inveniunt. Verum enim vinea, cum probe effusa foret, longè plures solito fructus produxit, atque os divites fecit.

Fabula significat, quod labor assiduus thesaurum paret.

De Carbonario & Lotore.

Arbonarius lotorem quendam rogavit, ut quād pretio conduixerat domum secum pariter conhaberet. At lotor rem alijs expertus, ait, Id conducibile

haud mihi esset: Nam quæ albificarem, ea omnia a bonum favillis ipse maculares.

Fabula indicat, quod res naturâ dissimiles stare sibi in commode non possunt.

De Vulpes esuriente.

Vulpes ingenti fame concita, cum quodam in te-
rio canis frustum ac panem repositum perspic-
ret, tectorium ipsum intravit, atq; tantum comedit quoniam
ad ingentem tumorem ventrem distendit: & cum de
nimia ventris tumefactione indè egredi nequiret, tumope
gomebat. Ejus gemitum vulpes alia transiens illac, ceter
audiret; illoc accedit rogatq; quidnam gemeret? deinceps
causam gemitus edocta, lepidè ait, Iste manendum in
usq; dum eo tenuis efficiaris, quanta eras cum intraver-
nam eo pacte facile egredieris.

*Fabula indicat, quod nihil est tam durum, quod tempore
non dissolvat.*

De Piscatore quodam.

Discator quidam piscandi inexpertus, tibiis ac reti in-
sumptis juxta maris littus accedit, atq; saxo quodam super existens, imprimis tubicinare cœpit; pura
cantu se pisces facile esse capturum: verum cantu cum
nullum consequeretur effectum, depositis tibiis, rete,
mare demisit, ac pisces cepit perplures. Sed cum ex rufa
pisces extraheret, atque eos saltantes perspiceret, ne
insulè ait, O improba animalia, dum ad tibiam cecidit
saltare nolauistis: nunc quia canere cesso, saltus da-
assiduos.

*Fabula indicat, quod omnia probe fiunt, quæ fiunt tesc-
pore suo.*

De Piscatoribus quibusdam.

Discatores pescatum profecti, diuque pescando
fessi, fame præterea & mœstre, quod nihil
pissunt, confecti, cum abire decernunt, ecce! pisi-
quidam aliam fugiens se insequentem, in naviculam se

Illum piscatores admodum læti comprehendunt,
in urbem reversi grandi pretio vendunt.

*Fabula indicat, quod frequentius fortuna id exhibet
d'ars efficere non potest.*

De viro inope & infirmo.

Omo quidam pauper cum ægrotaret, Diis vovit,
quod, si ab eo morbo liberaretur, boves centum
quoniamaret. Quod dii experiri volentes, sanitatem illi
reddunt. Liber igitur à morbo cum boves, quia
pauper, non haberet, ofta boum centum collegit, eaq;
altare deponens, lepidè inquit, Ecce quod vovi
vobis nunc persolvo. At Dii illum ulcisci volen-
tia in somniis ei assistunt, atque inquiunt, ad maris lit-
ræ ergo, ibi enim in loco semoto auri talenta centum
series. Ille expergefactus, somnii memor, dum per-
littus, incidit in latrones. Captus itaq; eos ro-
bit, ut se missum facerent, quoniam mille auri talen-
ta solveret eis.

*Fabula indicat, quod Homo mendax Deos & homines
tum contemnit.*

De Vulpे & Pardo.

Vulpes cum Pardo de pulchritudine contendebat;
cùm varias corporis notas pardus sibi duceret de-
te, vulpes ei comiter ait, Ego quidem longè formo-
rum judicanda, quæ non corpus, sed animum variis
habeo notatum.

*Fabula indicat, quod decor mentis est potior omni cor-
da ornatu.*

De Piscatoribus quibusdam.

Piscatores quidam mari rete trahebant: quod cum
grave esse sentirent, lætitia gestiunt, putantes mul-
tis habere irretitos. Sed ut rete in terram traxe-
runt, pisces quidem paucos, saxum verò ingens rei in-
tum perspiciunt, longè tristantur. Quidam ex
situ jam grandis, non inurbane sociis inquit, Ani-
mæ quietis; quippe lætitiae soror est mœstia.

Oportet enim casus prospicere futuros, illiosque ut laus quis ferat, persuadere sibi se venturos.

Fabula significat, quod qui reminiscitur sortis humanæ, in adversis minimè frangitur.

De Rana Regem petentibus.

Ranæ mœrentes quod sine rege forent, Jovi supplicatum oratores mittunt, ut regem sibi daret. Jupiter earum simplicitatem cognoscens, lignum in suum medium dimisit. Quod cum in stagnum cecidit, sonus supra modum terruit ranas. Quæ cum ligem esse noverunt, rursus Jovi supplicatum mittunt, ut regem vivum, haud mortuum, sibi dederat. Jupiter earum precibus motus, hydram illis dedit in regem. Indies cum ranas devoraret, tertio Jovem ranæ perturbat ut regem sævum atque immanem ab eis amovet. Tunc Jupiter inquit, Quem tot precibus regem existis eum vobis perpetuum habetote.

Fabula significat, quod sepe ea precamur, quæ trâsse postea nos pœnitent.

De Catâ in feminam mutatâ.

Cata quædam speciosi cuiusdam adolescentis a capta, Venerem oravit, ut eam in hominem mutaret. Venus illius miserta, in formam hominis eam tavit; quam cum longè speciosa esset, amator domini subito adduxit. Sed cum in cubiculo simul sederet, Venus experiri cupiens, si mutatâ facie mutasset & res, in medium constituit murem: quem cum illa spexit, oblita formæ, & amoris sui, murem ut caput persecuta est. Qua super re Venus indignata, dianam in priorem catæ formam mutavit.

Fabula significat, quod homo nequam, licet personam petet, mores tamen retinet eosdem.

De senectute mortem vocante.

Enex quidam lignorum fascem super humeros ex nemore portans, cum longâ viâ defessus esset, fascem deposito mortem vocavit. Ecce ! mors advenit, usamq; quamobrem se vocaverat, rogit. Tunc senex hunc lignorum fascem super humeros imponeres, ait. *Fabula significat, quod quisquis vita cupidior est, licet mil- subiciatur periculis, mortem tamen semper devitat.*

De Muliere & Medico.

Mulier anus cum ophthalmiam pateretur, medicum ad se curandum accersit, certum pretium ei dare promittens si eo morbo curaretur ; si vero non liberaretur, nihil ei debere pacta est. Medicus vero quoties illam curatum, toties quippiam è domo clam exportabat. Mulier igitur ophthalmiam curata, cum nihil suarum rerum domi esse perspiceret, medico mercedem pactam retentienti solvere denegat. Quamobrem vocata in judicium, pactum quidem non denegat ; sed se curatam Ophthalmiam esse id vero pernegat ; aiens, cum cæca eram, homum multa supellestile refertam videbam ; nunc um video, ut medicus ait, nihil rerum domi esse percipio.

Fabula declarat, quod homines avaritiae dediti, sibi metuimus contradicunt.

De Agricola & Canibus.

Agricola quidam magnitudine hiemis in suburbanis se locavit. Sed cum alimonia sibi deficeret, capris & ovibus primum vesci cœpit, cum vero indies magis eviret hyems, bobus quoque non pepercit. Quod facilius cum animadverterent canes, invicem verba faciunt ; Quid hic stamus ? inquiunt ; cur mortem nobis incumponentem non fugimus ? Putamusne cum nobis parcere volunt, qui alimoniæ gratia boves jugulavit ?

Fabula significat, quod eos fugere debemus, qui in chrysostomis crudeliter se gerunt.

De Agricolâ & Filiis.

Agricola quidam complures habuit filios, continuo seditione discordes, ac ejus admonitiones perpetuo negligentes. Cum forte una domi omnes sedere recesserunt, pater virgarum fascem coram deportari, atque natos cœpit hortari ut integrum fascem disrumperent. Cum igitur fascem cum totis viribus frangere non posse, genitor præcepit, ut soluto fasce singulatim frangerent virgas. Cum quisque facile hoc perficeret, tumultu silentio pater aiebat: Si quando animis idem servatis, nati mihi charissimi, nec ab inimicis superari poteritis: sed si inter vos seditiones servabitis, qui volet, facile vos perdet.

Fabula significat, quod fortior est unio, quam sedatio, quæ est imbecillus.

De Muliere & Gallina.

VIdua quædam mulier gallinam habuit, quæ die quilibet parturiebat ovum: putavit mulier more ingenii humani (quod sitis habendi semper sollicitat) gallinam illam die bis paritaram, si plus spelæ tradere soleat. At gallina pluri alimoniam pinguior facta, id unum desit parere ovum. Sic mulier ex quo magis lucru queritabat id cæca augendi cupiditate amisit.

Fabula significat, quod plurium cupiditate rerum praesens quandoque deperditur quæstus.

De Homine à Cane morsi.

Homo quidam, cum eum canis momordisset, summo cum studio sciscitabatur a quo sanari posset. Quidam ei obviā faciūs, atque de medico rogaçus, ait: Si vis, amice, fieri sanus, non est tibi opus medico; Nam si canis qui te momordit, a vulnera lingua sanguiner terget, ista curâ nihil potius reperi potest. Alter arr

ens, venustissimè inquit, Si hujusmodi utar remedio
dies magis ac magis à canibus mordebor.

Fabula significat, quod ab hominibus nequam incom-
pta per commodis, & mala pro beneficiis retribui so-
redit.

De duobus Amicis & Visa.

A Mici duo dum rus viarent, ursa eis obviām occur-
rit, quā prospectā, alter eorum territus, ut se sal-
fraret, continuo arborem ascendit: alter cum ursæ viri-
tus se posse obsistere dubitaret, uti mortuus humili jicuit
supius, retinens flatum atque anhelitum. Cum nec
se aut naso respiraret, ursa eum exanimatum existimans
et, oīi: (dicunt enim à cadavere ursas omniō abstinere.)
alter deinde ex arbore descendens, quid in aurem ei di-
seret ursa, socium rogavit. Ille urbano sermone re-
spondit, Admonitus sum ab ursa, ut cum hujusmodi a-
amicis non profiscar amplius.

Fabula significat, quod eorum amicitia colenda non est,
qui cum est opus, amicis subsidia denegant.

De Adolescentibus duobus & Coquo.

A Dolescentuli duo æquis sumptibus carnes coemerunt
& curatum coquo tradiderunt. Obiter coquus
cum aliis vacat negotiis, alter juvenum carnes eas clan-
dūm accepit, ac socio tradidit. Coquo deinde carnes
quæritanti qui acceperat, se haud habere jurat: qui ve-
lo habebat se non accepisse jurabat. Coquus percepto
venum dolo, ait; etsi fallor euidem à vobis, per quem
erò juratis, res ista non latebit. Deum.

Fabula indicat, nullum scelus posse latere Deum.

De duobus Inimicis.

D Uo quidam gladiatorio animo inter se inimicitiis
habentes, unā in navi navigabant. Et cum alter
terum eodem in loco stare non patere ut, unus in
uppi, alter in prorā consedit. Oīi autem tempesta-

re, cum navis periclitaretur, qui in prora sedebat, ratione
navis gubernatorem, quæ pars navis submergi prius
heret, & cum gubernator puppim dixisset; ait ille
Mors mihi modò molesta minimè est, si inimicum meum
prius mori perspicio.

Fabula significat, quod inimicus ut inimicum perdat, ipsum perdere saepius eligit.

De Cannâ & Oliva.

Quarum esset fortior, durior, & magis resistens canna & oliva invicem contendebant, Oliva calante humilitatem objiciebat, eò quod ventis facile cederet. Huic dicto unum arundo haud reddidit verbum. Pacie post turbine vehementi aspirans ventus radicis evulsa olivam totis viribus sibi obssistentem. At canna flatu se inclinans salutem facile est assecuta.

Fabula significat, quod potentioribus sine controversia est in tempore gerendus.

De Vitula & Bove.

Vitula cum bovem arantem perspiceret, illum posse, quæ nihil agebat, contempserat. Sed cum immolationis affuit dies, bos quidem missus, vitula autem immolaretur retenta est. Quam rem bos cum contigerat, subridens ait, Heus vitula, ideo non laborabas immolareres.

Fabula significat, quod otiosis & nihil agentibus pericula queque imminent.

De Puer & Fortuna.

Cum puer quidam juxta puteum dormiret, Fortuna illuc accedens, illum excitavit, inquiens, Surge hinc ocyus abi; quippe in puteum si caderes, non am in scientiam, sed me Fortunam omnes accusarent.

Fabula significat, quod sapienter in periculum culpa nos insurrimus, deinde abs re fortunam accusamus.

De Muribus & Cato.

Domine quipiam quod perplures forent mures catus præsentiens, illuc accessit, atque nunc unum nunc illum capiens, complures interimendo comedit. Verum mures cum se indies consumi perspicerent, ad unum coleti inquiunt secum, de cætero inferius non est descendendum, si nolumus perditum iri omnes, sed hic superius manendum, quod catus ascendere non potest. At Catus consilio murum percepto, simulans se mortuum esse, posterioribus pedibus se ad palum suspendit, qui fixus parvus erat. E muribus quipiam deorsum acute perspiciens, ut catum cognovit, haud infacetè ait, Heus amivore, si te felem esse certò scirem, deorsum minime deatiscenderem.

Fabula significat, quod vir prudens, semel si fallitur, se a suis & simulatis hominibus non amplius fudit.

De Simia & Vulpes.

Aliud brutorum animalium concilium, simia ita aperte posite saltavit, quod omnium ferè consensu rex statim fuit creatus. At Vulpes invidens ei, ubi viderat in carnibus laqueo in foveâ sitas, illuc simiam ut duxit, inquit ad eam, Hic Thesaurus absconditus est, qui ex lege spectat ad reges: quare cum tuus ex lege sit, tute ipsa capias illum. Simia vulpis suasu illuc temere accedens, ut se captam laqueo sensit, vulpem acriter accusat, quæ dolose deceperat. Ei vulpes haud illepidè ait, Heus stulta, quæ, cum fortuna te extulisset, dominari cæteris jam te putabas dignam.

Fabula significat, quod qui temere aliquid aggreditur, temere in periculum incidit, ac vulgo ridiculus est.

De Cervo & Leone.

Cervus vehementi siti cum vexaretur, ad fontem proficiscitur, dumque potat, suam in aqua perspiciens umbram, valde lataum est magnitudine coram

cornuum, & ramositate; deinde pedes & crura perspicieus, nimium tristatus est. Hæc dum animo veru ecce leo appetet, ac cervum persequitur. At Cervi fugam arripiens leonem per campos longè anteibat, (di cunt enim, cervorum vires consistere in pedibus, ac l onis in animo stace robur.) Quousque igitur leo per campos secutus est cervum, cum assequi non potuit, can vero contigit cervum nemus intrare, ubi cornibus ad ramos implicitis cum fugere non posset, à leone captus cum se moriturum videret, heu me miserum, inquit qui cornibus gavisus, ipsis cornibus pereo!

Fabula significat, quod que putamus nobis profutur ea nobis sapienter obsunt.

De Agricola & Pelargo.

Agricola laqueos in agro tetendit, ut grues & anseres venaretur qui sita sua continuò depascebant. A simul cum illis venatus est pelargum, qui pede tentus roget agricolam, ut cum solvet miseriq; faciat, cum non sit grus, nec specie anser, sed pelargus avium piissimus, qu parentibus semper deservit nec illos in senecta deserit unquam. At agricola subridens, ait, Quæ dicas haud fugiunt; nam qui sis probe teneo. Sed cum his simul capras cum sis, cum his quoque simul est moriendum.

Fabula significat, quod qui cum improbis quopiam apprehenditur criminis, pari pena plectitur cum illis.

De Agno & Lupo.

Agnus in domo benè clausa existens, cum lupum a se venientem perspicit, illum convicis & maledicis persequitur. At lupus inquit ei, Non tu, sed locus inaccessibilis mihi convicia dicit.

Fabula significat, quod locis & tempis faciunt timidos perspice audaces.

De Jove & Corvo.

Uupiter, volatilibus regem creare volens, diem concilij avibus indixit, ut qui speciosior esset, rex eis constitue

retu

erur. Quam rem præsentiens corvus, ac suæ deformitatis conscius, pennis aliorum hinc inde collectis se decoravit, ac speciosissimum omnium se reddidit. Adebat dies prefinitus; veniunt ad concilium aves. Jupiter corvum pulchritudinem cum regem avibus creare velleret, id aves indigne ferentes quæque suas à corvo extrahunt penas. At corvus alienis pennis cum esset exutus, corvus, erat, demum remansit.

Fabula significat, quod qui de rebus pendet alienis, illis missis, quisnam ille sit, cuique liquidò patet.

De Tubicine quodam.

Tubicen quidam tubæ sonitu pugnatum ciebat exercitum. Ab hostibus deinde per insidias captus, miserabiliter clamabat, Nè abs re ac frustrè occidere me possitis: Ego quidem non pugno, nec præter tubam quam aliud possideo. Qui eum vinclum ducebant hujusmodi verba contra reddiderunt: Hanc ob rem morte dignior es judicandus, quod cum hostibus manum conseruisse evitans, alios sotiru tubæ ad pugnam hortaris.

Fabula significat, quod graviori pœna digni judicandi sunt, si, cum ipsi injuriam non agunt, alios ad injuriam agendumpellunt.

De Fabro & Cane.

Faber quidam canem habebat, qui, dum ipse ferrum cudebat, continuo dormiebat; cum vero manducat, canis statim surgebat, & quæ sub mensa erant delecta cœu ossa, & alia hujusmodi, sine mora corroderebat. Quam rem animadversus faber, ait ad canem, Heus miser, quid faciam nescio, qui dum ferrum cudo continuo dormis, & segnitie teneris: rursus cum dentes moveas, statim surgis & caudâ mihi applaudis.

Fabula significat, quod socordes & somnolenti, qui ex aliis vivunt laboribus gravi cœsura sunt coercensi.

De

De Mula quadam.

Mula quædam, nimio hordeo pinguis effecta, nim
pinguedine lasciviebat, secum inquiens, Pater
hi equus fuit, qui cursu celerrimus erat, & ego ei p
omnia sum similis. Parum post contigit, quod oppo
tuic mulam quantum potuit currere: sed cum cu
cessavit, Heu me miserum inquit, quæ me equi fili
esse putabam! At nunc memini mihi patrem asinu
fuisse.

*Fabula significat, quod stulti in prosperis seipso
agnoscunt, sed in adversis persæpe suos recognoscunt errores.*

De Thynno & Delphino.

Thynnus, cum eum delphinus persequeretur, mag
elatus impetu ac stridore, à vehementi fluctu
insulam defertur; eundemque in scopulum à fluctu e
dem delphinus, dum se putat capere thynnum, ipse qu
que defertur: Thynnus conversus, cum delphinum e
pirantem animam perspicit, secum ipse ait, Mors mi
molesta admodum non est, ex quo mortis autorem m
ri simul mecum perspicio.

*Fabula significat, quod quivis adversa levius fert,
adversitatum autores eadem adversitate opprimenti perspicit.*

De Medico & Mortuo.

Medicus quidam cuin quem curaret ægrotum e
mori contigerat, efferentibus funus aiebat, i
ste si se vino abstinuisset, & clysteriis usus fuisset, eu
mori non contigisset. Ex his qui aderant quispiam m
dico haud infacetè ait, Heus medice, ista consilia cu
prodesse quibant, dicenda fuerant: non nunc, cum i
hil valeant prodesse.

*Fabula significat, quod ubi haud prodest consilium, in
tempore dare est sane amicum deludere.*

De Aucupe & Turdo.

Auceps aucupatum calamis viscoque tetendit; & cu
tur dum canere arboris super ramum aspexit, ut eu
caperet.

nim caparet calamos erexit. At inter ambulandum pede
tertio viperam calcavit : morsusque ab ea, cùm jam ob
venenum se deficere præsensit, Heu me miserum inge-
nuit, qui dum alium capere festino, alter ad mortem
ne est aucupatus.

*Fabula significat, quod quæ contra alios facere nitimur
persæpe ab alio ipsi patimur.*

De Castore.

CAstor est Animal quadrupes, qui in paludibus se nu-
trit : ejus testes variis medelis utiles esse dicuntur.
Itaque cum quispiam eum sequitur, seu persecutionis
causam non ignorans. Pedum velocitati fidens quantum
potest fugit, usque quo ad locum, nè videatur, salvus
deveniat ; atque ibi testes excidens, in venatores, cùm
sibi appropinquant, projicit, & isto pacto à venatoribus
se eripit.

*Fabula significat, quod sapiens, ut à periculis se eripiat ni-
hil intentatum relinquat.*

De Puer Oves pascente.

PUer quidam cum oves eminentiori in loco depasce-
ret, sæpius clamabat, Heus, o ! à lupis mihi succur-
rite. Qui circumaderant cultores agrorum, cultum o-
mittentes, ac illi occurrentes, atque nihil esse comperi-
entes, ad opera sua redeunt. Cum pluries puer, id joci
causa fecisset, ecce ! cum lupus pro certo adesset, puer
ut sibi succurratur, serio clamat. Agricolæ id verum
non esse putantes cum minime occurrent, lupus oves
facilè perdidit.

*Hæc Fabula significat, quod qui cognoscitar mentiri, ei ve-
ritatem dicenti postea non creditur.*

De Corvo & Vu'pe.

COrvus, cùm carnium frustum rapuisset, super arbo-
rem quandam resedit. Vulpes eum suspiciens at-
que carnes sibi cupiens, illum arte aggreditur. Stans
igitur

igitur sub arbore corvum laudare coepit, aiens, O quam magna artis est haec! quam speciosa quam venatrix quam formosa, hanc decuit esse avium regem. Nam omnia regia supra alias ei sunt aves, si modo voce haberet. His laudibus corvus inflatus, & dici mutus ha-
valens pati ulcerius, dum magoâ voce crocitat, carni humi decidant. Illas cum vulpis rapuisse, conversa inquit ad corvum, Heus Corve, omnia decora tenes modi-
mente haud careres.

Fabula indicat, quod qui adulatoribus nimium credunt, qui non putant in adversa sepius incident.

De Cane & Lupo.

Canis cum ante aulam dormiret, Lopus superveniens eum statim cepit; & cum ipsum occidere vellet, canis ne eum occideret, rogavit, inquiens, Heus, mi-
lupo, nunc me occidere noli. Nam ut vides, tenui-
sus & gracilis & macilens: sed herus meus nuptias in proximo facturus est, ubi si parum me expectas ego opipare manducans, atque pinguor factus, ero tibi utilior. Lopus his verbis fidem habens, canem dimisit. Paucos post dies lupus accedens, cum canem domi dormientem reperit, stans ante aulam canem rogar, ut sibi promissa praestet. Ecce canis huc rusticè inquit, Heus, lu-
po, si ante aulam de cæstro me reperi eris, haud amplius nuptias expectes.

Fabula indicat, quod sapiens, cum cætitat periculum, ab illo pœna continua erret.

De Corvo ægrato.

Corvus cum ægraret, in tristia regavit, ut pro suâ sa-
nitate Deos precari cura inquietu, Mater, noli plorare, sed Deos oras precare, ut sanitatem nihil restituant. Ea
mater citò respondit, Quæra Deorum tibi fore propitium
puras, cum nullus sit, è cujus artis sacra non rapueris.

Fabula

Fabula significat, quod qui in prosperitate quemvis offendit, in adversis amicum sibi reperiet neminem.

De Cane carnes portante.

Anis ore ferens carnes, ac flumen transiens, cum sub aqua umbram prospexit, putavit alium esse canem qui plus carnium deferebat. Itaque quas ipse ferebat, eas carnes sub aquas ire dimisit, & ut umbram caperet, se moveret; sed carnes & umbram, quæ sane niterant simul perdidit.

Fabula significat, quod cupiditate plus semper habendi, & tenemus ea sæpenumero perdimus.

De Leone & Rana.

Eo, cum ranam magniloguacem audiret, putans aliquid magnum animal esse, se retrovertit, parum stans ranam ex stagno excentem vidit; quam indigendus statim pedibus calcavit, alienus. Nullum amplius te perspiciat animal clamore movebis.

Fabula significat, quod apud verbosos nihil præter linam reperitur.

De Leone sene.

Eo, cum senuisset, nec victimum sibi quærere posset viam machinatus est, qui alimenta haud sibi defensit. Ingressus igitur Speluncam graviter ægrotare jacens simulabat. Animalia illum verè ægrotare putantia vi- andi gratia ad eum accedebant: quæ leo capiens, simulatim manducabat. Cum multa animalia jam occidisset, vulpes, leonis cognitâ arte, aditum speluncæ accedit, leonem quo valeat pacto, exterius stans, rogat: Et leo blande respondens, ait, Vulpes filia, cur non ingredieris ad me? Ei vulpis non illepidè ait, Quoniam, tene mi, animalium ingredientium perplura equidem stigia cerno, sed egredientium vestigia sella. *Fabula significat, quod homo prudens, qui pericula imminentia providet, illa facile devitat.*

De

De Leone & TAURO.

Leo ingentem taurum per insidias sequens, cum prope accessit, eum vocavit ad cœnam, inquietus, A mice, ovem occidi; hodie, tecum, si placet, cœnabis. Taurus leoni morem gerens, ut discubuerat, cum muros lebetes, nec non magnos, & plures obeliscos parato conspiceret, & nullam ovem adesse, è vestigio abiit quem leo abeuntem perspiciens, cur abiret rogavit. Taurus haud inurbanè respondit, Non de nihilo equide abeo, cum instrumenta non ad ovem, sed ad taurum coquendum videam esse parata.

Fabula significat, quod homines prudentes minimè lateant inproboram artes.

De Leone, Asino, & Vulpes.

Leo, asinus & vulpes, conflatâ inter se societate, venatum exeunt; cumque multam prædam cepissent leo asino mandat, ut prædam dividat. Asinus, cum eam in tres partes æquales esset partitus, optionem capiendo sociis dedit. Quam partitionem leo indigne ferens, dentibus frendens, à divisione depositum eum, mandavit que vulpi, ut prædam ipsa partiretur. At Vulpes, illaque tres partes in unam colligens, ac præda nihil sibi seorsim reliquens, leoni omnia tradidit. Tunc leo vulpi ait, Quæ te partiri docuit? Inquit extempore vulpes, Asini perculum id me facere instruxit.

Fabula significat, quod aliorum pericula homines faciunt cauiores.

De Leone cuiusdam Rustici Filiam amante.

Leo cuiusdam Rustici filiam amabat. Illam cuius habere cuperet, patrem virginis rogavit ut sibi nubilem ipsam assentiretur. Et rusticus ait, nullo pacto se assentiretur.

um quod filia bestiæ nubat. Cum illum leo torvè aceret, ac dentibus frenderet, rusticus mutato conpedit, se cupere ei filiam nuptum dare, modo dentes & propulas prius cædat evellatque, quoniam virgo illis re-
valde terneretur. Leo, id postquam præ nimio a-
bige fecerat, rusticum adiens, filiam sibi postulat. At inimicus, leonem cum unguis & dentibus perspicit iner-
atum, arrepto fuste, illum frequens pulsando persequi-
bitur. *Fabula indicat, quod qui inimicus se committit, de facil-
tate.*

De Leæna & Vulpœ.

Exæna cum à vulpe sæpe exprobraretur, quod quolibet
partu unum duntaxat pareret catulum, ait, Unum
e, at pol leonem.

*Fabula indicat, quod pulchritudo hand in copia rerum,
in virtute consistit.*

De Lupo & Grue.

Ipus in gutture osse retento, cum longè cruciaretur, grui pretium obtulit, si illud è gutture extra-
s. et. Grus rostro cùm os è gutture extraxisset, preti-
vissibi promissum expostulat. Ei Lopus subridens, si-
illque acuens dentes, ait, Satis pretii tibi esse deber-
et ex lupi ore caput sine læsione eduxeris.

*Fabula indicat, quod apud improbas gratitudo non par-
petrabitur, si pro obsequio quis detrimentum non re-*

De Lupo & Agno.

Ipus cum agnum invenisset errantem, eum non
cepit fortissimâ manu, sed causam quæsivit, quo
vel injuriâ eum comederet. Igitur agno verba hu-
odi fecit, Tu mihi abunde jam diu intulisti injurias.
cūus gemendo ait, Quomodo id fieri potuit, cum nu-
abime venirem ad luncem? Lopus denuo ait, Agrum
paicendo devastâsi. Agnus inquit, cum denti-

bus etiam caream, id facere nequivi. Lopus rursum aī
Ex meo quoque fonte bibisti. Ei inquit agnus, quo pā
id fieri potuit, cūm aquam ex ætate nondum biberim, se
lac matris cibus & potus adhuc mihi sit? Lopus ðem
irā concitus, ait, Licet tua solvere nequeam argumentum
cœnare tamē opiparē intendo; agnumque cepit, ac
lum manducavit.

*Fabula significat, quod apud improbos ratiō & veri
locum non habent.*

De duobus Gallis inter se certantibus.

Duo galli inter se ruri certabant. Qui gallinarum p
or dux erat, cum ab altero superatus esset, præ
recundia se abscondit. Alter verò victoriā elatus, dom
tectum statim supervolans, vehementi alarum plusu
tuque significat se rivalem suum pugnando superasse
de adversario ferre trophaeum. Dum hæc & hujusma
jactabundus voce crocitat, ecce! aquila cibi indiga
alto devolans gallum unguibus rapit, ac pullis suis in
moniam contulit. Quam rem qui vixtus fuerat g
perspiciens, ceu ex hoste triumphans in publicum ve
ac solus gallinis liberè potitur.

*Fabula significat quod qui prosperis nimium fudit, in ad
sa saepius præceps incidit.*

De Vate quodam.

Foro urbis medio quidam vates cuivis sortem ape
bat futuram: quam ob rem magnā hominum
quentiā stipatus, dum uni & alteri suam aperit sortem
nunciatur, res suas furtim domo esse ablatas; quo
dito, domum curriculo dum abit, quidam ei obvian
tus, Ridicule, ait, cur alios quid esset futurum mo
bas qui tuæ sortis nescius fuisti.

*Fabula indicat, quod homines nequam corrigit
& sua crimina scire negligunt.*

De Formica & Columba.

Formica sitiens in fontem descendit: ubi, dum bibere vult, in aquam cecidit; Columba quædam, super artem fonti imminentem sedens, cum formicam aquis ui conspiceret, ramulum ex arbore rostro continuo agit & sine mora dejicit in fontem: ad quem formica applicans, ex aquis in tutum se recepit: Obiter autem quædam advenit, & ut columbam venetur, calamos agit. Formica id percepiente, pedem alterum momorat. Eo dolore auceps concitus, calamos dit: quorum strepitu territa columba, ex arbore auiens, vitæ periculum evasit.

Fabula declarat, cum bruta in beneficos grata sint, eos esse debere eos qui participes sunt rationis.

De Vitulo & Cerva.

Itulus cervæ aliquando ait, Cùm magnitudine sis major canibus, & pedum celeritate cursu velocior ad pugnam longè cornibus munitior, cuius rei graviter, tantopere canes reformidas? Ei cerva inquit ridens, Quoniam fili, licet quæ dicis omnia possim, canum latratum ferre non possum, sed prætire fugam statim arripio.

Fabula declarat, quod qui natura timidi sunt, apud eos valet hortatio.

De Ape & Jove.

Pes, quæ ceræ mater existit, quondam accedens ut Diis sacra faceret, Jovi donum obtulit mellis, qua rogatione Jupiter lætus, iussit ei concedi quicquid ipsa caretur. Apes igitur rogans, ait, Illustrissime Deus noster, ancillæ tuæ concedere velim, ut quicunque ad tearia pro rapiendo melle accesserit, sis simul ac pueru eum, continuo moriatur. Qua rogatione Jupiter

ambiguus quoniam genus mortalium longè amabat, dum api ait, Satis tibi sit, quod quicunque ad alveum pro rapiendo melle accesserit, si eum pupugeris & punctura stimulum dimiseris, continuò ipsa mortis tibique vita sit ipse stimulus.

Fabula indicat, quod inimicis quandoque mala precanis quæ in nos sàpius vertuntur.

De Musca.

Musca, quæ in ollam carnium deciderat, cum sebrodio suffocari sensit, secum ipsa ait, Ecce tantum bibi, tantum comedi, tantum me lavi, quæ jure satura mori possum.

Fabula significat, quod prudentis est, id patienti afferre quod vitari minimè potest.

De Adolescente quodam & Hirundine.

Adolescens luxuriosus cum bona patris consumpsa solaque vestis remansisset, visa ante tempus hirundine æstatem jam adesse existimans, ipsam quæ vendidit vestem. Sed hyeme denuo ortâ, cum immenso cruciaretur frigore, visa rursum hirundine, quæ frigore moriebatur, ait, O pessima avis, quæ me & pariter perdidisti!

Fabula significat, quod quæ suo tempore non fiunt, eas stare nequeunt.

De Ægroto & Medico.

Ager à medico rogatus quo pacto se habuisset, quam opus esset, se sudâsse respondit. Id bonuissime medicus ait. Secundò rogatus ab eodem, modo se haberet, inquit ægrotus, se vehementi gore suis comprehendens. Id ad salutem fore, dicus quoque ait. Tertio ab eodem interrogatus, pacto se habuisset, inquit ægrotus, se cum difficultate digerere potuisse. Rursus medicus ait, id ad salutem

t, q
num fuisse. Deinde ex domesticis cùm quidam ægro-
vea
&
ria
is tamen di pereo signis.

Fabula significat, quod qui ad voluptatem loquuntur, non
canis aures præstare quisquam debet.

De Lignatore quodam.

Ignator quidam dum juxta flumen Deo Mercurio di-
ca cum ligna cæderet, securis casu decidit in flumen.
Quinto igitur mœtore comprehensus, juxta fluminis ri-
am gemens confidebat. Mercurius misericordiâ mo-
râ lignario apparuit, suique fletûs causam rogavit :
nam simulac didicit, securim auream afferens, utrum
am perdiderat illa esset, rogavit. At eam pauper su-
am esse negavit. Secundò Mercurius alteram detailit ar-
team : quam cùm pauper illi suam quoque esse ne-
ret, postremò Mercurius ligneam sustulit, illam su-
am esse cùm pauper assentiret, Mercurius cognoscens
am esse hominem verum justumque, omnes ei dono-
dit. Accedens igitur ad socios lignarius quid sibi ac-
cerat, aperit ad socios : quorum unus id experiri vo-
is, cum ad flumen accessisset, securim in aquam de-
xit, deinde flens in ripâ consedit. Cujus Mercurius
tûs causam edocitus, securim auream afferens, illâne-
ret quam perdiderat, rogavit. Quam cùm suam esse
eret, Mercurius, cognitâ ejus impudentiâ, & men-
cio, nec auream, nec suam tradidit.

Fabula significat, quod quanto Deus propitior est probis,
ato improbis existit infestior.

De Afino & Jove.

Sinus olitori cuidam serviens, cum parum comedere,
ret, & multum laborare, Jovem exoravit, ut alium
K 3 domi-

dominum sibi mitteret. Itaq; Jupiter mandat ut figu-
ce
veneat. Apud quem asinus cu*m* laboraret in deporta-
do lutum, lateres, tegulas, & hujusmodi, secundò Jovem
precatur, ut alteri deserviat domino. Jupiter iterum
mandat ut coriario venundetur. Cui asinus multo lab-
ore & paucō cibo serviens, Heu me miserum, cum genuis
tu, ait, qui dominos amittens meliores ad deterioros
perveni, apnd quem, ut video, corium meum etiam po-
mortem cruciabitur!

*Fabula significat, quod priores dominos tunc servi deser-
vant, cum deteriores experiantur.*

De Leporibus & Ranis.

Lepores in unum simul convenerunt, ubi cum ex-
miseria ipsorum innata dolerent, gemitentq; quia
vita eis, quam cæteris animalibus, data esset miseria
(quoniam homines, aquilæ, & canes ad mortem eos si-
que persequerentur) decernunt melius sibi fore sem-
mori quam in vita tam miserâ diutius permanere. H
capto consilio, ut se in stagnum præcipitent dum ocy-
tendunt, ranæ quæ super stagni ripa astabant, ut stre-
tum audiunt, in stagnum desiliunt, seque aquis submo-
gunt. Quam rem cum lepus qui præibat conspicat
reliquis ait; State, nam nobis sententia mutanda est
quippe, ut liquidò videtis, animalia quam nos magis
mida reperiuntur.

*Fabula significat, quod cum miser miseriorem aspicit
am aequius miseriā fert.*

De Asino & Eqno.

Asinus, cum equum alimoniam, otio, & diligentia
râ abundare perspiceret, eum longè beatum
commendabat, seq; nimium infelicem dicebat, qui, cu-
multum laboraret, ad saturitatem de paleis haud haberet.
At cum tempus belli advenit, miles armatus equu-
ascendit.

figuratur; ac cum medios decurrit in hostes, equus mortuus per percussus cadit humili prostratus. Quem asinus per-ovem ciens, igitur ejusq; misertus, cui animi sententiam teruuntavit.

lab. *Fabula significat, quod cum paupertate, quæ mater est genitrix, quis convenire debet potius, quam locupletioribus priore videre.*

De Asino & Lupo.

A sinus quidam pede altero sentem calcavit, claudus-lesius que factus, cum lupum ad se venientem conspi-eret, nec fugere posset, miserabilis voce inquit, Heus, upe, demorior equidem è dolore: sed ex quo opus est ut tibi & corvis futurus sim cibus, obsecro, quatenus tuâ benignitate sentem è pede velis extrahere, ut muuereris in extremum sine dolore obeam diem. Dum sentem den-queibus lupus evellit, asinus eum calce percussit. Lupus de-teriorende, naso, fronte, ac dentibus perfractis, Heu me mi-los serum exclamat, jure hoc patior (deplorandoque reite-ferat) qui cum esse coquus medicus esse volui.

rep. *Fabula significat, quod quam quisque novit, in ea se ex-cepit erat arte.*

De Muliere & Gallinâ.

Mulier quædam gallinam habebat, quæ aurea conti-nuit ova pariebat. Putans igitur totam intus auream esse, illam occidit. Sed cum aliis gallinis esse similem reperit, ubi divitem se fore putavit, quem primò quæsum habebat. Cum plus habendi cupiditate amisit.

Fabula significat, quod plus habendi cupiditate, id sæpe perdimus, quod habemus in manibus lucrum.

De Rana & Vulpes.

Rana in palude existens, cæteris animalibus clamando cum profiteretur se medicum esse, pharmacorumque peritam, ei Vulpes venustissimè ait; Qui alios curaveris, cum claudicantem curare te nescias?

Fabula significat, quod alios docere quis non potest id quod hæc didicerit.

De Serpente & Agricola.

Serpens ante agricolæ cujusdam domum lutebras habens cum ab agricelæ filio esset percussus, tam acriter ipsum momordit, quod mortuus ex illo puer repentinus obiit. Hac recognitâ magnus inter parentes gemitus oritur. Tunc pater moerore concitus acceptâ securi serpentem ut occideret, persequitur; vibransque securi ut serpentem percuteret, extremum caudæ ejus abscondit. Deinde volens pacem cum serpente conficere, accepit farinâ, aquâ, sale & melle ad reconciliandum inter amicitiam, vocat serpentem. At serpens sub petra laterali sibilando ait, frustra laboras, bone vir, nam inter nos amicitia fieri non potest: quippe dum me sine cauda aspexero, & tu tui filii sepulchrum, quieti animo effusus nequibimus.

Fabula significat, quod cum injuriarum recens vel maxime existat memoria, odia tolli minimè queunt.

De Gallina & Vulpine.

Vulpes gallinarum tugurium ingressa, cum gallinam nido ægrotantem aspexit, eam rogavit, quomodo valeret. Cui gallina promptè respondit, Meliusculè me haberem, si hinc abires, soror.

Fabula indicat, quod inimicorum presentia nimium effici molesta.

De Viatore.

Viator quidam, cum multam viam viaslet, votum Mercurio vovit, quod si quid reperiret, ejus rei dimidium ipsi offerret. Fortè igitur adinvenit peram amygdalis dactylisque refertam: & cum putaret id esse argentum, peram capiens, amygdalarum nucleos & carnes dactylorum ipse comedit. Deinde templum Mercurii ingressus, atque aram manibus tenens, verbis ridiculis inquit ad eum, Votum, Mercuri, nunc persolvo tibi;

Nam

Nam quas equidem res adinveni, earum tibi offero dimidium, ossa scilicet dactylorum, ac testes amygdalarum.

Fabula indicat, quod avaritia homines deorum efficit con-temtores.

De Leone & Homine.

Eo & homo, cum semel simul viam viarent, ac inter viandum se uterque verbis commendaret, ecce la-ridex occurunt columnæ, in quibus erat incisum, quod homosuffoc aret leonem. Quam Sculpturam ho-mo leoni ostendens, ait, Hic videre licet, quanto homi-nes leonibus ac feris omnibus præstantiores sint, ac ro-bustiores. Ei leo promptè respoudens, inquit, Si apud leones essent, ecu apud homines, qui sculperent, id plures à leonibus homines quam ab hominibus leones suffocatos videres?

Fabula significat, quod homines jactabundi fingunt se si fecisse quæ facere nunquam tentarunt.

De Vulpes quadam.

Vulpes cum Racemos uværum plenos ac jam mature-scentes peripiceret, cupide de illis manducare, omnem viam machinata est, quâ illos comprehendere posset. Sed cum omnem viam frustrâ tentâisset, nec de-siderio satisfacere quivisset, mœstitudinem vertens in gau-dium, ait, Racemi illi adhuc nimium sunt acerbi.

Fabula significat, quod prudentis est fingere se nolle, quæ se consti-qui non posse agnoscit.

De Puer & Scorpione.

Puer quidam ruri venabatur locustas; & cum scorpi-onem capere veller; scorpio, simplicitate ejus cog-nitâ, ait ei, Heus puer, dege in pace, ac manum absti-ne, si non vis totus perire.

Fabula significat, quod qui in utramque partem cogitat, quæ sequi & vitare debeat, probet tenet.

De

De Venatore & Pér dice.

VENATOR quidam cum quam ceperat perdicem occidere velle, perdix gemens hujusmodi verba feci ad eum: Heus perdicum auceps, si me missam feceris ac vitam condonaveris, alias per plures conducam tibi perlices. Ei auceps appositiè respondit, Nunc eo i magis occidi dignam iudico, quod amicos per insidia perdere polliceris.

Fabula significat, quod, qui sibi charos perdere dolo querit, is præceps in periculum incidit.

• De Lepore & Testudine.

TESTUDO, cum ejus pedes lepus derideret, subridens inquit ad eum, Si periculum in cursu feceris, quoniam tu velocior sum, liquidò cognosces. Cui lepus ait Te profecto fugit, quid mihi valeant pedes, sed judicem eligamus, qui cursum & terminum nobis definiet. Ignei eligunt vulpem, brutorum omnium sagacissimum quæ & locum, & cursus terminum constituit. Testudo omni segnitie ac negligentia semota iter accipiens, hau quievit donec ad terminum pervenit: lepus vero pedibus fidens, ubi paulum quievit, somno excitatus, quantum pedes valuerunt, ad terminum cucurrit: ibique cum testudinem quiescentem reperit, se cum rubore satetur à testudine superatum.

Fabula significat, quod studio & diligentia non corpori viribus, res vel maximæ conficiuntur.

De Salice & Securi.

SECURIS cum salicem cæderet, ex eâ ipsâ cuneos feci quibus salicem facilius funderet. Quam rem præsepiens salix, gemens, ejulansque ait, Non tantum de secgi queror, quæ hominum manibus me scindit, quantum de cuneis, qui fiunt ex corpore meo.

Fabula significat, quod in adversis, non veri amici ieiiores amicis, quam inimici sepius redduntur.

De Puer quodam & Matre.

Puer quidam è ludo literario librum socio clam auferens, suæ matri tradidit illum : quem mater cum libenter accepisset, nec filium castigasset, rursus puer alteri vestem clam abstulit, atque matri quoque detulit. Quam cum mater etiam libenter accepisset, puer castigatione carens, cum plura indies, ac majora accrescentibus annis furaretur, demum publicè captus, ceu furti reus, per quæstores publicè damnatus est mortis. Sed cum ad locum justitiæ duceret, eumque mater gemebunda sequeretur, impetrata venia ut matri ad aurem utrum loqui verbum liceret, ad eam conversus, atque os; auri matris adhibens uti quipiam secreti dicturus, aurem dentibus ei abscedit. Mater verò præ dolore exclamans, mala ei impreca ur. Tunc qui eum ducebant, cum supra modum criminabantur, non solum furti, sed quod tam impius fuerit in matrem. Ille absque rubore inquit ad eos, Nemini vestrum sit mirum quod autem matris dentibus abscedi; ipsa enim hujus meæ perditionis autor est & causa. Quippe si me castigasset cum ei librum detuli, quem socio è scholis primum clam abstuli, omissis præ timore verberum furtis ad hoc in præsentia genus turpissimæ mortis non pervenisset.

Fabula significat, quod qui in delinquendo ab initio non castigatur, facinorosior indies efficitur.

De Pastore & Mari.

Pastor quidam, juxta littus maris pecudes pascens, cum mare ipsum semel placidum aspiceret, navigandi studio captus, oves pro dactylis commutavit : quibus navi impositis, cum in altum jam navigaret, & in tempestate sine spe salutis fluctuaret, quæ in navi erant, ea omnia projecit, atque in portum vix se recepit. Denuo

cum

cum oves pasceret, ac rursum mare jam tranquillum videret, socio suo ipsam maris tranquillitatem commendanti, ridicule ait, Mare iterum dactylos cupit.

Fabula indicat, quod usus & peritia, nos reddunt in periculis cautores.

De Panicâ & malo arboribus.

Punicâ & malus arbores de pulchritudine contendebant. Cum diu inter se variis & acerbis contentiōibus certāsſent, rubus ex proxima sepe hujusmodi contentiones accipiens, accessit ad eas, atque inquit, Satis, jam sati certatum inter vos est, quiescite admodum & contentiōibus finem imponite.

Fabula significat, quod minores majorum lites se penumero componunt.

De Talpâ & Matre.

TAlpa cæcum animal natura est. Hæc aliquando matri ait, Ingentem sentio odorem. Parum post rursum ait, Excelsam aspicio fornacem. Tertio item ait, Malleorum sonitus audio fabrilium. Ei matere omitter ait, Heus filia, tu, uti percipio, non solum oculis, sed naso & auribus orba existis.

Fabula indicat, quod homines jactabandi cum magna profitentur, tunc vel maxime in minimis redarguntur.

De Vespâ, Perdicibus & Agricola.

VESPÆ semel & perdices siti concitæ, cum simil convenisser ad rusticum quendam tendunt, potum ab eo petentes, atque pollicentes, quod ei pro aqua largas referrent gratias. Quippe perduces vineam fodere promittunt, ut vites plenos producant racemos. Vespa verò se vineam circumveundo custodire, ac fures indè amovere, largè offerunt. Quibus agricola inquit, Duos habeo boves, qui, cum nihil promittant, eandem hanc operam nihil minus præstant. Itaque satius est mihi illis, quam vobis, aquam exhibere.

Fabula significat, non esse illis subveniendum, qui vani & inutiles sunt.

De

De Jove.

Cum Jupiter nuptias celebraret, cuncta animalia ei munera obtulerunt quæque pro viribus suis. verum enim serpens rosam legit, illamque ore tenens, Jovi obtulit. At Jupiter, ut eum aspexit, palam inquit, Ab omnibus dona libenter equidem accipio : verum à serpente id haudquam facio.

Fabula significat, quod improborum munera non esse sine dolis quivis prudens sibi persuadere debet.

De Simia.

Simia duos catulos parere fertur, quorum ad unum duntaxat afficitur, & ex affectu illum diligentissime nutrit ; alterum vero odit negligitque. Contigit autem, quod qui in deliciis habebatur, à simia in somnis fuit suffocatus : quamobrem qui neglectus erat, ad perfectam usque ætatem, ceu matris deliciæ, fuit educatus.

Fabula significat, quod hominum prudentiam fortuna proculdubio superat.

De Pulice.

Pullex cum quendam morsu aliquando stimulasset, caturisque rogaretur, quisnam esset qui membra sibi depasceret, ait, se ex eo animalium genere esse, quibus à natura datum erat, ut eo pacto vitam vivant, nec eum occidere velit, cum multum mali facere ipse ei nequeat. At homo ille subridens, inquit ei, Eo magis meis necaberis manibus, quoniam nec multam nec parum abs te quempiam lacerare licet.

Fabula significat, quod malorum, licet parum vel multum delinquent, misereri haud oportet.

De Pulice & Homine.

Pullex suo solito more saltans super hominis pedem resedit, illumque morsu acriter pupugit. Qua-

punctio-

etione homo ille graviter concitus pulicem cepit & unguibus obtundere voluit. Sed pulex manibus exiliens, mortem vitavit. Tum homo exclamans, ait, O Hercules malorum extinxitor, ecqaid nihil in hunc opprimendum præsens non fuisti.

Fabula declarat, quod non in minimis, sed in magnis arduisque rebus à Dñs auxilium quis implorare debet.

De Formicis & Cicada.

HYEMIS erat medium, cum formicæ sparsim triticum appricabant. Quod cicada aspiciens, cùm inedia conficeretur, accessit ad eas, ac triticum pro alimonia ut sibi concederent oravit. At cum formicæ eam rogarent quidnam æstate fecerit, num segnis & otiosa eo tempore steterit: illis cicada ait, neque segnis aut otiosa steti, sed cantu cecini, quo laborem viæ viantibus levabam. Quâ re auditâ, formicæ subridentes, inquiunt, Si æstate cecinisti, ut viantes delectares, nunc salta, nè frigore conficiaris.

Fabula declarat, quod qui, quæ facienda sunt, suo tempore non facit, is in angustias, quando non putat incidit.

De Viro & Uxoribus.

TEMBUS erat veris, quo quidam in deliciis educatus, cum nec juvenis nec senex esset (semicanus enim erat capillis) duas simul duxit uxores; unam quidem natu grandem, alteram verò juniorem. Cùm omnes eandem habitarent domum, uxor anus ut virum in amorem sui totum pelliceret, quo idie viri caput pertractans, nigros ei avellebat capillos. Pari studio junior, ut ab anüs consuetudine illum amoveret, albos avellebat capillos. Postremo ita illum depilârunt, ut calvum ac ridiculum non absque summo opprobrio, virum reddiderint.

Fabula significat, quod nulla melior senibus salus existit, quam feminis curare, & maximè junioribus, nisi penitus obrui se velint.

AILÆ ITEM ALIQUOT ÆSOPI

FABULÆ è Græco in Latinum versæ,
incerto interprete.

Impossibilia promittens.

VIR pauper ægrotus & malè affectus cum à medicis desperatus esset, Deos rogabat, pollicens, si sanitatem sibi rursus restituerent, centum boves ipsis oblatum esse in sacrificium. Uxore autem ejus audiente, & ubi tibi hæc, si convalueris? Ille ait, putas enim surrectum me hinc, ut Dii hæc à me repetant?

Fabula significat, multos facile polliceri, quæ re comprebare non superant.

Rana.

RANÆ duæ in palude pascabantur: æstate autem siccatâ palude, illâ derelictâ, quærebant aliam: cæterum profundum inierunt puteum. Quo viso, altera alteri inquit, Descendamus, heus tu, in hunc puteum. Illa respondens, ait, Si igitur & hic aqua aruerit, quomodo ascendemus.

Fabula declarat, non opportere inconsideratè res aggredi.

Canis & Gallus.

CANIS & GALLUS initâ societate, iter faciebant. Vespere autem superveniente, gallus concensâ arbore dormiebat, at canis ad radicem arboris excavatæ. Cum gallus, ut assolet, noctu cantasset: Vulpes ut audivit, accurit & stans inferius, ut ad se descendereut, rogabat: quod cuperet commendabili adeò cantu animalia complecti. Cum autem is dixisset, ut janitorem prius excitaret ad radicem dormientem, ut cum ille aperriisset

nisset descendere, illâ quærente ut ipsum vocâret, eani statim profiliens eam dilaceravit.

Fabula indicat, prudentes homines inimicos insultantes ad fortiores astu mittere.

Leo & Ursus.

Leo & ursus sialul magnum nocti hinnulum, de eo pugnabant. Graviter igitur à seipsis affecti, ut ex multâ pugnâ etiam vertigine corriperentur, desatigati jacebant. Vulpes autem circum circa eundo, ubi prostratos eos vidi, & hinnulum in medio jacentem, hunc per utrosque percurrendo, rapuit, fugiensque abivit. At illi videbant quidem ipsam; sed quia non poterant surgere, Nos miseros dicebant, quia vulpi laboravimus!

Fabula indicat, aliis laborantibus, alios lucrari.

Vespertilio, Rubus, & Mergus.

Vespertilio, rubus, & mergus, initâ societate, mercatoriam decreverunt vitam agere. Itaque vespertilio argentum mutuatus, projectit in medium: rubus vestem secum accepit: mergus tertius æs: & navigaverunt. Tempestate autem vehementi obortâ & navi eversâ omnibus perditis ipsi in terram evaserunt. Ex illo igitur mergus littoribus semper assidet, num quopiam æs ejicat mare. Vespertilio verò creditores timens, interdiu non apparet; noctu ad pabulum exit. Rubus præteruntiam vesti inhæret, sicubi suam cognoscat quærendo.

Fabula indicat, in ea quibus incumbimus, in posterum incidere.

Pavo & Monedula.

A Vibus creaturis regem, pavo orabat, ut se ob pulchritudinem eligerent. Eligendibus autem eum omnibus monedula suscepto sermone ait, Sed si te regnante, aquila nos persequi aggressa fuerit, quomodo nobis opem feres?

Fabula declarat, principes non modo propter pulchritudinem, sed ob fortitudinem & prudentiam eligi oportere.

Sin. caus.

Singularis Agrestis & Vulpes.

Singularis agrestis super quadam sedens arbore, dentes acuebat. Vulpes rogante causam, quare, nullâ prirâ necessitate, dentes acueret ; ait, Non abs re hoc : nam si me periculum invaserit, nequaquam me acuendis dentibus occupatum esse oportebit, sed ius paratis uti.

Fabula declarat, aduersus periculum preparatum esse oper-

Cassita.

Affita laqueo capta, plorans dicebat, Hei mihi miserae & infelici volucri ! non aurum surripui cumquam, non argentum, non aliud quicquam pretiosum : num autem tritici parvum mortis mihi causa est.

Fabula ad eos tendit, qui ob inutile lucrum magnum eunt periculum.

Hinnulus.

Innulus aliquando cervo ait, Pater, tu & major & celerior canibus, & cornua præterea ingentia geris ad vindictam : curnam igitur sic eos times ? Ei ridens ait, Vera equidem hæc sunt, fili : unum vero, quod cum canis latratum audivero, statim ad fumum (nescio quomodo) efferor.

Fabula declarat, natura timidos nulla admonitione forari.

Avarus.

Varus quidam cum omnia sua bona vendidisset, & auream glebam fecisset, in loco quodam inicit, unâ defosso illic & animo suo & mente, atque otidiè eundo, ipsam videbat. Id autem ex operam quidam observando cognovit, & refosam abstulit. Post hæc & ille profectus, & vacum locum videns, lugere cœpit & capillos cœlere. Hunc cum quidam vidisset sic plorantem causam audivisset ; Nè sic, inquit, & tu cristare ?

neque enim habens aurum habebas. Lapidem igitur
pro auro acceptum reconde, & puta tibi aurum esse
eundem enim tibi usum præstabit: nam ut video, neque
cum aurum erat, utebare.

*Fabula significat, nihil esse possessionem, nisi usus adi-
erit.*

Anseres & Grues.

Anseres & Grues in eodem prato pascebantur. Venerab-
itur autem visis, grues, quod essent leviores
statim evolaverunt, anseres autem, ob onus corporis
cum mansissent, capti fuerunt.

*Fabula significat, & in expugnatione urbis inopes faci-
fugere, divites autem servire captos.*

Testudo & Aquila.

Testudo orabat aquilam, ut se volare doceret.
autem admonente procul hoc à natura ipsius eum
illa magis precibus instabant. Accepit igitur ipsam aquilam
guibus, & in altum sustulit; inde demisit. Hæc autem
in petras cecidit, & contrita est.

*Fabula significat, multos qui in contentioneibus pruden-
tia adiuvant, seipso laessisse.*

pres nro.

Cerva.

Cerva altero occulata oculo, in litore pascebatur
sanum oculum ad terram propter venatores
hens; alterum vero ad mare, unde nihil suspicabatur.
Præternavigantes autem quidam, & hoc conjectarunt.
ipsam sagittarunt: hæc autem se ipsam lugebat, quo
unde timuerat nihil passa foret, quod non putabat
lum allaturum, ab eo proditam.

*Fabula significat, saepe quæ nobis noxia videntur, uti-
fieri: quæ vero utilia, noxia.*

Cerva & Leo.

Cerva venatores fugiens, in speluncam ingressa
in leonem autem ibi cum iacidisset, ab eo compre-
hensa abiit.

sa est : moriens autem dicebat, Hei mihi homines
ens in ferarum immitissimum incidi.

abula significat, multos homines dum parva fugiunt pe-
la in magna incurvare.

Cervus & Vitis.

Erva venatores fugiens, sub vite delituit. Cum præ-
terissent autem parumper illi, cerva prorsus jam la-
arbitrata, vitis foliis pasci incepit. Illis verò agita-
enatores conversi, & quod erat verum, arbitrati ani-
aliquid sub foliis occultari, sagittis confecerunt cer-
. Hæc autem moriens talia dicebat, justa passa sum,
enim offendere oportebat, quæ me servârat.
abula significat, qui injuriâ benefactores afficiunt, à Deo
ri.

Asinus & Leo.

Um asino gallus aliquando pascebatur, Leone autem
aggresso asinum, gallus exclamavit : & leo (aiunt
n hunc galli vocem timere) fugit. Asinus ratus
per se fugere, aggressus est statim leonem. Ut verò
cul hunc prosecutus est quo non amplius galli perve-
at vox, conversus leo devoravit. Hic verò moriens
ababat me miserum & dementem ! ex pugnacibus
a non natus parentibus, cuius gratia in aciem irruí.
abula significat, plerosque homines inimicos, qui se de-
tria humiliârunt, aggredi, atque ita ab illis oc-

Oltor & Canis.

Litoris canis in puteum decidit : oltor autem ip-
sum illinc extracturus, descendit & ipse in pu-
teum. Ratus autem canis eum accessisse, ut se inferius
is obrueret, conversus oltorem momordit. Hic au-
cum dolore reversus, Justa, inquit, patior : nam cur
bam sui imperfectorem servare studui ?
abula in iustos & ingratos.

Sus & Canis.

Sus & canis mutuò convitiabantur. Et sus jurabat Venerem, proculdubio dentibus discissuram canis autem ad hæc dissimulanter dixit, Bene per nerem nobis juras : significas enim ab ipsa vehementer amari, quæ impuras tuas carnes degustantem pacto in facellum admittit. Ei sus, propter hoc iugum magis præ se fert Dea amare me : nam occidentem, alio quovis modo lædentem me omnino aversatur tamen male oles & viva & mortua.

Fabula indicat, prudentes oratores, quæ ab inimicis ciuntur, artificiose in laudem convertere.

Sus & Canis.

Sus & canis de fœcunditate certabant. Dixit autem canis se fœcundam esse maximè pedestrium omnium. Et sus accurrens, ad hæc inquit, sed cum hæc sis scito cæcos te catulos parere.

Fabula indicat, non in celeritate res, sed in perfidia judicari.

Serpens & Cancer.

Serpens una cum cancero vivebat, initâ cum eo satis tate. Itaque cancer simplex moribus, ut & illa tiam mutaret, admonebat : hic autem minimè obbat. Cum observasset igitur cancer ipsum dormientem pro viribus compressisset, occidit. At serpenti post rem extenso ille ait, Sic oportebat antehac rectum simplicem esse : neque enim hanc pœnam didisses.

Fabula indicat, qui cum dolo amicos adeunt, ipsos oportius.

Pastor & Lupus.

Pastor nuper natum lupi catulum reperit ac suscepit, unâque cum canibus nutritum. At cum adoleveret, quando lupus ovem rapuisset, cum canibus & persequebatur. Cum canes autem aliquando non posse

qui lupum, atque ideo reverterentur ; ille sequebatur, cum ipsum assecutus esset, particeps foret venatis ; ut lupus inde redibat. Sin autem lupus extraheret ovem, ipse clam occidens, una cum cani comedebat : donec pastor, cum conjectasset, & inexisset rem, de arbore ipsum suspendit & occidit. *Fabula significat, naturam pravam bonos mores non nubet.*

Leo & Lupus.

Eo cum consenuisset, ægrotabat, jacens in antro. Accesserunt autem visitatura regem, præter vulpem, cetera animalia. Lupus igitur capta occasione accusat apud leonem vulpem, quasi nihili facientem suum nimium dominum, & propterea neque ad visitationem sectam. Interim affuit vulpes, & ultima audivit luperba. Leo igitur contra eam infremuit. Sed defensus tempore petito ; Et quis, inquit, eorum qui conveniunt tantum profuit, quantum ego, quæ in omnem rem circumivi, & medicamentum pro te à medico lessivi & didici ? cum autem leo statim ut medicamentum diceret, imperasset : illa inquit, si lupo vivente exiato, ipsius calidam pellem indueris. Et lupo jacente pes ridens, ait, Sic non oportet dominum ad malevolentiam mouere, sed benevolentiam.

Fabula significat, eum, qui quotidiè machinatur, in seipso laqueum vertere.

Mulier.

Ullier quædam virum ebrium habebat : ipsum autem à morbo liberatura, tale quid commenta est : gravatum enim ipsum ab ebrietate cum obseruet & mortui instar insensatum, in humeros elevatum sepulcretum allatum depositus, & abivit. Cum autem jam sobrium esse conjectata est, profecta januam savit sepulcreti. Ille autem cum diceret, *Quis est qui*

pulsat januam; Uxor respondit, Mortuis cibaria sero
ego adsum. Et ille, non mihi comesse, sed bibere, ixif
optima, affer: tristem enim me reddis, cum cibi no[n]a e
potus meministi. Hæc autem peccus plangendo, Hei n[on] ca
hi miseræ, inquit: Nam neque astu profui. Tu enim, v[er]e
non solum non emendatus es, sed pejor quoque teip[er] F
evasisti: in habitum tibi deductus est morbus.

*Fabula significat, non oportere in malis aëtibus immor
ri: nam & nolentem quandoque hominem consuetudo
vadit.*

Cygnus.

Vir dives anserem simul & cynum nutriebat, non
eadem tamen: sed alterum cantus, alterum mele.
sæ gratiæ. Cum autem oporteret anserem pati ea, quæ
rum causâ nutriebat, nox erat & discernere tempus n[on]
permisit utrumque; cygnus autem pro ansere abdu
cantat cantum quendam mortis exordium; & cantu
dificat naturam, mortem v[er]ò effugit suavitate canendi.

Fabula significat, sa[er]e musicen differre mortem.

Æthiops.

Aethiopem quidam emit, talem ei colorem in
ratus negligentia ejus qui prius habuit: ac
sumpto in domum omnes ei adhibuit abstensiones, om
bus lavacris tentavit mundare: at colorem quid
transmutare non potuit, sed morbum dolor paravit.

*Fabula significat, manere naturas ut à principio prou
runt.*

Hirundo & Cornix.

Hirundo & cornix de pulchritudine contendebat.
Respondens autem Cornix, ei dixit: Sed tua pul
chritudo verno tempore floret, meum v[er]ò corpus con
am hyeme durat.

*Fabula significat, durationem corporis decore melio
esse.*

Butalis.

Butalis à fenestrâ quadam pendebat. Vespertilio
tem prosectorus rogavit causam, quare die sile

roste caneret. Cum autem ea non incassum hoc facere posset, (nam die canendo olim capta fuit, & propter ea ex illo prudens evasit) vespertino air, sed non nunc ne cavere oportet, cum nulla utilitas, sed antequam caneris.

Fabula significat, in infortuniis inutilem esse penitentiam.

Cochlea.

Ustici filius assabat cochleas. Cum autem audiret eas stridentes, air, O pessimæ animantes ! domibus estris incensis vos canitis.

Fabula significat, omne intempestivè factum vituperabile.

Mulier & Ancilla.

Mulier vidua operosa ancillas habens, has solebat noctu excitare ad opera, ad gallorum cantus. Is verò assiduo defatigatis labore; visum est oportere omesticum occidere gallum, tanquam illum qui noctu excitaret heram. Evenit autem ipsis hoc facto, ut in graiora inciderent mala: nam hera ignorans gallorum horam temporis eas excitabat.

Fabula significat, plerisque hominibus consilia esse malorum causas.

Mulier venefica.

Mulier venefica divinarum irarum propulsiones promittens, multa facere perseverabat, & lucrum inde faciebat. Quidam igitur accusaverunt eam impieatis, & convicerunt, & damnatam duxerunt ad mortem. Videntes autem quidam eam duci, air, Tu quæ deorum ras avertere promittebas, quomodo neque hominum consilium mutare potuisti?

Fabula innuit, multos magna premitentes, nè parva qualem facere posse.

Agricola.

Agricola quidam sodiendo aurum reperit; quotidiè igitur erram, ut ab eâ beneficio affectus, corona-

bat. Huic autem Fortuna, adstantis, inquit, Heus tu, cu ani
terræ meæ munera attribuis, quæ ego tibi dedi ditatu
te? Nam si tempus immutetur, & in alias manus ho
tuum aurum eat, scio te tunc me fortunam accusaturum
Fabula indicat oportere benefactorem cognoscere, atq
buic gratiam referre.

Viatores.

Duo quidam unà iter faciebant: & cum alter sec
rim reperisset, alter qui non invenit, admonebat in
ipsum nè diceret, *Inveni*, sed *Invenimus*. Paulo post a
tem cum aggredierentur ipsos qui securim perdiderant ac
qui eam habebat, persequenti'us illis, ei qui unà ita pro
faciebat dixit *Periimus*. Hic autem, ait *Perii* dic, no
Periimus: etenim & tunc cum securim invenisti, *Inve
ni* dixisti, non *Invenimus*.

*Fabula indicat, qui non fuere participes felicitatum, neq
in calamitatibus firmos esse amicos.*

Ranæ duæ.

Duæ ranæ vicinæ sibi erant: pascebantur autem, a
tera in profundo stagno & procul à viâ; altera i
viâ parum aquæ habens. Verum cum buæ in stagno
alterum admoneret, ut ad se migraret, ut tutiore cibis
frueretur; illa non paruit, dicens, Firmissimè se tene
hujusce loci consuetudine; quousque obtigit currunt
prætereuntem ipsam confringere.

*Fabula significat, homines quoque prava aggredientes ci
us mori, quam mutentur in melius.*

Apiarius.

In mellarium ingressus quidam absente domino, favus
abstulit. Hic autem reversus ut alveolos vidi inane
stans, quod in his erat perscrutabatur. Apes autem à pa
stu redeentes, ut deprehenderunt ipsum aculeis percutie
bant, pessimèque tractabant. Hic autem ad eas, O pessim
animalia

animantes! furatum vestros favos illæsum dimisistis, me
verò satagebem vestri percutitis.

*Fabula declarat, sic homines quosdam ob ignorantiam
ab inimicis non cavere, amicos autem ut insidiatores re-
pellere.*

Alcedo.

Alcedo avis est solitaria, semper in mare vitam de-
gens; hanc dicitur hominum venationes carentem
in scopulis maritimis nidificare. Cæterum aliquando
paritura nidum fecit. Egressâ autem eâ ad pabulum,
accidit, mare, à vehementi concitatum vento, elevari su-
pra nidum, atque hoc submerso, pullos perdi. Hâc au-
tem reversâ, re cognitâ, ait, Me miseram, quæ terram
ut insidiatrixem cavens, ad hoc confugi, quod mihi lon-
gè est insidius.

*Fabula significat, homines etiam quosdam ab inimicis
cavendo, ignaros in multo graviores inimicis amicos in-
cidere.*

Piscator.

Piscator in fluvio quodam piscabatur. Extensis autem
retibus, & fluxu comprehenso, utrinque funi alliga-
to lapide aquam verberabat, ut pisces fugientes incautè
in retia incidenterent. Cum quidam autem ex iis qui circa
locum habitabant, id facere videret, increpabat quod
fluvium turbaret, & claram aquam non sineret bibere.
Et is respondit, sed nisi sic fluvius perturbetur, me oport-
ebit esurientem mori.

*Fabula declarat, civitatum etiam rectores tunc maximè
operari, cum patrias in seditionem induxerint.*

Simius & Delphis.

Moris cum esset navigantibus, Melitenses catulos &
simios adducere in solamen navigationis, quidam
habebat secum simium. Cum autem pervenissent ad-
Sunium Atticæ promontorium, tempestatem vehemen-
tem fieri contigit. Navi autem eversâ & omnibus na-
tançibus

antibus, natabat & simius. Delphis quispiam ipsum conspicatus, & hominem esse ratus, digressus levabat, ad terram perferens. Ut vero in Piræo fuit Atheniensium navalí, rogavit simium, an genere esset Atheniensis. Cum autem hic diceret, & claris ibi esse parentibus: rogavit, an & Piræum sciret. Ratus autem simius de homine eum dicere, ait, Et valdè amicum esse ei, & familiarem. At Delphis tanto mendacio indignatus, submergens ipsum occidit.

Fabula in viros, qui veritatem ignorantes, existimant se decipere.

Muscæ.

IN cellâ quadam melle effuso, muscæ advolantes comedebant: implicitis autem earum pedibus, evolare non poterant. Cum autem suffocarentur, dicebant, Miserae nos, quia ob modicum cibum perimus!

Fabula significat, multis gulam multorum malorum esse causam.

Mercurius & Statuarius.

Mercurius scire volens, quanti apud homines esset, ivit in statuarii domum transformatus in hominem, & visâ statuâ Jovis, rogabat, quanti quis ipsam emere posset. Hic autem cum dixisset, Drachma; risit. Et quanti Junonis, ait. Cum dixisset, pluris; Visâ & suâ ipsius statuâ, ac opinatus (cum nuncius sit deorum & lucrosus) maximam de se apud homines haberationem, rogavit de se. Statuarius vero ait, Si hasce emeris, & hanc additamentum dabo.

Fabula in virum glriosum, qui nullius apud alios est pretiū.

Mercurius & Tiresias.

Mercurius, volens Tiresiæ vaticinium an verum esset cognoscere, furatus ipsius boves, ex rure venit ad ipsum in urbem, similis factus homini, & ad ipsum divertit. Bovum autem amissione renunciata Tiresiæ, ille assumptio

sumpto Mercurio exivit, augurium aliquod de fure con-
sideraturus. Et hic jubet dicere sibi quamnam avem vi-
derit. **M**ercurius autem, primò vidisse aquilam à si-
nistris ad dextram volantem, dixit: *Hic non ad se id
esse cum dixisset; secundò cornicem super arbore qua-
dam sedentem vidit, & modo superius aspicientem, mo-
do ad terram declinantem, vati referr.* Et is, re cogni-
tā, ait, *Sed hæc cornix jurat per cœlum & terram, si tu
velis meas me receptorum boves.*

*Hoc sermone uti quispiam poterit adversus virum fu-
racem.*

Canes.

Habens quidam duos canes, alterum venari docuit,
alterum domum servare. Cæterum si quando ve-
naticus caperet aliquid, qui domum custodiebat, parti-
ceps unā cum eo erat cœnæ. *Ægrè ferente autem ve-
natico, & illi objiciente, quod ipse quotidie laborarer, il-
le nihil faciens suis nutririatur laboribus; respondens ip-
se, ait, Non me, sed herum reprehende, qui non labora-
re me docuit, sed labores alienos comesse.*

*Fabula indicat, adolescentes, qui nihil sciunt, bāud esse
reprehendendos, cum eos parentes sic educaverunt.*

Maritus & Uxor.

Habens quidam uxorem, quæ domesticis omnibus
inimica erat, voluit scire an etiam erga paternos
domesticos ita afficeretur. Quapropter cum rationabili
prætextu ad suum patrem ipsam misit. Paucis verò post
diebus ea reversa, rogavit quomodo adversus illos habu-
isset. Hæc verò cum dixisset, *Bubulci & pastores me su-
spectabant; ad eam ait, Sed, & uxor, si eos odisti qui
trane greges agunt, serò autem redeunt; quid sperare
oportet eos, quibuscum toto conversari die?*

*Fabula significat, sic s̄epe ex parvis magna & ex ma-
nifestis incerta cognosci.*

Hædus

Hædus & Lopus.

Hædus derelictus à grege, persequente lupo, conversus ad eum dixit, O lupe, quoniam credo me tuum cibum futurum, nè injucundè moriar, cane tibia primum ut saltem. Lupo autem canente tibia, atque hædo saltante, eanes cùm audivissent, lupum persecuti sunt. Hic conversus, hædo inquit, Merito hæc mihi fiunt; oportebat enim me, coquus cùm sim, tibicinem non agere.

*Fabula significat qui ea, quibus natura apti sunt, negligunt, quæ vero aliorum sunt, exercere conantur, in infornu-
nia incidere.*

Cancer & Vulpes.

Cancer è mari cum ascendisset, in loco quodam pas-
cebarur. Vulpes esuriens ut vidiit, accessit ac eum rapuit. Ille devorandus ait, Sed ego condigna patior qui, marinus cum sim, terrestris esse volui.

Fabula significat, homines etiam, qui propriis derelictis exercitiis, & quæ nihil convenient, aggrediuntur, merito infortunatos esse.

Citharœdus.

Citharœdus rufus in domo calce incrustatâ familiariter, ut solebat, canens, & contra resonante in se voce existimabatur valdè canorus esse; verum elatus super hoc, cogitavit & theatro sese committere oportere. Profectus verò ad se ostendendum cum malè admodum caneret, lapidibus ipsum explosum abegerunt.

Fabula significat, ex rhetoribus quosdam, qui in scholis videntur esse aliqui, cum ad res publicas se conferunt, nullius pretii esse.

Fures.

Fures in domum quandam ingressi nihil invenerunt nisi gallum; atque hoc capto abierunt. Hic ab eis occidendus, rogabat, ut se demitterent, dicens utilem esse hominibus, noctu eos ad opera excitando. Hi autem dixerunt,

erunt, Sed propter hoc tanto magis occideris : illos enim excitando, furari nos non finis.

Fabula significat, ea maximè pravis esse adversa, quæ bonis sunt beneficio.

Cornix & Corvus.

Cornix corvo invidens quod is per auguria hominibus vaticinare cur, ob idque crederetur uti futura prædicens, conspicata viatores quodam prætereuntes, ivit super arborem quandam, stansque valde crocitavit. His autem ad vocem conversis & admiratis re cognitâ, quidam inquit, Abeamus, heus vos : cornix enim est quæ crocitavit, & augurium non habet.

Fabula indicat, eodem modo, & homines præstantioribus certantes præterquam quod non ad æqua perveniunt, risu quoque dignos esse.

Cornix & Canis.

Cornix Minervæ sacrificans, canem invitavit ad Eupolas. Ille autem ad eam dixit, Quid frustrâ sacrificia absumis? Dea enim adeò te odit, ut ex peculiaribus quoque tibi auguriis fidem sustulerit. Cui cornix, ob id magis ei sacrifico, ut reconcilietur mihi.

Fabula significat, plerosque ob lucrum non vereri inimicos benefiis prosequi.

Corvus & Serpens.

Corvus cibi indigens, ut serpentem in aprico quodam loco dormientem vidit, hunc devolando rapuit. Hic cum se vertisset, atque momordisset ipsum, corvus morturus dixit, Me miserum, qui tale reperi lucrum, quo etiam pereo!

Fabula in virum, qui ob thesaurorum inventionem de salute periclitatur.

Monedula ac Columba.

Monedula, in columbario quodam columbis visis bene nutritis, dealbavit se, ivitque ut & ipsa eodem

codem cibo impertiretur. Hæ verò, donec tacebat, ratæ eam esse columbam, admiserunt : sed cum aliquando oblita, vocem emisisset, tunc ejus cognita natura, expulerunt percutiendo : eaque privata eo cibo, rediit ad monedula rursum : & illæ ob colorem cum ipsam non noscerent, à suo cibo abegerunt, ut duorum appetens neutro potiretur.

Fabula indicat, oparetur dū nos nostris contentos esse, considerantes avaritiam, preterquam quod nihil juvet, auferre sāpe & que adiunt bona.

Monedula.

Monedulam cum quis cepisset, & pedem alligasset in filo, suo tradidit filio. Hæc non ferendo vitum inter homines, ubi parumper libertatem nacta est, fugit, in suūmque nidum se contulit. Circumvoluto vero ramis vinculo evolare haud valens, cum moritura esset secum loquebatur. Me miseram, quæ apud homines, non ferendo servitutem incaute mēa me vitā privavi !

Fabula indicat, nonnunquam quosdam, cum se à mediocribus student periculis liberare, in majora incidere.

Mercurius.

Jupiter Mercurio jussit, ut artificibus omnibus mendaciis medicamentum misceret : hic, eo trito & ad mensuram facto, ex æquo singulis miscet. Cum vero, solo reliquo sutori, multum superesset medicamenti, totum acceptum mortarium ei miscuit : atque hinc contigit artifices omnes mentiri, maximè verò omnium sutores.

Fabula in mendaces artifices.

Jupiter.

Jupiter formatiis hominibus, omnes illis affectus indidit, solum indere pudorem oblius est. Quapropter non habens undenam ipsum introduceret, per turbam ingredi eum jussit. Hic verò primum indignè terens, contradicebat. vehementius verò eo instante, ait, Sed ego sane his ingre-

ingredior pactis, si amor non ingrediatur: si ingrediatur, ipse exibo quamprimum. Ex hoc sanè evenit, omnia scorta inverecunda esse.

Fabula significat, captos amore inverecundos esse.

Jupiter.

Jupiter nuptias celebrans, omnia animalia accipiebat: solā verò testudine tardè profectā, admirans causam tarditatis, rogavit eam quamobrem ipsa ad cœnam non accesserat. Cum hæc dixisset, Domus chara, domus optima iratus ipsi, damnavit ut domum bajulans circumferret.

Fabula significat, plerosque homines eligere, parcè potius apud se vivere, quam apud alios lautē.

Lupus & Ovis.

Lupus à canibus morsus, & malè affectus, abjectus jacebat. Cibi verò indigens, visa ove rogabat ut potum ex præterflente flumine sibi adferret: Si enim tu mihi, inquit, dederis potum, ego cibum mihi ipsi inventiam. Illa, re cognitā, ait, Sed si ego potum tibi do tu & cibo me uteris.

Fabula quadrat in virum maleficum, per simulationem insidiantem.

Lepores.

Lepores olim belligerantes cum aquilis, invocârunt in auxilium vulpes. Hæ autem dixerunt, Vobis auxiliaremur, nisi sciremus qui vos sitis, & cum quibus præliemini.

Fabula significat, eos qui cum præstantioribus certant suam saltem contemnere.

Formica.

Quæ nunc formica, olim homo fuit; hic agricultoræ assidue incumbens, non erat propriis laboribus contentus, sed & vicinorum fructus surripiebat. Jupiter autem indignatus hujus avariciâ, transmutavit eum in hoc

hoc animal, quæ formica appellatur. Verum cum mutasset formam, non & effectum mutavit: nam usque nunc arva circumveundo, aliorum labores surripit, & sibi recondit.

Fabula indicat, natura pravos, et si maximè speciem transmutaverint, mores non mutare.

Vespertilio & Mustela.

Vespertilio in terram cum cecidisset, à mustela captus est; & cum occidendus esset, pro salute rogabat. Hac verò dicente, non posse ipsum dimittere, quod natura volucribus omnibus inimica foret; ait, non avem sed murem esse; & sic dimissus est. Deinde autem cum iterum cecidisset, & ab alia mustelâ captus esset, nè voraretur orabat. Hac autem dicente, cunctis, se inimicam esse muribus; hic non mus, sed vespertilio sum, dicebat; & rursus dimissus est: atque ita evenit, bis mutato nomine, salutem consecutum fuisse.

Fabula indicat, neque nos in eisdem semper esse oportere, considerantes eos qui ad tempus mutantur, plerumque pericula effugere.

Viatores.

Viatores secundum littus quoddam iter facientes ierunt in speluncam quandam, & ibi conspicati: sarmenta procul natantia, navem esse magnam existimant, quamobrem expectaverunt, tanquam appulsura ea esset. Cum verò à vento lato sarmenta proprius forent, non navem amplius, sed scapham videre videbantur. Advectis autem illis, cum sarmenta esse vidissent, inter se dixerunt, Ut nos igitur frustra quod nihil est expectabamus!

Fabula indicat, nonnullos homines, qui ex improviso terribiles esse videntur, cum periculum feceris, nullius esse pretii.

Asinus sylvestris.

Asinus Sylvestris, asino viso domestico in loco quodam aprico, profectus ad ipsum, beatum dicebat

ris habitudine & cibi perceptione. Deinde autem cum
ueisset eum ferentem onera, & agasonem retro sequen-
sionem & baculis ipsum percutientem, ait, Ast ego non
plius beatum te existimabo : video enim non sine
guis malis habere te felicitatem.

*Fabula indicat, non esse emulanda lucra, in quibus in-
t pericula & miseria.*

Asini.

Sini olim, propterea quod assidue onera ferrent, &
fatigarentur, legatos miserunt ad Jovem, solutio-
nem laborum petentes. Hic autem ostendere ipsis vo-
lens id non posse fieri, ait, tunc eos liberatum iri labo-
rèus, cum mingendo fluvium fecerint. At illi eum ve-
niunt dicere existimantes, ex illo & nunc usq; ubi aliorum
nam viderint asinorum, illic & circumstante mingunt.
Fabula indicat, unicuique quod fatale est incurabile

Asinus & Vulpes.

Sinus indutus pelle leonis vagabatur, reliqua bré-
ta perterrendo. Cæterum visa Vulpes, tentavit &
nec perterrefacere. Hæc autem (casu enim ipsius vo-
lent audiverat) ad ipsum ait, Compertum habeto, quod
ego timuissim, nisi rudentem audivissem.

*Fabula significat, nonnullos indoctos, qui ius qui ex-
tra sunt aliqui esse videntur, ex sua linguitate redar-*

Asinus & Ranæ.

Sinus ligna ferens, pertransibat paludem quandam.
Lapsus autem ut decidit, nec surgere posset, la-
tentabatur ac suspirabat. Ranæ autem quæ erant in pa-
le, auditis suspiriis, Heus tu, dixerent ; quid faceres
esse anto hic tempore, quanto nos, fuisses, cum, quia pau-
um cecidisti, sic lamenteris ?

*Hoc sermone uti quisquam poterit in virum segnem, qui
minimos quoque labores tristatur, chn ipse majoribus fa-
re resistat.*

Asinus & Corvus.

A Sinus ulcerato dorso in prato quodam pascebatur. Corvo autem insidente sibi, & ulcus percutiente asinus rudebat ac saltabat. Sed agasone procul stans ac ridente, lupus præteriens, ipsum vidit, & dixit, Misericordia nos, quos si tantum viderit, persequitur; huic autem & arrider.

Fabula declarat, maleficos homines si tantum appare dignosci.

Asinus & Vulpes.

A Sinus & vulpes, initâ inter se societate, exiverunt ad venationem. Leo verò cum occurrisset ipsa vulpes eminens periculum videns, profecta ad leonem tradituram ei asinum pollicita est, si sibi impunitate promiserit. Qui cum dimissurum eam dixisset, in iunctu adducto asino, in casses quosdam ut incideret, fecit. Leo videns illum fugere minimè posse, primùm vulpem comprehendit, deinde sic ad asinum versus est.

Fabula indicat, eos qui sociis insidiantur, & seipso ne si os perdere.

Gallina & Hirundo.

G Allina serpentis ovis inventis, diligenter calefacta excludit. Hirundo autem cum eam vidisset, Odemens, quid hæc nutris, quæ cum excreverint primò injuriam auspicabuntur?

Fabula significat, implacabilem esse prævitatem, licet beneficiatur maximis beneficiis.

Camelus.

C Um primum visus est camelus, homines perturbati & magnitudinem admirati, fugiebant. Ubi vix procedente tempore cognoverunt ipsius mansuetudinem confisi sunt eo usque ut ad eum accederent. At intellectu paulo post, belluæ non inesse bilem, eo contempti sunt ut fræna ei imponerent, & pueris agendum traherent.

Fabula indicat, terribiles res consuetudine contemperi fieri.

Serpens.

atutus Erpens à multis hominibus pessundatus, Jovem poterat stulavit: Jupiter autem ad eum dixit, Si qui prior amonculcavit pupugisses, nequaquam id facere secundus, Magistrus fuisset.

Fabula significat, eos qui prius invadentibus resistunt, alteri formidolosos fieri.

Columba.

Columba siti correpta, ut vidit quodam in loco posculum aquæ depictum, verum rata, atque multo excedit impetu, inscia in tabulam offendit, usque adeo ut pennis ipsius perfractis in terram decideret, atque à quodam occurrentium caperetur.

Fabula indicat, nonnullos homines ob vehementes alacritatem, inconsulto res aggredientes injicere sese in perniciem.

Columba & Cornix.

Columba in columbario quodam nutrita fœcunditate superbiebat. Cornix verò ea audita, ait, Heus tu, sine hac re gloriari: nam quod plures paris, eò plus cœroris accumulas.

Fabula significat, ex famulis quoque eos esse infelicissimos, qui in servitute multos filios procreant.

Dives.

Dives duas habens filias, altera mortua præficas conduxit. Cum verò altera filia dixisset, Ut nos misericordia ipse ad quas pertinet luctus, lamentari nescimus: verò quibus non est necessarium, vehementer plamentari: Mater ait, Nè mirate, filia, si hæ ita lamententur, nam nummorum gratia id agunt.

Fabula indicat, nonnullos homines ob avaritiam non vereri dienit calamitatibus quæstum facere.

Pastor.

Astor, actis in queretur quoddam ovibus, strata sub quercu ueste, ascendit, & fructum decutiebat. Ies verò inter edendum glandes, nesciæ, & uestes unæ vorarunt. At cum pastor descendisset, & quod erat um vidit; O pessima, ait, animalia! vos cæteris vel

lera ac vestes præbetis ; à me verò, qui vos nutrio, & v
stem surripitis.

*Fabula indicat, plerosque homines ob dementiam, e
qui nihil ad se attinent, beneficio afficere, in domesticis
mala operari.*

Bubulcus.

Bubulcus armentum taurorum pascens, amisit vit
lum ; lustrando omnem solitudinem, indagan
moram traxit : ubi invenire nihil potuit, precatus
Jovem, si furem qui vitulum cœpit, ostenderet, hœdum
sacrificium oblaturum. Cæterum proficisciens in quer
tum quoddam invenit à leone devorari vitulum. Tre
dus igitur & perterrefactus, elevatis manibus suis in
lum, ait, O domine Jupiter, promiseram tibi hœdum
daturum esse, si furem invenirem ; nunc taurum tibi
cipio sacrificaturum, si hujus manus effugero.

*Fabula in homines infortunatos, qui dum quippiam a
serint, precantur ut inveniant, cum invenerint, quæ
effugere.*

Aquila.

Super petra aquila sedebat leporem raptura : han
tem quidam percussit sagitta, quæ intra ipsam
gressa est, sed crena cum pennis ante oculos stabat ; q
cum vidisset, Et hoc mihi, ait, altera moestitia, q
propriis pennis inteream.

*Fabula significat, durum esse cum quis à suis pericula p
tur.*

Vermis & Vulpes.

Qui sub cœno celabatur vermis, super terram e
sus, dicebat omnibus animalibus, Medicus sum
dicaminum doctus, qualis est Pæon deorum med
Et quomodo, ait vulpes, alios curans, te ipsum clau
non curas ?

*Fabula indicat, nisi presto experientia fuerit, omne
rum inane esse.*

Gallina auripara.

Gallinam quis habens ova aurea parientem, ratus in-
Tra ipsam auri massam inesse, occisam aliis gallinis
 similem reperit. Hic multum sperans se inventum di-
 citiarum, etiam exiguis illis privatus est.

*Fabula indicat, op̄rtere contentum esse pr̄sentibus, &
 fugere inexplicitatem.*

Lupus & Vetula.

Lupus esuriens circumibat quærendo cibum. Profes-
 tus autem ad locum quendam, audivit lugentem
 querulum, eique dicentem anum, Desine plorare : si-
 minus, hâc horâ tradam te lupo. Ratus igitur lupus se-
 ñò loqui aniculam, expectabat ad multam horam : sed
 cum advenisset vespera, audit rursus anum blandientem
 querulo, ac dicentem, si venerit lupus huc, interficiemus
 eum, fili. His auditis, lupus eundo dicebat, In hoc tu-
 nus curio aliud dicunt, aliud faciunt.

*Fabula quadrat in homines, quorum facta verbis non
 respondent.*

De Culice & Leone.

Culex ad leonem accedens ait, neque timeo te, neque
 fortior me es. Minus mihi adesse virium ideo exi-
 stimas quod laceres unguibus, & dentibus mordeas?
 Hoc & foemina cum viro pugnans facit. Ego verò lon-
 gè sum te fortior. Si verò vis, veniamus ad pugnam.
 Et cum tuba cecinisset, culex inhæsit mordens circa na-
 tes ipsius læves genas. Leo autem propriis unguibus
 dilaniavit seipsum, donec indignatus est : culex autem,
 exicto leone, cum sonisset tuba & epinicia cecinisset, e-
 molavit. Araneæ verò vinculo implicitus, cum devorare-
 tur, lamentabatur, quod cum maximis pugnans, à vili
 nimalia araneâ occideretur.

*Fabula quadrat in eos qui prosternunt magnos & a paruis
 prosternuntur.*

M 3

F I N I S.

Sales, sive Facetiæ multum jucundæ
selectæ ex libello Poggii Florenti-
ni, Oratoris eloquentissimi.

De Pigritia Adolescentis.

Bonatus adolescens facetus è familia Galiscorum, dum essemus Constantiæ, admodum tardè surgebam è lecto. Cum socii eam tarditatem culparent, quidvram diu in lecto ageret, percontarentur: subridens respondit, Litigantes disceptantésq; ausculto. Adsunt enim manè mihi è vestigio cum expurgis cor, duæ habitu muliebri; Sollicitudo videlicet & pigritia: Quarum altera surgere hortatur, & aliquid operis facere, neque diem in lecto terere: altera, priorem increpans, quiescendum inquit, & propter frigoris vim in calore lecti permanendum, indulgendumq; corporis quieti, neque semper laboribus vacandum. Prior insuper rationes suas tuerit à ut cum diutius disputent, atq; altercentur, ego tamen equus judex, in nullam partem declinans audio disputantes, expectans quoad sint sententiā concordes. Hoc sit ut surgam tardius, expectans litigii finem.

De Gallo & Vulpे.

Esuriens quondam vulpes, ad decipiendas gallinas quæ gallo duce arborem excelsiorem, quò sibi additus non erat, ascenderant, ad gallum blande accessit, quem comiter cum salutâsset: Quid in excelsò agis, inquit! Nunquid non audisti nova hæc reeentia tam salutari nobis? Nequaquam cum gallus respondisset: Atqui prænuncia hue accessi, ait, ad communicandam tecum aſſtitatem. Animalium omnium concilium celebratum est, in quo pacem perpetuam omnium inter se firmarunt ita

ta ut omni sublato timore, nulli ab altero infidiae aut iniuriae fieri amplius queant, sed pace & concordia omnes fruantur: licet abire unicuique, vel soli, quo velit securé. Descendito igitur, & hunc festum agamus diem. Agnitus vulpis fallaciâ gallus, Bonum, inquit, adfers nuncium & mihi gratum: & collum altius protendens, prospecturôq; longius & admiranti similis, in pedes se erexit. Tum Quidnam aspicis? Vulpes cum dixisset: Duos, inquit, magno cursu, ore patulo, adventantes canes. Tum tremebunda vulpes, Valeto, inquit, mihi fuga expedit, an tequam illi adveniant; & simul cœpit abire. Huic gallus: Quonam fugis, aut quid times? ait, Siquidem pace constitutâ nihil timendum; Dubito, inquit vulpes, an canes isti audierint decretum pacis.

Hoc pacto dolo elusus est dolus.

De muliere obstinatâ, quæ virum pediculosum vocavit.

Mulier quædam è nostris admodum viro contraria, semper verbis ejus objurgando refragabatur, perstans in eo quod cœperat, ita ut superior esse veller. Habita semel cum viro gravi altercatione, maritum pediculosum vocavit. Ille, ut verbum illud retractareret, uxorem verberibus contundebat, pugnis cœdens ac calcibus. Quo magis cœdebarat, eo plus illa pediculosum appellabat. Vir tandem verberando lassus ut uxoris pertinaciam superareret, per funem in aquæ puteum dimisit, suffocaturum se dicens, nisi verbis ejusmodi abstineret. Instantius perseverabat, etiam in aquâ ad mentum usque constituta, verbum illud continuans. Tum vir, nè amplius loqui posset, in puteum demersit, tentans si eam mortis periculo à verborum pertinaciâ posset avertere. At illa loquendi facultate ademprâ, etiam dum suffocatur, quod loqui nequibat, digitis exprimebat; nam manibus super caput erectis atque unguibus utriusque pollicis conjunctis, saltē quo potuit gestu, viro pediculos objiciebat. Unguis enim eorum digitorum pediculi à fæminis occidi consueverant.

De eo qui uxorem in flumine peremptam querebat.

AIter uxorem quæ in flumine perierat, querens, adversus aquam proficiscitur. Tum quidam admiratus, cum deorsum secundum aquæ cursum illam querendam admoneret: Nequaquam hoc modo reperitur, inquit: Ita enim dum vixit, difficultis ac morosa fuit, reliquarumq; moribus contraria, ut nunquam nisi contraria & adverso flumine, etiam post mortem, ambulet?

De Sacerdote qui caniculum sepelivit.

Erat sacerdos rusticanus in Thuscia admodum opulentus. Hic caniculum sibi charum, cum mortuus esset sepelivit in cœmeterio. Sensit hoc episcopus, & i ejus pecuniam animum intendens, sacerdotem, velu maximi criminis reum, ad se puniendum vocat. Sacerdos qui animum episcopi satis noverat, quinquaginta aureos secum deferens, ad episcopum de venit. Qui se pulturam canis graviter accusans, jussit ad carcerem sacerdotem duci. Hic vir sagax, O pater, inquit, si noscere res prudentiam caniculi, non mirareris si se pulturam inter homines meruit: fuit enim plusquam ingenio humano tum in viâ, tum præcipue in morte. Quidnam hoc est, ait Episcopus? Testamentum, inquit sacerdos, in fine viæ condens, sciensq; egestatem tuam, tibi quinquaginta aureos ex testamento reliquit, quos mecum detuli. Tum episcopus testamentum & sepulturam comprehens, acceptâ pecuniâ, sacerdotem absolvit.

De Milite qui uxorem habuit litigiosam.

Habebat Florentinus, Eques admodum nobilis, uxorem litigiosam ac perversam: quæ quotidiè ad religiosum confessorem, vel (ut aijunt) devotum suum, querelas viri & vitia deferebat. Hic equitem reprehendebat objurgabatque. Aliquando verbis admonitus uxoris, & in pacem inter eos poneret, rogavit virum ad confessionem peccatorum, quæ factæ non dubitabat converturam inter eos concordiam. Paruit Eques. Et cum religiosus eum sua peccata explicare jussisset: Nequaquam est opus, inquit, quicquid enim unquam commisi, & multò plura etiam ab uxore sepius tibi recitata extiterunt.

Facetissimum de sene quodam qui Afinum portavit super se.
 Dicebatur inter secretarios Pontificis, eos qui ad val-
 gi opinionem viverent, miserrimâ premi servitute;
 cum nequaquam possibile esset, cum diversa sentirent,
 placere omnibus, diversis diversa probantibus. Tum qui-
 dam ad eam sententiam fabulam retulit, quam nuper in
 Alemaniâ scriptam factamque vidisset. Senem ait fu-
 ille, qui cum adolescentulo filio, præcedente absque one-
 re asello, quem venditus erat, ad mercatum profici-
 ptebatur. Prætereuntibus viam, quidam in agro opus fa-
 cientes senem culpârunt, quod asellum nihil ferentem
 i neq; pater, neq; filius ascendislet, sed vacuum onere si-
 elu nerent, cum alter præ senectute, alter præ aetate tenerâ,
 Sa vehiculo egeret. Tum senex, adolescentem asino impo-
 nunt, ipse pedibus iter faciens. Hoc alii conspicientes cul-
 se pârunt stultitiam senis, quod adolescenti qui validior e-
 rat, super asinum posito, ipse aetate cunctus pedibus a-
 sellum sequeretur. Is mutato consilio, atque adolescenti
 deposito, ipse asinum ascendit. Paululum vero progres-
 sus audivit alios se culpantes, quod parvulum filium, nul-
 la ratione aetatis habitâ, tanquam servum post se traheret,
 ipse asello (qui pater erat) insidens. His verbis permotus
 filium secum asello superimposuit, hoc pacto iter sequens,
 Interrogatus autem ab aliis, an suus esset ascelos: cum au-
 ruisset, castigatus est verbis, quod ejus tanquam alias,
 nullam curam haberet, minimè apti ad tantum onus,
 cum satis unus ad ferendum esse debuisset. Hic homo
 perurbatus tot sententiis, cum neq; vacuo asello, neq;
 ambobus neq; altero superimposito, absq; calumniâ pro-
 gredi posse, tandem a ellum pedibus junctis ligavit, atq;
 baculo suspensum, suo filiiq; collo superimpositum, ad
 mercatum deferre coepit. Omnibus properiter novitatem
 spectaculi ad risum effusis, ac stultitiam amborum, maxi-
 mè verò patris increpantibus; indignatus ille, supra ri-
 pam fluminis consistens, ligatum asinum in flumen deje-
 cit, atq; ita amissio asino domum rediit. Ita bonus vir,
 dum omnibus placere cupit, nemini satisfaciens, asinum
 perdidit. De

De Homine qui in somniis Aurum reperiebat.

A Micus quidam noster aurum à se repertum nocte per somnium referebat in cœtu. Tum quidam, vide nè tibi accidat, ait, quod meo vicino, cui aurum in sterlus cecidit. Cùm somnium narrare posceremus, vicinus, inquit, noster somniavit, ductum se à dæmone in agrum ad aurum effodiendum: cum multum reperisset. Non licet, inquit, dæmon, nunc auferre, sed signa locum, ut cognosci à te solo queat. Cum alter, quo signaculo uteretur, peteret; Caca hic, inquit, dæmon, nam hoc maximè modo nullus hic aurum esse suspicabitur, & tibi soli res nota erit. Annuit vir, & statim exercefactus sensit in lecto ventrem admodum laxâsse. Inter fœtorem & sterlus cum surrexisset, domo exiturus capit capilitum ultimò imposuit, in quo catus ea nocte sterlus fecerat; in quo fœtore permotus, inquinatum caput & cæsariem lavit. Ita aureum somnium in merdam rediit.

De derisione hominis Porcum occidere volentis.

M Os erat in oppido quodam Piceni, ut qui hyeme porcum occidisset, viciniam ad cœnam invitaret. Quidam, quo pacto eam impensam vitaret, compatrem consulit. Dic (inquit ille) cras, porcum tibi hac nocte furto ablatum. Et simul, nihil tale illo verente, quidam clam porcum nocte furto surripuit. Mane conspiciens sibi porcum ablatum, ad compatrem profectus, altâ voce querebatur, porcum siti furto surreptum. Tum alter, Redde, compater mi, sapis, inquit; ita enim te docui loquuturum. Cum ille sèpius & per omnes deos juraret id verum esse, Bene agis respondebat, & secundum consilium meum. Cum ille juramento iteraret: Hoc modo te loqui debere antea monui respondebat, & sanum consilium dedi tibi. Tandem elusus abiit.

De Vulpes à Rustico in palea absconditâ.

V Ulpes olim fugiens in venatione canes, divertit ad rusticum, qui in areâ triticum terebat, rogans ut à canibus se tueretur: & simul pollicita est nunquam se ejus pullos gallinaceos lassuram. Annuit Rusticus conditioni,

sumptis paleis furculâ vulpem texit. Advenit unus
item alter ex venatoribus vulpem quærens : rogabant
utem rusticum, nunquid vulpem fugientem vidisset, &
cer ejus. Ille verbis vulpem per certam viam defugisse,
vultu verò & oculis latere sub paleis innuebat. Illi potius
ad verba quam ad nutum respicientes, abierunt. Tum
rusticus detectâ vulpe, Serva inquit, modò promissa :
nam verbis meis evasisti, cum dicerem abiisse. At illa,
quæ sibi timens per rimam inter paleas rusticum con-
templabatur diligenter, Verba tua, inquit, bona fuere,
sed actus satis mali.

Dictum in eos, qui aliud verbis, aliud re agunt.

De Florentino qui Equum emerat.

Notus mihi Florentinus, Romæ empturus necessariò
equum, pactus est cum venditore, qui 25 aureos
premium carius equo postulabat : se 15 daturum in præ-
sentiâ, reliquorum verò se debitorem ejus esse velle. An-
nuit venditor. Postridiè cum residuum posceret, soluti-
onem recusans, Servabo conventa, emptor inquit : Pepi-
gimus quidem ut debitor tuus sim futurus : si autem tibi
satisfecero, non sum debitor tuus amplius futurus.

De Ægyptio hortato ad fidem.

Hortatus est Christianus quendam infidelem Ægy-
ptium, quocum sibi diutina vitæ consuetudo fue-
rat, cum is in Italiam venisset, ut semel interesset in Ec-
clesia dum missa solennis celebraretur. Assentitur ille, &
missæ interfuit cum Christianis. Rogatus deinde in cœtu,
quid sibi de ceremoniis, & solemnitate officii videretur :
respondit, Omnia rectè ex ordine, præter unum sibi vi-
deri : nullam enim charitatem in ea missa esse servatam;
cum unus solùm, reliquis esurientibus, comedisset ac bi-
bisset, nulla portione cibi ac potius reliquis impensa.

Facetum

Facetum hominis dictum, Asinum erudire promittentis.

TYrannus ad exhaerendum bova subditi qui se multa facturam jactabat, sub gravi poena præcepit, ut asinam literas doceret. Ille impossibile ait fore, nisi multum temporis sibi in erudiendo asino concederetur. Petere quantum vellet jussus, decennium impetravit. De ridebatur ab omnibus, quoniam rem impossibilem suscepisset. Ille amicos consolatus: Nihil timeo, ait: nam interim aut ego moriar, aut asinus, aut dominus. Quibus verbis ostendit salutare esse, rem difficultem in longum protrahi atque differri.

De Sacerdote Epiphania, an vir esset vel fæmina, ignorante.

SOcius quidam de festo Epiphaniæ narravit mihi stultitiam sacerdotis contribulæ sui. Sacerdos fuit, inquit qui populo nuncians Epiphaniæ celebritatem futuram, Cras, ait, summâ devotione veneremini Epiphaniam: maximum est enim, & præcipuum festum. Nescio an vir fuerit vel fæmina; sed quisquis exciterit, à nobis est summo timore hic dies custodiendus.

De Cantilenâ Tabernario placitâ.

Viator quidam esuriens, cum divertisset ad cauponam, ventrem cibo potuque implevit. Petenti pecuniam ait, nullos sibi esse nummos, sed cantilenis se sati esse facturum. Tabernarius, non cantu, sed pretio sibi opus esse respondit. Cui alter, Si eam cantionem dicam quæ placeat tibi, num eâ pro pecuniâ contentus eris? Annuente caupone, cœpit viator canere; & annè placeret, interrogavit: Cum abnuisset caupo, unam & deinde alteram cecinit. Nullo cantu sibi satisfieri ille testatus est. Hic viator, Dicam ergo nunc, inquit, eam quæ tibi sit placitura, & arrepro marsupio, dissolventi similis, cœpit cantionem quâ viatores uti consueverunt, Metti mano allâ borsa, & paga l'hoste: Hoc est, Mitte manum ad bursam, & satisfac hospiti. Hoc dicto, nunquid illa sibi placeret, rogat. Placeat hac, inquit hospes. Tum

viator, Satisfactum est tibi ex pacto, ait, posquam hæc
canticio placuit tibi. Itaque absque solutione discessit.

De Sancti Antonii Fratre, & Laico & Lupo.

Religiosus ex his quæstuariorum qui pro Sancto Antonio
eleemosynam petunt, agricolæ ad dandum sibi nes-
cio quid frumenti persuasit, eâ pollicitatione, ut assereret
omnes res suas, & oves præsertim, per eum annum sal-
vas & incolumes fore. Hujusmodi rusticus promissis fi-
dens cum oves licentius vagari permisisset, lupus plures
ex eis comedit. Quâ ex re indignatus villicus, cum alte-
ro anno quæstuariorum pro frumento rediret, negavit se
quidquam daturum, & simul quæstus est inanes ejus fu-
isse pollicitationes. Sciscitanti causam fratri respondit
villicus à lupo oves suas raptas. A lupo? inquit alter :
Ohe, mala est bestia & absque fide. Cave tibi ab eo :
non enim sanctum Antonium tantum, sed ipsum Chri-
stum, si posset, falleret.

*Stultum est his fidere quorum exercitium in fraudando
consumitur.*

Ridenda, de paucitate amicorum Dei, responsio.

Ad ægrum quendam, civem nostrum perfacetum, qui
a gravi morbo diutius torquebatur, accessit Religio-
sus, hortandi gratiâ, cui quidem, inter cætera consola-
tionis verba, dixit, Solere Deum, quos diligit, hoc pacto
castigare, & incommodis afficere. Non mirum est, in-
quit ægrotus, si tam paucos amicos habet : habiturus,
si ita tractaret eos, etiam pauciores.

De Medico qui insanos curabat.

Plures colloquebantur de supervacuâ curâ (nè dicam
stultitiam) eorum, qui canes & accipitres ad aucu-
pium alunt. Tum Paulus Florentinus, Rectè hos inquit,
risit stultus Mediolanensis. Cum narrari fabulam poscere-
mus. Fuit, inquit, olim civis Mediolani, dementium
& insanorum medicus, qui ad se delatos infra certum tem-
pus sanandos suscipiebat. Erat autem curatio hujusmo-
di : Habebat domi aream, & in ea lacudam aquæ foetidæ
atque

atque obscoenæ, in qua nudos ad palum ligavit eos qui insanii adducebantur, alios usq; ad genua, alios inguinibus renus, nonnullos profundiūs, pro insaniæ modo ; ac eos tamdiu aqua & inedia macerabat, quo ad viderentur salvi. Allatus est inter cæteros quidam quem usq; ad femur in aquam posuit, qui post quindecim dies cœpit recipiscere ac curatorem rogare, ut ex aqua reduceretur. Ille hominem exemit à cruciatu ; ea tamen conditione, nè aream egrederetur. Cum diebus aliquor paruisset, ut universam domum perambularet, at exteriorem januam non egrederetur, permisit : reliquis sociis, qui plures erant, in aqua relictis, paruit diligenter medici mandatis. Stans verò aliquando super ostium (neque enim egredi audebat, timore lacunæ) advenientem equestrem juvenem cum accipitre & duobus canibus, ex his qui sagaces dicuntur, ad se vocavit, motus rei novitate ; neque enim quæ ante insaniam viderat, tenebat memoriâ; cum accessisset juvenis, Heus tu, inquit ille, ausulta, oro, mihi, paucis, si libet, responde. Hoc quo veheris quid est ; Et quamobrem illud tenes ? Equus, inquit, & aucupii gratia. Tum deinceps, verum hoc quod manu gestas quid vocatur ? Et in qua re illo uteris ? Accipiter respondit, & aucupio aptus querquedularum & perdicum. Tum alter, Hi qui te comitantur qui sunt ? age & quid proficiunt tibi ? Canes ait, & quidem aucupio accommodari ad investigandas aves. Hæ autem aves, quarum capiendarii causa tot res paras, cujas pretii sunt, si in unum conferas totius anni capturam ? Parum quid nescio cum respondisset, & quod sex aureos non excederent : subdit homo ; Quænam est equi, canumque & accipitris impensa ? Quinquaginta aureorum affirmavit. Tum admiratus stultitiam equestris juvenis ; Ho, ho, inquit, abi hinc ocyūs oro, atque adeo avola, antequam medicus domum redeat : nam si te hic compererit, veluti insanissium omnium qui vivunt, in lacunam suam conjiciet curandum cum cæteris mente captis, atque ultra omnes, usque ad mentum in aquam summam collecebbit.

Ostendit

Ostendit auctoritatem porro studium summam esse dementiam, nisi aliquando, & ab opulentis exercitii gratia.

Facetissimum consilium Minacii ad Rusticum.

Rusticus cum castaneam arborem ad excutiendos fructus ascendisset, decidens ex ea costam effregit pectoris. Hunc ad consulendum accessit Minacius quidam, homo perfacetus: qui inter loquendum daturum se illi normam dixit, quā servarā nunquam ex arbore caderet. Vellem hīc antea inquit æger confuisses, at-tamen in futurum poterit prodesse. Tum Minacius, Fac semper, inquit, nē sis celerior in descensu quam in ascensu; sed cā quā ascendis tarditate, descendas: hoc pacto nunquam præcipitem te agas.

Eiusdem Minacii Lusoris responsio.

Jdem Minacius cum aliquando nummulos & vestes insuper ad taxillos lusisset (egens enim erat) flens ad ostiolum tabernæ cuiusdam sedebat. Videns mōrentem flentemque amicus, Quidnam est tibi? inquit. Nihil Minacius ait. Curnam ergo, si nihil habes, ploras? Hoc solum quod nihil habeo inquit. Admiratus ille, Quare ergo si nihil habes ploras? ait. Ob hanc ipsam causam respondit quoniam nihil est mihi. Alter nihil causæ cur ploraret intelligebat: alter nihil sibi reliquum supereesse à ludo plorabat.

De Paupere Monoculo qui frumentum empturus erat.

TEmpore quo Florentiæ summa aliquando erat annona caritas, accessit pauper luscus ad forum, quosdam sextarios frumenti (ut dicebat) empturus. Rogavit hunc in foro percontantem pretium quidam alter superveniens, quanti sextarius frumenti venderetur: Homi-

Hominis oculo, inquit, constat : designans his verbis
annonæ caritatem. Hoc audiens filius, qui aderat, per-
er, Cur tu ergo ait, tam grandem saccum portâsti, cum
non amplius quam unum sextarium possis emere.

Fabula Mancini.

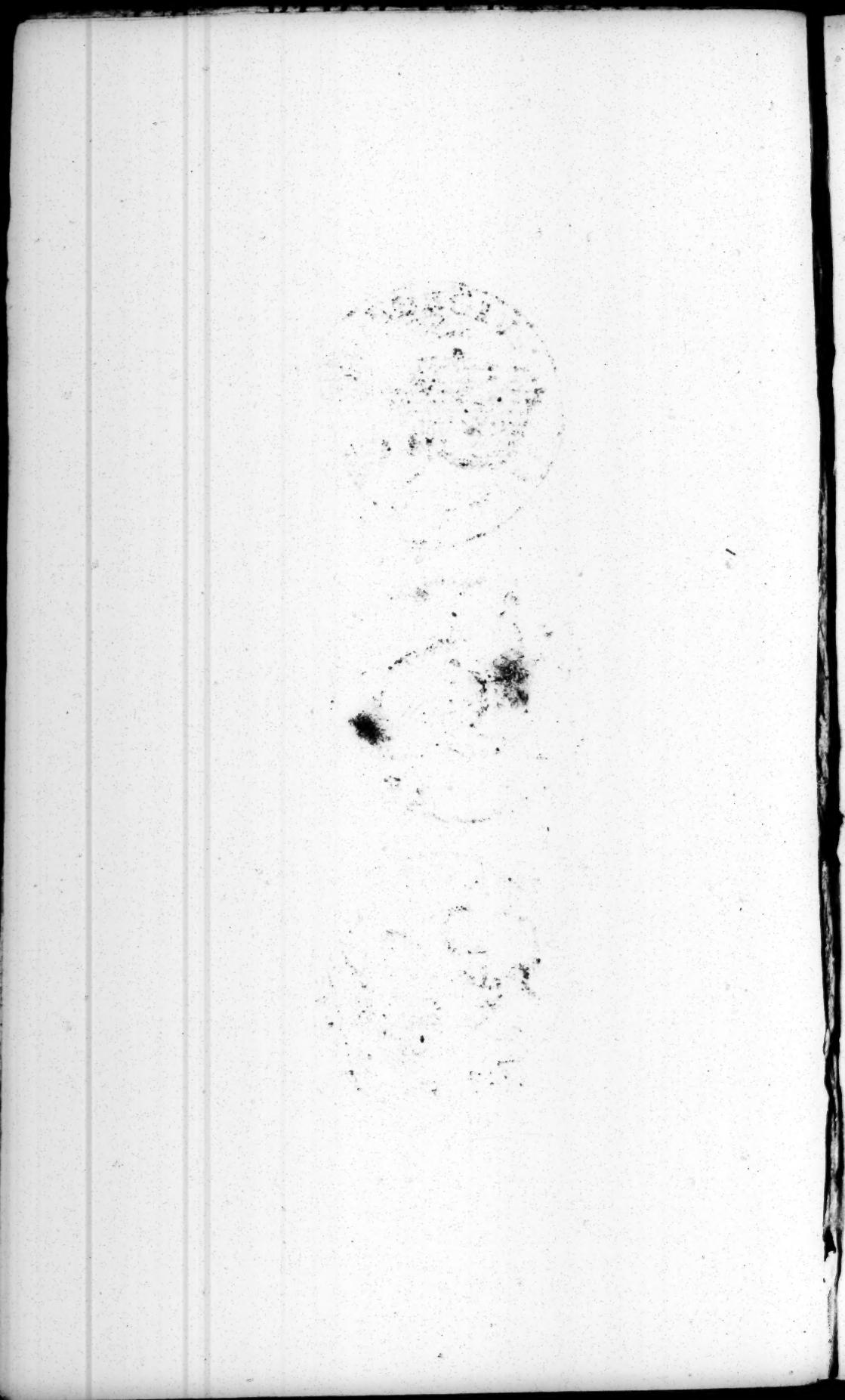
Manicus vir rusticus oppidanus meus frumento ad
Figignum castrum aseilis vehendo exercebatur ;
quos ille complures ad vecturam sumebat. Cum ille se-
mel à mercatu rediens, fessus è viâ, ascendisset asinum
quendam præstantiorem, computatis in viâ asinis præ-
bat, domo appropinquant; eoque quo vehebatur mi-
nimè annumerato, visum est ei unum deesse. Turbatus
igitur, ac reliquis asinis uxori quos restitueret commen-
datis, confessim eo asino quo ferebatur ad mercatum
septem millibus passuum retrocedit ; quærensq; à singu-
lis obviis an asinum quempiam ainissum reperissent ;
cum omnes negarent, domum noctu mœrens, & dolens
jacturam asini, rediit. Tandem etiam ab uxore admoni-
tus cum descendisset, illum, quem tanto studio & do-
lore quæsierat, asinum esse cognovit.

De illo qui aratum super humerum portavit.

Alter, Pierus nomine, admodum incultus, cum
usque ad meridiem arâisset, fessis bobus & ipse la-
bore fatigatus, redditurus in oppidum aratum super a-
sellum alligat : deinde asellam, præmissis bobus, a-
scendit. Qui cum nimio onere gravatus sub pondere
deficeret, sensit tandem Pierus asellum ire non posse.
Tum descendens, atque aratum super humerum po-
nens, rursus asellum ascendit, inquiens, Nunc recte
ambulare potes ; non enim tu, sed ego aratum fero.

FINIS.

is
m
ad
r;
e.
m
ri.
us
n-
m
u-
;
ns
i-
o-
n
-
-
-
re
e.
o-
re

2. 95